

RAPORTI VJETOR 20 22

BPB

Banka e vendit tënd

PËRMBAJTJA

- 05 LETRA E KRYETARIT TË BORDIT
- 07 LETRA E BORDIT MENAXHUES
- 11 ZHVILLIMET EKONOMIKE DHE SEKTORI BANKAR
- 15 PERFORMANCA FINANCIARE E BANKËS
- 21 ZHVILLIMET NË BIZNES
- 27 KLIENTËT INDIVIDUAL
- 33 MENAXHIMI I RISKUT
- 37 THESARI
- 41 ZHVILLIMI I PRODUKTEVE DHE TEKNOLOGJIA INFORMATIVE
- 45 PAJTUESHMËRIA, AML DHE LIGJORI
- 49 SIGURIA E INFORMACIONIT DHE MBROJTJA E TË DHËNAVE
- 53 BURIMET NJERËZORE DHE TRAJNIMET
- 59 PËRGJEGJËSIA SOCIALE
- 62 PASQYRAT FINANCIARE

LETRA E KRYETARIT TË BORDIT

ANSIS GRASMANIS

KRYETAR I BORDIT TË DREJTORËVE

Të nderuar lexues,

Realiteti i ri ekonomik me të cilin u përball bota gjatë vitit 2022 pas invazionit të Rusisë në Ukrainë u reflektua në luhatshmëri të lartë të çmimeve të mallrave, rivendosjen e zinxhirëve të furnizimit dhe normat ekstreme të inflacionit, të cilat çuan në një rritje të koston e jetesës. Si Rezerva Federale (FED) ashtu edhe Banka Qendrore Evropiane ngritën normat e interesit në nivele të papara që nga viti 2008 në një përpjekje për të zbutur këtë inflacion. Qeveritë anëmbanë globit, përfshirë Kosovën, kanë ndërhyrë me subvencione të ndryshme për të amortizuar kostot e rritura të energjisë për familjet dhe bizneset.

Gjatë këtij viti sfidues, industria bankare në Kosovë shënoi një performancë rekord. Vlera e asetëve dhe depozitave të bankave në të gjithë vendin është rritur me 13%, ndërkohë që portfolio e kredisë u rrit për 16%. Cilësia e kredisë mbetet shumë e mirë me kreditë jo performuese që qëndrojnë në 2% (2.3% në 2021). Fitimi total i sektorit bankar ishte 19.4% më i lartë se në vitin 2021.

Në mënyrë të ngjashme, BPB ka treguar një performancë solide, e reflektuar në përmirësimin e pjesëmarrjes në treg, në rritjen e portfolios së kredisë, në të dyja segmentet, individë dhe në atë të biznesit dhe rrjedhimisht një fitim rekord prej 8.5 milionë euro. Të gjitha linjat e biznesit kontribuan në këtë rezultat pozitiv, duke ruajtur një pozicion të fortë likuiditeti dhe kapitali. Në emër të Bordit të Drejtorëve, dëshiroj të shpreh vlerësimin, për stafin tonë të çmuar, për rezultatet dhe progresin e arritur mbi dhe përtej pritshmërive.

Bordi i Drejtorëve është pozitiv dhe entuziast për perspektivat e reja së bashku me Kryeshefen e re, e cila u emërua në fund të vitit 2022, znj. Mimoza Godanci-Aliu. Ne jemi të bindur se ekspertiza dhe përvoja e gjatë e znj. Godanci-Aliu në industrinë bankare janë në përputhje me strategjinë e Bankës, si dhe BPB do të forcojë më tej pozicionin e saj në treg nën udhëheqjen e saj.

Rezultatet e BPB-së në vitin 2022 tregojnë se ne jemi në pozicion të mirë, për të përmbushur kërkesën në rritje të klientëve tanë dhe për të përmirësuar më tej shërbimin ndaj bizneseve në Kosovë dhe klientëve privatë.

Qëllimi ynë është të krijojmë më tej vlerë për aksionerët, klientët e Bankës, si dhe për punonjësit tanë. Ne jemi të bindur se kemi krijuar kapacitete dhe jemi të pozicionuar mirë në treg për t'ua ofruar këtë palëve tona të interesit. Politika jonë e kujdesshme e menaxhimit të rrezikut na bën të sigurt në potencialin tonë për të trajtuar pasiguritë e mundshme, me të cilat mund të përballemi me zhvillimet më të fundit në ekonominë globale.

Në emër të Bordit të Drejtorëve, dua të falënderoj klientët tanë për besimin e vazhdueshëm në BPB, aksionerët për mbështetjen e tyre, menaxhmentin e Bankës për udhëheqjen e tyre dhe kolegët për përkushtimin dhe angazhimin e tyre.

Në emër të Bordit të Drejtorëve,

Ansis Grasmanis
Kryetar i Bordit të Drejtorëve

LETRA E KRYESHEFES EKZEKUTIVE

MIMOZA GODANCI

KRYESHEFE EKZEKUTIVE

Të nderuar lexues,

Viti 2022 shënon edhe një vit suksesi për BPB-në duke dëshmuar edhe një herë se ka përgatitjen e duhur për të plotësuar nevojat dhe kërkesat e klientëve të saj, si dhe angazhimin për të përmbushur interesat e aksionerëve dhe punonjësve të saj.

Gjatë vitit 2022, BPB regjistroi një rritje të aseteve me 9.5%, duke arritur gjithsej 415 milionë euro, e nxitur nga një rritje e ndjeshme e portfolios kreditore prej 16.9%, e cila e çoi portfolion e kredisë në 280 milionë euro dhe një rritje të depozitave në 9.7 %, duke e mbyllur kështu vitin me një bazë depozite prej më shumë se 353 milionë euro. Kjo rritje ka tejkaluar pritshmëritë e bankës dhe e shoqëruar me një diversifikim të shëndetshëm, çon në një përmirësim të rrezikut të kredisë, duke shënuar rënie të normës së kredive jo performuese nga 2.45% sa ishte në vitin 2021, në 2.05% në fund të 2022. Kjo ka rezultuar në një kthim nga investimi prej 18.9% ose 8.5 milionë euro fitim neto.

Si pjesë e strategjisë sonë për të përmirësuar shërbimin ndaj klientit dhe për të tërhequr klientë të rinj, ne vazhdojmë të investojmë në transformimin digjital. Synimi ynë është t'u ofrojmë klientëve tanë një përvojë të lehtë dhe më efikase kur ata bankojnë me ne. Në këtë drejtim, ne kemi bërë investime të konsiderueshme në përmirësimin e infrastrukturës sonë digjitale dhe krijimin e produkteve dhe shërbimeve të reja digjitale.

Ne e kuptojmë se mbajtja e një pranie fizike është thelbësore për të siguruar lidhje më të mira me klientët e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme. Prandaj, ne do të vazhdojmë të ruajmë rrjetin tonë të degëve, duke shfrytëzuar gjithashtu kanalet digjitale për të përmirësuar komoditetin e klientëve tanë.

Segmenti ynë i klientëve individual ka treguar rritje solide kryesisht e tërhequr fort nga klientët e rregullt me pagë. Në mënyrë të ngjashme, segmenti i NMVM-ve është rritur përtej pritshmërive tona, si rezultat i aktivitetit të ekipit tonë të shitjeve të mirëtrajnuar dhe të përkushtuar.

Ne jemi gjithashtu krenarë që ofrojmë shërbime jofinanciare për klientët tanë NMV-ve përmes programit tonë të Akademive të Biznesit. Më shumë se 300 NMV kanë marrë pjesë në këto akademi, që ofrojnë trajnime dhe burime për t'i ndihmuar bizneset drejt rritjes dhe suksesit. Për të përmirësuar më tej shërbimet tona këshillimore dhe për të përshpejtuar shtrirjen, ne kemi krijuar një ueb-portal informativ "InfoMat". Ky portal u ofron klientëve tanë një mori informacionesh dhe burimesh, duke ju mundësuar atyre marrjen e vendimeve më të mira dhe të mirë informuara.

Banka njeh rëndësinë e balancës punë-jetë dhe ne jemi të përkushtuar të krijojmë një mjedis hibrid që do t'i mundësojë stafit tonë të arrijë këtë ekuilibër. Kjo qasje do të na ndihmojë të mbajmë stafin tonë të talentuar dhe të tërheqim talente të reja në bankën tonë. Përmes Akademisë së Burimeve Njerëzore dhe përmirësimit të vazhdueshëm të kurrikulës së saj të trajnimit, ne punojmë dhe sigurohemi për rritjen e potencialit të punonjësve, për të përshtatur aftësitë me mjedisin gjithnjë në ndryshim.

Duke qenë falënderues për të gjitha arritjet gjatë vitit 2022 falë përkushtimit të vazhdueshëm të të gjithë akterëve dhe stafit tonë, presim suksese të mëtutjeshme edhe në vazhdim.

Në emër të BPB,

Mimoza Godanci
Kryeshefe Ekzekutive

ZHVILLIMET EKONOMIKE DHE INDUSTRIA BANKARE

Banka e vendit tënd

ZHVILLIMET EKONOMIKE DHE INDUSTRIA BANKARE

Pavarësisht rritjes ekonomike në vitin 2021, ekonomia botërore shënoi një ngadalësim gjatë vitit 2022. Periudha paspandemike si dhe lufta në Ukrainë i sollën ekonomisë dy sfida të mëdha siç janë normat e larta të inflacionit apo rritjes së çmimeve dhe kriza energjetike. Përderisa inflacioni u shkaktua nga rritja e përgjithshme e kërkesës si rezultat i rikuperimit nga pandemia, ndërprerjet në zinxhirët e furnizimit dhe stimujt monetar e fiskal, nga ana tjetër, kriza botërore e energjisë u shkaktua nga tensionet gjeopolitike, katastrofat natyrore dhe mungesa e investimeve në infrastrukturë energjetike.

Rritja ekonomike e Kosovës në vitin 2022 ishte 3.55%, që paraqet një rënie të ndjeshme krahasuar me rritjen dyshifrore të vitit të kaluar (10.75%). Rritja më e lartë vjetore është shënuar në sektorët e akomodimit, ushqimit, transportit, bujqësisë etj. Rritje është shënuar edhe në eksport, kryesisht si pasojë e rritjes së shërbimeve të transportit dhe ushqimit. Mirëpo, përkundër kësaj bilanci negativ tregtar i mallrave vazhdoi të rritet. Megjithatë, rritja ekonomike u përcjellë me rritje të lartë të çmimeve. Inflacioni në vitin 2022 arriti një rekord prej 11.6% i nxitur nga rritja e çmimeve të mallrave të konsumit, energjisë dhe materialeve të ndërtimit.

Në linjë me rritjen e përgjithshme ekonomike, edhe industria bankare shënoi performancë të mirë. Në vitin 2022, industria bankare përbëhej nga 12 banka që operojnë me gjithsej 200 degë dhe 3,781 punonjës.

Vlera e aseteve të bankave në Kosovë arriti në 6.8 miliardë euro, që paraqet një rritje vjetore prej 13.5%. Nga kjo shumë, portfolio kreditore që përfaqëson pozicionin kryesor të bilancit të gjendjes së bankave, arriti në 4.4 miliardë euro ose 16.1% rritje krahasuar me vitin 2021. Pjesa më e madhe e portfolios kreditore (61.8%) i përket bizneseve dhe institucioneve të tjera jofinanciare, ndërsa pjesa tjetër i përket ekspozimeve kreditore për ekonomitë familjare. Kreditë joperformuese përbënin vetëm 2% të totalit të portfolios, që paraqet një përmirësim nga 2.3% në vitin 2021 dhe mbulohen me provizione në masën 149.7%.

Edhe depozitat bankare janë rritur gjatë vitit me 13.3% duke arritur në 5.6 miliardë euro. Pjesa më e madhe e depozitave janë nga ekonomitë familjare dhe struktura e depozitave në vend dominohet kryesisht nga depozitat e mbajtura në llogaritë rrjedhëse të cilat përbëjnë afërsisht 65.8% të të gjitha depozitave. Si rrjedhojë, raporti kredi-depozita në industri arriti në 78.3% nga 76.5% në 2021.

Masat e marra nga institucionet financiare në mbarë globin për të luftuar inflacionin janë reflektuar edhe në sistemin tonë. Pas një trendi rënës gjatë viteve të fundit, norma mesatare e interesit (për kreditë e reja) u rrit me 0.5 përqind, nga 5.8% në 6.3% në fund të vitit. Ndërsa, norma mesatare e depozitave të reja arriti në 1.67%, që është 0.34% më e lartë se një vit më herët. Të hyrat nga interesi u rritën me 16.0% duke arritur në 264 milionë euro, ndërsa shpenzimet nga interesi u rritën me 9.0% duke arritur në 27 milionë euro. Fitimi i përgjithshëm i bankave në Kosovë arriti në 140 milionë euro, ose 19.4% më i lartë se në vitin 2021, duke prodhuar kështu një kthim mesatar në kapital prej 20.6%.

PERFORMANCA FINANCIARE E BANKËS

Banka e vendit tënd

PERFORMANCA FINANCIARE E BANKËS

PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR	Në 000 EUR		NDRYSHIMET	
	2022	2021	2022	2021
Gjithsej Asetet	415,088	379,159	9.5%	13.2%
Portfolio e kredive (bruto)	280,031	239,591	16.9%	19.8%
Paraja dhe llogaritë në banka	81,306	93,194	-12.8%	12.5%
Letrat me vlerë	54,295	47,620	-15.3%	-11.0%
Portfolio e depozitave	353,474	322,147	9.7%	11.5%
Gjithsej Ekuiteti	47,700	42,468	12.3%	19.3%

PASQYRA E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE				
Të ardhurat neto nga interesi	16,793	15,248	10.1%	14.6%
Të ardhurat neto nga komisionet	2,639	2,154	22.5%	20.6%
Të ardhurat tjera neto	1,713	1,553	10.3%	51.7%
Të ardhurat operative	21,145	18,955	11.6%	17.6%
Gjithsej shpenzimet operative përfshirë humbjet kreditore dhe asetet tjera financiare	9,252	8,625	7.3%	70.5%
Fitimi neto	8,533	7,877	8.3%	73.9%

STATISTIKA				
Numri i punëtorëve	423	394	29	29
Numri i degëve	26	26	-	-

TREGUESIT KRYESOR FINANCIAR				
Kthimi në ekuitet	18.93%	20.18%	-1.3%	6.4%
Kosto ndaj të ardhurave operative	51.76%	48.92%	2.8%	-2.6%
Kreditë joperformuese	2.05%	2.45%	-0.4%	-0.2%
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	17.48%	18.15%	-0.7%	-0.4%
Asetet për staf	981	962	19.0%	44.8%

TREGUESIT KRYESORË FINANCIARË

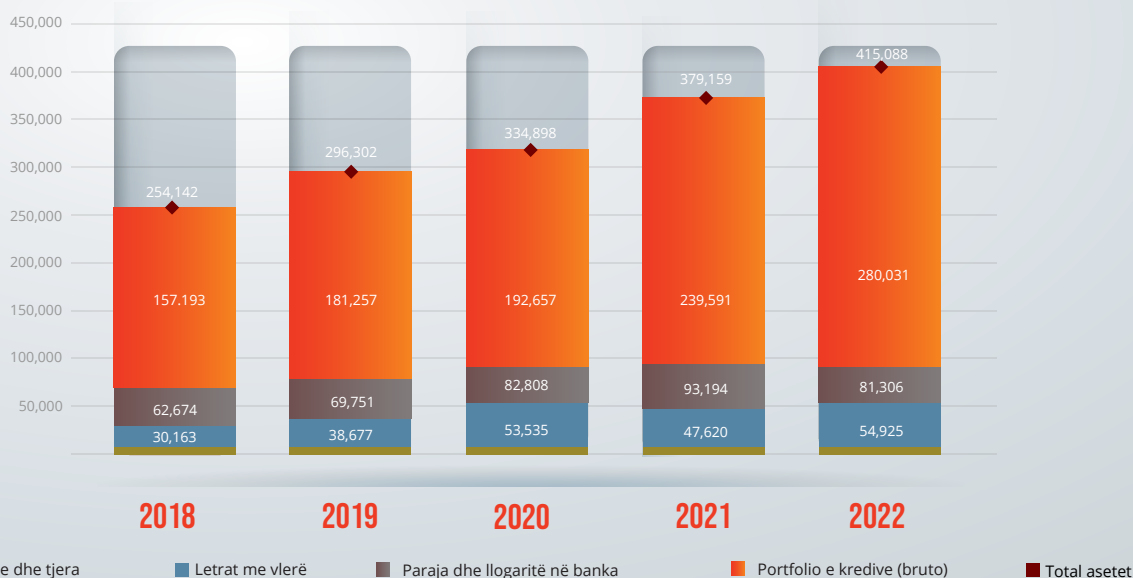
Pavarësisht ngadalësimit të rritjes ekonomike dhe shkallës së lartë të inflacionit të shkaktuar nga shpërthimi i luftës në Ukrainë, viti 2022 u karakterizua nga një ecuri e qëndrueshme financiare si për BPB-në ashtu edhe për industrinë bankare në tërësi, mbështetur nga treguesit kryesorë financiarë dhe një fitim rekord në historinë e sektorit bankar në Kosovë.

Në përgjithësi, të gjitha njësitë e biznesit të bankës kanë kontribuar në këto rezultate dhe kjo tregon dinamizmin që nënvizon suksesin, përkushtimin dhe qëndrueshmërinë tonë.

BPB me një qasje të kujdesshme në kredidhënie dhe mbështetje të vazhdueshme ndaj klientëve individual dhe bizneseve vazhdon të ketë rezultate të qëndrueshme financiare, pozicionim të mirë-përcaktuar në treg, portfolio të diversifikuar mirë me rreze të reduktuara dhe të zbutura.

Me një staf me eksperiencë, infrastrukturë dhe rrjet të përshtatshëm dhe të qëndrueshëm të degëve, BPB arrin të sigurojë vazhdimësinë e biznesit.

STRUKTURA E ASETEVE NË VITE

Total asetet e BPB-së në fund të vitit 2022 arritën në mbi EUR 415 milionë euro, një rritje prej EUR 35.9 milionë, që është 9.5% më e lartë se sa viti paraprak. Struktura e aseteve të Bankës vazhdoi të dominohej nga neto kreditë dhe paradhëniet për klientët në 65.6% (61.2% në vitin 2021).

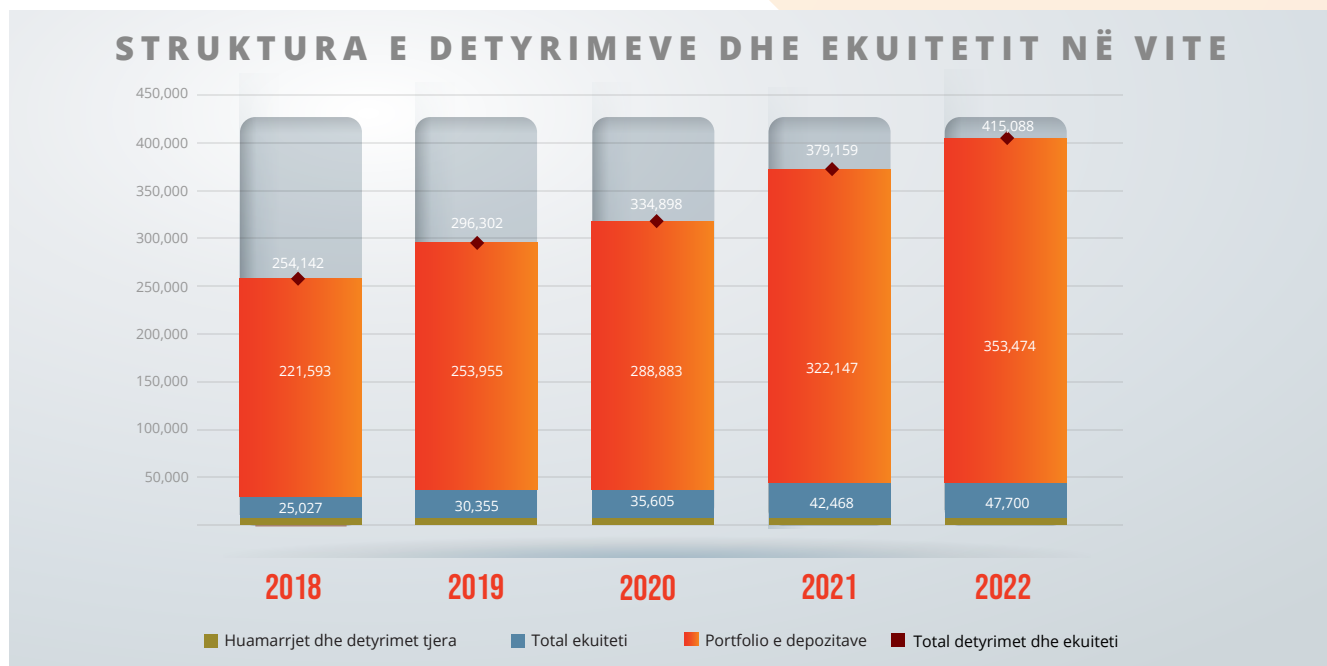
Investimet në letra me vlerë ku përfshihen ato të qeverisë së Kosovës përbëjnë 13.2% të totalit të aseteve të Bankës për vitin 2022 (12.6% në vitin 2021).

Paraja dhe llogaritë në Banka përbëjnë 19.6% të totalit të aseteve të bankës (24.6% në vitin 2021), ndërsa asetet fikse dhe të tjera përbëjnë rreth 1.5% të total aseteve (1.5% në vitin 2021).

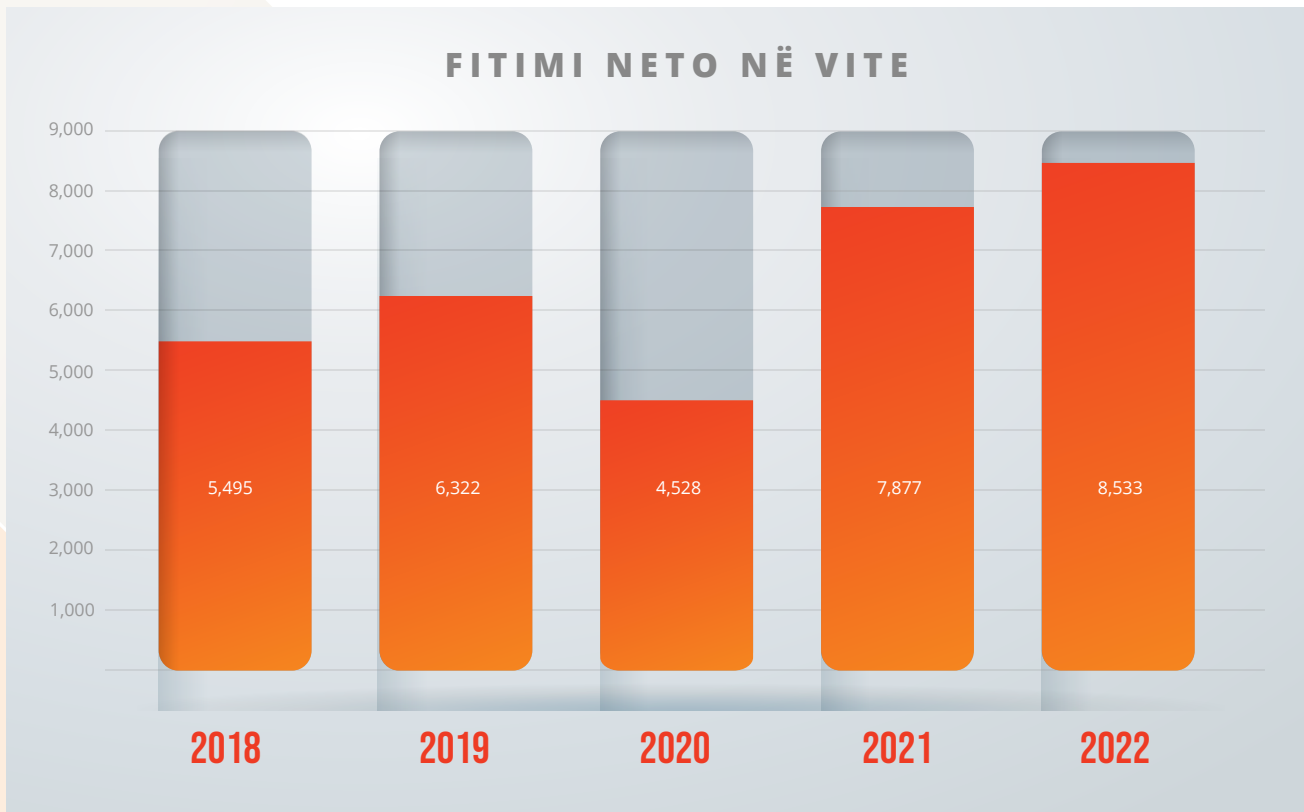
Total detyrimet e BPB-së në fund të vitit 2022 kanë arritur në 367.4 milionë euro, një rritje prej 30.7 milionë euro apo 9.1% krahasuar me vitin paraprak. Depozitat e klientëve që në fund të vitit 2022 kanë shënuar një rritje prej 9.7% në krahasim me vitin paraprak (11.5% në vitin 2021) përbëjnë 96.2% të total detyrimeve të bankës.

Huamarrjet dhe detyrimet tjera në fund të vitit 2022 ishin 13.9 milionë euro (14.5 milionë euro në vitin 2021), duke treguar një rënie vjetore prej 4.3% ose 629 mijë euro krahasuar me një vit më herët. Në vitin 2022 banka ka lidhur një marrëveshje të re të huamarrjeve me EBRD-në, programi i ashtuquajtur "të rinjtë në biznes", në totalin prej 4.5 milionë euro prej të cilave 1.5 milionë euro janë disbursuar në vitin 2022.

Ekuiteti në fund të vitit 2022 arriti në 47.7 milionë euro duke shënuar një rritje vjetore prej 12.3% në krahasim me vitin 2021 që ishte 19.3%.

PROFITABILITETI

Fitimi neto i BPB-së në vitin 2022 kaloi shumë prej 8.5 milionë euro, si një kombinim i të ardhurave operative prej 21.1 milionë euro dhe shpenzimeve operative prej 10.7 milionë euro, duke shënuar një trend rritës dhe më të mirë se sa viti që lamë pas.

Të ardhurat neto nga interesi për vitin 2022 ishin 16.8 milionë euro, një rritje vjetore prej 10.1%, ndërsa të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet ishin 2.6 milionë euro, një rritje prej 22.5% krahasuar me vitin paraprak. Banka ka arritur të mirëmbajë një marzhë të synuar të të hyrave nga interesi, duke mirëmbajtur një kosto të ulët të financimit.

Total të ardhurat operative shënuan një rritje prej 11.6%, ndërkaq shpenzimet operative një rritje prej 16.2% e cila konsiston me rritjen e shpenzimeve të përgjithshme si vazhdimësi e aktivitetit të biznesit.

Banka në të gjithë treguesit, përfshirë treguesit financiar, të qëndrueshmërisë dhe të diversifikimit ka treguar rezultate të mira, ku në fund të vitit 2022 kthimi në ekuitet ishte 18.93%, raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit ishte 17.48% dhe treguesi i kredive jo performuese ishte 2.05%.

ZHVILLIMET NË BIZNES

Banka e vendit tënd

Fokusi kryesor i BPB-së mbetet ofrimi i shërbimeve cilësore financiare dhe jo-financiare për klientët e biznesit në vend. Duke marrë parasysh faktin se ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme (NMVM) përbëjnë shumicën e bizneseve që operojnë në Kosovë dhe kanë një rol të rëndësishëm në zhvillimin ekonomik duke krijuar vende pune, BPB vazhdon të fokusohet në mënyrë të veçantë në zhvillimin e mëtejshëm të bizneseve NMVM duke ofruar një shumëllojshmëri të gjerë të produkteve dhe shërbimeve bankare.

BPB ka treguar vendosmërinë për të qenë bankë lidere në treg për klientët e biznesit mikro, andaj gjatë vitit 2022, banka ka disbursuar mbi 38 milionë euro kredi për 2,230 klientë të biznesit mikro, nga të cilët 40% ishin klientë të rinj. Krahasuar me vitin 2021, sektori i bizneseve mikro të BPB-së është rritur me 14% me një portfolio të kredive mirë të diversifikuar dhe me cilësi të lartë. Banka ka vijuar me përmirësimin dhe përditësimin e kanaleve elektronike, ku numri i klientëve të Biznesit mikro që i përdorin këto platforma është rritur me 5% krahasuar me vitin e kaluar dhe rreth 35% krahasuar me vitin 2020. Për më tepër, 75% e transfertave dalëse kombëtare janë kanalizuar përmes platformave tona elektronike me çmime më të favorshme.

Për sa i përket NVM-ve, në vitin 2022 Banka e ka rritur fokusin e saj në ofrim të shërbimeve për klientët NVM, duke rezultuar me një rritje në portfolion kreditore mbi 15%, rritje kjo e koncentruar kryesisht në sektorët e prodhimit dhe tregtisë, banka ka vënë në jetë strategjinë e zgjerimit me qëllim të financimit të këtij segmenti andaj gjatë vitit 2022 banka ka disbursuar mbi 28 milionë euro kredi për klientë të biznesit NVM, nga të cilët mbi 30% ishin klientë të rinj. Përveç qasjes në financa, mbështetja e bankës për bizneset shtrihet në shërbimet e këshillimit, me theks në avancimin dhe zgjerimin e kapaciteteve në aspekte shumëdimensionale duke filluar nga planifikimi strategjik, strategjia e rritjes dhe qeverisja korporative. Se banka është fokusuar në ofrimin e shërbimeve për klientët NMVM dhe që është pro inovacionit është vërtetuar edhe nga shërbimet dhe produktet tona inovative. Faktoring-u është produkti më i ri inovativ i lancuar gjatë vitit 2022, produkt ky i ofruar për financimin e shitjeve, menaxhimin e të arkëtueshmeve dhe për zingjirin e furnizimit duke krijuar kështu avantazh në treg.

Edhe këtë vit BPB vazhdon traditën në shërbimet e këshillimit për klientët e NMVM-ve, program i veçantë i cili u mundësua përmes projektit GROW i mbështetur nga MCC dhe MFK e që rezultoi në organizimin e përbashkët të Akademive të Biznesit. Ngjarjet e tilla si kjo kontribuan në avancimin e edukimit të bizneseve, të ofruara në një formë unike përmes shërbimeve jo-financiare me synim rritjen dhe zhvillimin e proceseve të biznesit si dhe të vetë pronarëve të bizneseve. Rëndësia e rritjes së nivelit të edukimit të NVM-ve do të vazhdojë të jetë objektiv i bankës. Në vitin 2022, në bashkëpunim me konsulentë të jashtëm, banka ka trajnuar mbi 300 biznese në 7 rajone kryesore të Kosovës.

Objektivi i bankës është t'u ofrojë pronarëve të bizneseve instrumente specifike me qëllim të vetëvlerësimit të pozicionit aktual dhe të ardhshëm të operacioneve dhe orientimit të tyre të biznesit.

BPB ka kontribuar në mënyrë të konsiderueshme dhe ka avancuar njohuritë e përgjithshme në menaxhimin strategjik të biznesit, menaxhimin financiar, planifikimin, rritjen e qëndrueshme të biznesit dhe tema të tjera të rëndësishme siç është menaxhimi i rrjeteve sociale.

Për të shtuar edhe më tutje gamën e projekteve jo-financiare që kanë në fokus zhvillimin e klientëve pikërisht në fushat ku ata kanë më së shumti nevojë, BPB bëhet edhe Banka e parë në vend që do të ketë portalin e saj të biznesit, e ku klientët do të kenë qasje çdo ditë të javës pikërisht për t'u informuar lidhur me çëshjet të cilat ju interesojnë më së shumti.

Në vitin 2022 banka është vlerësuar nga SME Finance Forum me çmimin 'Silver' në kategorinë "Financier of the Year" që tregon se BPB tenton të siguroj marrëdhënie afatgjatë dhe të suksesshme me bizneset të cilave u shërben, duke qenë jo vetëm partner financiar i këtyre ndërmarrjeve por edhe partner strategjik duke ofruar shërbime të reja dhe inovative, për të ndihmuar më tej zhvillimin e qëndrueshëm të bizneseve.

Trendet pozitive janë përkrahur edhe këtë vit me vazhdimin e bashkëpunimit me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore (FKGK) që mundësoi qasjen në financa përmes kërkesave më të lehta për kolateral dhe programe për ndarjen e riskut. Përmes këtij fondi, banka rriti kreditimin dhe ndihmoi bizneset të zgjerojnë më tej kapacitetet e tyre gjatë një periudhë kohore shumë delikate.

Duke marrë parasysh idetë inovative nga të rinjtë e Kosovës në biznes, kërkesës gjithnjë në rritje për tu bërë pjesë e botës së Biznesit si dhe sfidave gjatë rrugëtimit, BPB si e para bankë në rajon në bashkëpunim me BERZH-in kanë nënshkruar marrëveshjen për "Të rinjtë në biznes", bashkëpunim ky i cili planifikon të mbështes dhe përkrahë financiarisht të rinjtë në biznes në lancimin dhe implementimin e planeve të tyre të biznesit. Fondi do të jetë i disponueshëm për klientët e rinj dhe ekzistues të cilët do të investojnë në ngritjen e kapaciteteve të bizneseve të tyre, investim në ide të reja biznesi në përputhje me kriteret e programit.

BPB angazhohet në vazhdimësi që fokusi të klientët të mos jetë vetëm te pakot apo shërbimet që lansohen, por edhe te kujdesi ndaj tyre 24 orë të ditës dhe shtatë ditë të javës.

Në sajë të krijimit të përvojave diferencuese nga tregu, BPB ka identifikuar mënyra dhe kanale të reja të komunikimit në mënyrë që t'i përgjigjemi shpejt kërkesave të klientëve tanë dhe t'i përmbushim dhe tejkalojmë pritjet e tyre.

Nga "feedback-u", që kemi marrë nga klientët, BPB ka vazhduar t'iu shërbejë klientëve në mënyrën më të mirë të mundshme duke pasur parasysh kërkesat dhe specifikat e tyre, si dhe trendin e shërbimeve dhe mënyrës së komunikimit. Investimi i vazhdueshëm gjatë vitit 2022, në platformat dhe shërbimet digjitale e ka bërë më të lehtë dhe më efikas komunikimin e ndërsjellë.

Një nga prioritetet tona kryesore është të punohet ngushtë me klientët tanë dhe t'i identifikojmë zgjidhjet më të përshtatshme të financimit, duke ofruar edhe shërbime të tjera në distancë. Në këtë drejtim, hapja e llogarive online përbën një tjetër sukses për Bankën.

Përmirësimi në ofrimin e shërbimeve cilësore dhe profesionale për klientët tanë kanë ndikuar në rritjen e bazës së klientelës dhe zhvillimin e marrëdhënieve afatgjata me ta.

Përmirësimi në ofrimin e shërbimeve cilësore për klientët tanë, ofrimi i shërbimeve profesionale dhe rritja e besueshmërisë së klientëve duke zhvilluar marrëdhënie afatgjata me ta me qëllim të përmbushjes së misionit dhe vizionit të Bankës kanë ndikuar pozitivisht në eksperiencën e klientit me bankën në përgjithësi.

KLIENTËT INDIVIDUAL

Banka e vendit tënd

Viti 2022 rezultoi të jetë pozitiv në aspektin e zhvillimeve që dominuan Bankën për Biznes dhe specifikisht bankimin retail. BPB vazhdoi rritjen e portfolios së klientëve individual, duke qëndruar sigurisht besnike ndaj klientëve të saj, veçanërisht pagamarrësve buxhetor.

BPB ka disbursuar afro 66 milion euro për klientët e saj individual gjatë vitit që lamë pas, gjë që rezultoi në rritje prej 22 milion euro të portfolios së kredive. Total portfolio ka arritur vlerën e mbi 132 milion euro.

Numri total i klientëve kreditor ka arritur në mbi 12 mijë nga të cilët mbi 1600 ishin klientë të rinj, duke konfirmuar kështu që sektori i klientëve individual mbetet një nga shtyllat më të rëndësishme të bankës për sa i përket performancës dhe cilësisë së portfolios.

Si rezultat me një qasje të kujdesshme, por pro aktive, duke u bazuar edhe në matësit tjerë që mund të stimulojnë zhvillimin ekonomik, Banka për Biznes do të vazhdojë të luajë rolin e saj si akter në sistemin financiar me fokus të theksuar në investimet e bizneseve dhe ekonomitë familjare.

BPB shënoi rritje të qëndrueshme edhe në depozita duke arritur në mbi 353 milion euro ku sektori i klientëve privat ka kontribuar me mbi 65% të shumës totale.

Ndërkaq, trendi i viteve të fundit, specifikisht pas zhvillimeve me pandeminë, rezultoi në rritje edhe në aspekt të bankimit digjital, ku krahas bankës që po qëndron afër klientëve paralelisht me zhvillimet e teknologjisë, janë rritur përdoruesit aktivë të aplikacioneve të Bankës. Deri në fund të vitit, ka rreth 30 mijë përdorues aktiv të aplikacioneve E Banking dhe M Banking.

Klientët individual pritët që të përbëjnë një pjesë domethënëse të zhvillimit të performancës njëjtë sikurse në vitin paraprak. Në këtë drejtim, banka synon që të zgjerojë ofertën me shërbime të ridizajnuara të cilat besojmë se përmbushin më mirë nevojat e individëve privat. Ndryshimi i disa mundësive të pagesave përmes kartelave përfshirë marrëveshjet e ndryshme edhe me tregtarë, do t'u mundësojnë qasje në komoditet familjar me kushte konkurruese dhe plane të pagesave sipas mundësive të tyre financiare. Në vitet në vijim, BPB është e vendosur të ngrit nivelin e shërbimit ndaj klientit të segmentet e fokusuara, bazuar në përvojën dhe të dhënat e mbledhura gjatë viteve të fundit. Banka është e zotuar të avancojë konceptualisht proceset e saj, sistemin e monitorimit dhe të përmirësojë kapitalin njerëzor për të siguruar marrëdhënie afatgjata me bazën e klientëve të saj.

Përveç segmenteve ekzistuese të biznesit, BPB, ka marrë iniciativën e përfshirjes financiare për një grup të caktuar të klientëve të cilët kryesisht i takojnë segmentit të ashtuquajtur "të vetëpunësuar". Ky veprim, përveç që inkudron në sistemin financiar shumë klientë të cilët janë të pa shërbyer por të bankueshëm dhe potencialisht nuk janë në sistemin bankar, ndihmon bankën edhe për të rritur qëndrueshmërinë afatgjatë dhe për të siguruar diversifikimin e rrjedhës së të ardhurave. Segmenti i cili ka filluar të operoj

për të siguruar diversifikimin e rrjedhës së të ardhurave. Segmenti i cili ka filluar të operoj dhe njëkohësisht ka mundësuar që klientët e llojit të tillë të gjejnë përkrahje adekuate në zhvillimin dhe zgjerimin e ideve të tyre por jo vetëm. Ky profil i klientëve përveç qasjes në financa shpesh herë kanë nevojë edhe për udhëzime të cilat potencialisht i mbrojnë nga veprime të rrezikshme për aktivitetin rreth tyre.

Përveç linjave kryesore të biznesit, strategjia e bankës për vitet në vijim është krijuar për të ndërtuar një ekosistem që tërheq klientët potencialë bankar, mbështet rritjen dhe zhvillimin e tyre dhe i bën ata të gatshëm për bankën. Prandaj, linja e krijuar e biznesit “të vetëpunësuar” do të luajë një rol të rëndësishëm për marrjen e klientëve të rinj jo-bankarë dhe për t'i bërë ata të bankueshëm, zhvillimin e tyre përmes akademive të biznesit dhe transformimin e tyre në biznese të mirë-formuara. Përveç ndikimit financiar, komponenti i zhvillimit për këtë kategori do të ofrojë shërbime atraktive për klientë me kushte konkurruese.

Segmenti i klientëve individual në BPB, do të vazhdojë të rritet me profilin aktual të klientëve me paga të qëndrueshme nga institucionet publike dhe kompanitë private të mirë formuara, për të cilat banka do të ketë ofertë konkurruese për nevojat e tyre.

Sigurimi i Jetës për huamarrësit kreditor, që është implementuar së fundi si produkt i ofruar në treg, është një shembull i mirë i zgjerimit të gamës së shërbimeve bankare që ofrohen nga BPB. Gjithashtu, në fillim të vitit 2023, shërbimet e faktoringut do të shtyhen edhe më shumë si një shërbim i ri i cili është në përputhje me strategjinë e përgjithshme të bankës në drejtim të rritjes së bashkëpunimit ndërmjet klientëve të kategorive të ndryshme.

Duke qenë të vetëdijshëm që prezenca në treg është ajo që e forcon edhe më tutje pozicionin e Bankës, BPB është zgjeruar edhe në disa lokacione përmes ATM-ve të ri të vendosur në disa prej komunave të Kosovës.

Tashmë BPB është e drejtuar karshi zgjerimit të projektit të degëve pa kesh, pas rezultateve të degës së parë në Shtime, duke i pasur klientët gjithmonë në qendër të vëmendjes.

Klientët në zonën 24/7 kanë qasje të pandërprerë për përmbushjen e nevojave bankare, siç janë deponimet dhe tërheqjet e parave, transferet e parave dhe të gjitha shërbimet tjera të cilat ofrohen nga bankomatet më moderne. Nga ky investim, klientët do të kursejnë kohën e tyre duke u shërbyer pa kufizim të orarit të punës.

Qasja e orientuar nga klienti, e cila është një nga objektivat kryesore të bankës, do të vazhdojë të jetë një nga faktorët kryesorë diferencues të BPB-së në treg. Banka do të ofrojë shërbime të shkëlqyera për të gjitha kategoritë kryesore të klientëve dhe në ofrimin e shërbimeve të reja me propozime të vlerave unike, si nëpërmjet degës ashtu dhe nëpërmjet qendrës së kontaktit. Kënaqësia e klientit do mbetet në qendër të modelit të suksesshëm të biznesit dhe banka do të përmirësojë vazhdimisht përvojën e klientit përmes matjeve të shërbimeve si Indeksi i Kënaqësisë së Klientit, monitorimi i sjelljes së klientit dhe rritja e ndërveprimit me klientët përmes një qendre kontakti të një niveli të lartë.

BPB

 BPB
Banka evendi tend

MENAXHIMI I RISKUT

Banka e vendit tënd

Përkundër zhvillimeve makroekonomike, BPB ka arritur që të menaxhojë të gjitha rreziqet në nivele të pranueshme. Sektori bankar, përfshirë edhe Bankën për Biznes, për sa i përket performancës, ka arritur nivelin më të lartë si në aspektin e fitimit ashtu edhe në aspektin e menaxhimit të rrezikut, respektivisht përmirësimit të kualitetit të mjeteve. Portfolio e diversifikuar mirë ka rezultuar që viti 2022, të cilësohet si një nga vitet më të mira sa i përket kualitetit të kredive si në nivel të bankës ashtu edhe në nivel të industrisë bankare.

Duke u nisur nga këto zhvillime, sidomos në këto tri vitet e fundit, ka ndryshuar në mënyrë signifikante metoda e parashikimit që ka qenë deri më tani, ku supozohej se viti i ardhshëm do të ishte pak a shumë i ngjashëm me vitin paraprak. Për shkak që viti 2023 mund të sjellë ngjarje të papritura, përveç parashikimeve standarde, menaxhimi i rrezikut ka planifikuar edhe skenarë të pafavorshëm që mund të ndodhin gjatë vitit 2023 në mënyrë që të jetë e gatshme në çdo moment për t'iu përgjigjur çdo situatë. Në bazë të parashikimeve ekonomike, inflacioni pritet të vazhdojë edhe në vitin 2023 për të cilën banka veçse ka ndërmarrë masat e nevojshme për të përballuar çdo ndikim të mundshëm në rritjen e rrezikut kreditor si nga biznesi ashtu edhe nga individët që eventalisht mund të preken. Për shkak që cilësia kreditore pritet të përkeqësohet nga kombinimi i inflacionit të lartë, ngadalësimit të ekonomisë dhe normave të larta të interesit, rezervat për humbjet e pritshme kreditore pritet të jenë më të larta.

Menaxhimi i rrezikut do të vazhdojë të monitorojë rregullisht portfolion kreditore duke zbuluar tregues të hershëm të rrezikut për të parandaluar përkeqësimin e kredive dhe do të vazhdojë të përdorë një qasje konservatore për matjen e rrezikut kreditor për të menaxhuar në mënyrë më efektive dhe për të ruajtur më tej cilësinë e arritur deri më tani. Sa i përket menaxhimit të kompozicionit të portfolios, Banka do të vazhdojë me trendin aktual ku fokusi kryesor do të jetë në diversifikimin e portfolios duke synuar segmentet me rrezik të ulët kreditor, respektivisht klientët individual dhe mikrobizneset. Banka pritet të jetë e pozicionuar mirë në treg dhe të jetë e gatshme të arrijë objektivat e përcaktuara duke u bazuar edhe nivelin e lartë të profitabilitetit dhe indikatorët e mirë të kapitalit të akumuluar gjerë tani.

Gjithashtu, Banka gjatë vitit 2022 ka adaptuar sistemin e ri të vlerësimit të brendshëm të rrezikut kreditor për matjen e rritjes së ndjeshme të rrezikut, i cili sistem ka inkorporuar një shumëllojshmëri të informatave lidhur me huamarrësit, duke u bazuar në të dhëna statistikore-kuantitative, si dhe në të dhëna kualitative.

Sa i përket menaxhimit të rrezikut të likuiditetit, banka do të vazhdojë strategjinë e njëjtë duke siguruar fonde të mjaftueshme për të përmbushur të gjitha detyrimet dhe kërkesat e klientëve. Për më tepër, banka do të sigurojë nivele të larta të aktiveve likuide për të përmbushur limitet e brendshme dhe rregullatore, si dhe për të përballuar situatat stresuese me likuiditet. Banka ka ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme për të qenë në harmoni prej datës 1 janar, 2023 me dy rregulloret e reja për likuiditet: "Rregulloren për raportin e mbulimit të likuiditetit (LCR)" dhe "Rregulloren për raportin neto të financimit të qëndrueshëm (NSFR)".

Si shkak i zhvillimeve makroekonomike globale, shumë Banka qendrore të vendeve kryesore në botë kanë rritur normat e interesit për të parandaluar rritjen tutje të inflacionit. Duke marrë për bazë këto zhvillime, edhe ne si bankë kemi ndërmarrë veprimet e duhura me qëllim të menaxhimit dhe mitigimit të rrezikut të normës së interesit, respektivisht me qëllim të financimit të kredive afatgjata kemi implementuar për herë të parë modelin për normat e ndryshueshme të interesit duke përdorur EURIBOR-in si normë referente.

Në aspektin e menaxhimit të rrezikut operacional, janë rishikuar dhe avancuar proceset në mënyrë që ekspozimi ndaj këtij rreziku të jetë i kontrollueshëm dhe në një nivel të pranueshëm. Për shkak të sfidave të përballura në vitet e kaluara, banka tashmë ka arritur stabilitet dhe më shumë përvojë për menaxhimin e situatave të ndryshme që paraqesin rrezik operacional. Banka do të vazhdojë të menaxhojë dhe përmirësojë vazhdimisht proceset, me fokus në treguesit kryesorë dhe incidentet e papritura që mund të paraqesin rrezik operacional.

Për ruajtjen e efijencës dhe efektivitetit të rreziqeve të sipërpërmendura, banka do të sigurojë vazhdimësinë e niveleve të mjaftueshme të kapitalit, duke monitoruar dhe parashikuar gjithmonë mundësinë e shfaqjes së ndonjë situate të pafavorshme. Andaj për të qenë e përgatitur në çdo kohë dhe krizë të mundshme, banka ka marr masat e nevojshme dhe ka hartuar edhe metodologjinë e detajuar lidhur me procesin e vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (PVMBK).

THESARI

Banka e vendit tënd

Viti 2022 u karakterizua me luhatshmëri të madhe në tregun vendor dhe ndërkombëtar ku kjo ndikoi në rritjen e normave të interesit në treg si pasojë e politikave monetare në botë nga ndikimi i inflacionit të lartë.

Sektori i Thesarit u përkujdes në menaxhimin e operacioneve të parave të gatshme duke u siguruar në plotësimin e të gjitha kërkesave ndaj degëve dhe ATM-ve në shërbim të klientëve.

Fokusi kryesor ishte menaxhimi i aseteve dhe detyrimeve për shkak të rritjes së kapitalit, normës së këmbimit valutor, normës së interesit dhe rreziqeve të likuiditetit, gjë që ndikoi në një rritje të qëndrueshme dhe të sigurtë. Edhe pse kishte një konkurrencë të fortë në tregun vendor, Banka ka arritur që të menaxhojë likuiditetin në një nivel të lartë dhe të qëndrueshëm, duke i përmbushur të gjitha nevojat rregullatore dhe kërkesat e tjera. Kur bëhet fjalë për operacionet e valutave të huaja, pavarësisht luhatjeve në tregje, Banka ka arritur që t'i monitorojë pozicionet e hapura valutore duke i mbajtur në një nivel të ulët. Përkundër rrethanave, BPB mbetet shumë aktive në tregun vendor, duke ndërtuar një portfolio të letrave me vlerë në përputhje me strategjinë e përgjithshme të bankës, të cilat kontribuan në profitabilitetin e institucionit.

Bashkëpunimi me bankat korrespondente dhe lokale, mundësoi që të kemi një efikasitet të lartë në menaxhimin e kostove, duke ruajtur një nivel optimal të investimeve në plasmane.

ZHVILLIMI I PRODUKTEVE DHE TEKNOLOGJIA INFORMATIVE

Banka e vendit tënd

Ofrimi i shërbimeve kualitative që mundësojnë thellim dhe mirëmbajtje të relacioneve me klientët tanë, ishin në mesin e objektivave kryesore të bankës edhe gjatë vitit që lamë pas. Duke pasur në fokus klientët dhe kualitetin e shërbimeve, banka ka vazhduar investimet në avansim të teknologjisë, për të lehtësuar tutje zgjerimin e gamës së produkteve dhe shërbimeve si dhe për të mundësuar përmbushjen e kërkesave gjithmonë e më komplekse të tyre. Është punuar tutje në diversifikimin e kanaleve shërbyese ndaj klientëve, përmes përditësimeve të vazhdueshme të kanaleve ekzistuese dhe lansimit të platformave të reja, që i'u ofrojnë klientëve mundësi shtesë të realizimit të transaksioneve financiare, në mënyrë të pavarur dhe të lehtë në çdo kohë dhe në çdo vend.

Në linjë me këtë strategji, BPB është angazhuar në mbështetje të biznesit përmes lansimit të aplikacionit BPB InstaPay, që i'u mundëson klientëve të bankës të dërgojnë dhe pranojnë mjete në kohë reale (instant pagesa), në mënyrë të lehtë dhe të sigurt, përmes numrit të telefonit apo duke përdorë kodin QR. Në të njëjtën kohë, me qëllim që klientëve t'i u lehtësohet bankimi përmes platformave E/Mbanking, janë shtuar shërbime shtesë të cilat mundësojnë menaxhimin e urdhërpagesave periodike, ndarjen në këste të transaksioneve me kartela varësisht nga gjendja financiare e klientit si dhe funksionalitete tjera të nevojshme për menaxhim më të lehtë të financave të tyre. Paralelisht, është punuar në zgjerimin e flotës së bankomatëve dhe është rishikuar shtrirja e tyre, në mënyrë që të sigurojmë pozicionim sa më të mirë në treg dhe të mbulojmë çdo cep, për të qenë sa më afër klientëve.

Krahas rritjes së shërbimeve të ofruara përmes kanaleve elektronike dhe rritjes së nivelit të përdorshmërisë, rëndësi e veçantë i është kushtuar performancës së tyre, përmes implementimit të mekanizmave shtesë që mundësojnë monitorim në kohë reale të shërbimeve dhe reagim pa vonesa në rast të mos funksionimit. Meqë siguria e informacionit luan një rol kritik për bankën, është punuar tutje në ngritjen e nivelit të sigurisë duke forcuar në mënyrë kontinuele sistemet dhe kontrollat e brendshme.

Përgjatë kësaj periudhe, është investuar edhe në zhvillimet në sistemin bazë të bankës, të cilat kanë qenë të orientuara kryesisht në automatizime, ngritje të kontrollave dhe avancime të proceseve, duke mundësuar kështu ri-modelimin e shumë proceseve të brendshme dhe ndikuar në ngritje të efikasitetit, mitigim të riskut dhe përmbushje të synimit drejt ofrimit të shërbimeve kualitative ndaj klientëve.

Banka është e interesuar jo vetëm të ofrojë shërbime por ato të jenë mbresëlënëse dhe joshëse për klientët, andaj, edhe në vazhdimësi do të punohet në ngritjen e kualitetit të shërbimeve duke investuar edhe në ngritjen e kompetencave të stafit përmes trajnimeve në fushat relevante të cilat do të lehtësojnë arritjen e synimeve të përgjithshme të bankës.

PAJTUESHMËRIA, AML DHE LIGJORI

BPB

Banka e vendit tënd

Banka për Biznes përveç aspektit rregullativ të brendshëm, të ndërtuar në harmoni me ligjet, rregulloret, udhëzimet, standardet vendore dhe ndërkombëtare të qeverisjes së mirë të korporatës, është pjesë aktive përmes stafit tonë ekspert në fusha të ndryshme ku kontribohet drejtpërdrejtë në krijimin e legjislacionit parësor dhe sekondar që rregullon çështjet bankare në Kosovë, duke mbrojtur kështu interesat e kreditorit dhe debitorit duke ofruar analiza praktike konkrete.

Sektori kundër pastrimit të parave konsiderohet si një nga pjesët më të rëndësishme të sektorit bankar, duke qenë se përmes tij menaxhohen procese thelbësore që ndikojnë në krijimin e profilit korrekt dhe më të përfitësuar të klientëve të bankës. Banka ka bërë përmirësime të vazhdueshme në fushat kryesore në qasjen e bazuar në rrezik, detyrimet e kujdesit të duhur ndaj klientëve, bazën e të dhënave, analizimin dhe raportimin e aktiviteteve të dyshimta dhe trajnimin e punonjësve.

Rëndësi e veçantë i kushtohet edhe menaxhimit të dokumenteve të brendshme të bankës, i cili përfshin pasqyrimin e proceseve bankare, kërkesat rregullatore dhe ligjore, si dhe përgjegjësitë e palëve përkatëse për zbatimin e këtyre proceseve bankare në këto dokumente.

Trajnimi i stafit të Bankës në fushën e pajtueshmërisë ka qenë një ndër prioritetet tona, me ç'rast janë organizuar sesione trajnimi për të gjithë stafin, me qëllim të informimit dhe vetëdijësimit të tyre në lidhje me kërkesat ligjore dhe rregullative, aktiviteteve të pajtueshmërisë dhe kanaleve të komunikimit, duke theksuar në veçanti rolin e sinjalizuesit në Bankë.

Procesi informues në BPB, përmes të cilit stafi i bankës ka mundësinë të raportojë çdo parregullsi, mashtrim dhe çështje të tjera që mund të kenë ndikim negativ në institucion na ndihmon të parandalojmë në kohë çështjet që mund të ndikojnë negativisht në aktivitetet bankare.

SIGURIA E INFORMACIONIT DHE MBROJTJA E TË DHËNAVE

Siguria e informacionit dhe mbrojtja e të dhënave personale vazhdojnë të jenë ndër prioritetet kryesore të BPB-së, si rrjedhojë e zhvillimeve të teknologjisë informative në hapa të shpejtë, e gjithashtu edhe rritjes së shfrytëzimit të shërbimeve elektronike. Prandaj, edhe në vitin e kaluar janë ndërmarrë hapa të rëndësishëm për të garantuar sigurinë e informacionit dhe privatësinë e të dhënave personale.

Në këtë drejtim, janë bërë përpjekjet maksimale që të krijohet besueshmëri e lartë te klientët dhe tregu bankar, duke realizuar kontrole sistematike në mënyrë që të reagojmë ndaj incidenteve, të identifikojmë sa më parë ndonjë të metë të sistemit apo ndonjë sulm kibernetik të mundshëm.

Kjo përfshin zbatimin e masave teknike dhe organizative për të parandaluar shkeljet e të dhënave dhe zbulimet e paautorizuara, rishikimin dhe përditësimin e rregullt të politikave dhe procedurave tona për sigurinë e informacionit dhe mbrojtjen e të dhënave për t'u siguruar që ato të përputhen me kërkesat më të fundit ligjore dhe rregullatore dhe ofrimin e trajnimeve të rregullta për punonjësit tanë për të promovuar një kulturë të sigurisë së informacionit dhe të mbrojtjes së të dhënave personale.

BPB punon sistematikisht me klientët dhe palët e interesuara për të siguruar që ata janë të vetëdijshëm për të drejtat e tyre kur bëhet fjalë për të dhënat personale, dhe për t'u ofruar atyre mjetet dhe burimet që u nevojiten për t'i ushtruar të drejtën e privatësisë. Kjo përfshin dhënien e njoftimeve të qarta dhe transparente në lidhje me praktikën tona të mbrojtjes së të dhënave, duke e bërë të lehtë për individët qasjen dhe menaxhimin e të dhënave të tyre personale, si dhe përgjigjen e menjëhershme ndaj çdo kërkesë ose shqetësimi që lidhet me të dhënat personale.

BPB angazhohet për ruajtjen e besimit që klientët dhe palët e interesuara kanë në institucion, gjithmonë duke u siguruar që jemi në përputhje me të gjitha ligjet dhe rregulloret në fuqi për mbrojtjen e të dhënave.

Ndërsa ecim përpara, ne do të vazhdojmë të monitorojmë zhvillimet në këtë fushë dhe të ndërmarrim hapa për të përmirësuar praktikën tona të mbrojtjes së të dhënave në përputhje me kërkesat më të fundit të bazuara në aspektin ligjor dhe rregullatorë.

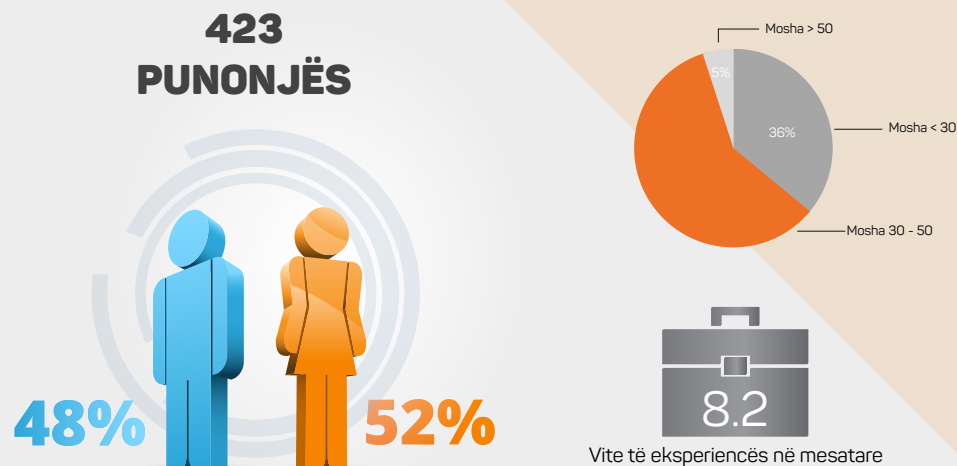

BURIMET NJERËZORE DHE TRAJNIMET

Banka e vendit tënd

Në BPB, ne besojmë se njerëzit janë çelësi i suksesit. Ne jemi të përkushtuar të krijojmë një vend pune që vlerëson dhe mbështet secilin individ, nxit bashkëpunimin, inovacionin dhe i shtyn të gjithë të zbulojnë potencialin e tyre të plotë. Ne dëshirojmë të kemi ndikim të vërtetë. Si të tillë, ne investojmë në metoda të ndryshme për të forcuar kulturën tonë dhe për të ndërtuar një kornizë për zhvillimin dhe mirëqenien e punonjësve si pjesë e qasjes sonë gjithëpërfshirëse në menaxhimin e njerëzve.

*Kalkuluar në bazë të mbylljes së vitit më 31 dhjetor, 2022

INAGURIMI I "HR ACADEMY FROM BPB" DHE MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT TË TË PUNËSUARVE

Ne duam që punonjësit tanë të kenë mundësi të ndërtojnë karriera të gjata dhe të suksesshme. Kjo fillon me drejtuesit tanë të lartë dhe menaxherët e linjës, të gjithë prej të cilëve pritët të investojnë në zhvillimin e punonjësve të tyre dhe të frymëzojnë përsosmërinë. Ne kemi një qasje sistematike për menaxhimin e talentëve/seniorëve, kështu duke bërë përditësime në bazë të nevojave të planifikimit të vazhdimësisë dhe të aftësive të punonjësve, kontributit të tyre, dhe potencialit të punonjësve në të ardhmen. Mbështetja e kësaj është nga "HR Academy from BPB", akademi kjo e cila përfaqëson një arritje të rëndësishme në angazhimin tonë të vazhdueshëm për zhvillimin e punonjësve. Qendra zhvillimore përmban mësimin tradicional në klasë dhe atë online, duke ofruar një sërë programesh zhvillimi të cilat plotësojnë nevojat e ndryshme të punonjësve tanë. Programet e zhvillimit përfshijnë mentorimin dhe mundësitë e rrjetëzimit, shtigjet e karrierës, trajnime rifreskuese, programe zhvillimore, trajnime hyrëse, "onboarding" dhe kanale të transfereve të brendshme të punonjësve. Departamenti i Burimeve Njerëzore ka organizuar rreth 10,000 orë trajnime për të punësuarit e Bankës. Ndër tjerash, kemi përmirësuar udhëheqjen tonë nëpërmjet trajnimit të një grupi menaxherësh, të cilët do të mbështesin transformimin e mënyrave tona të punës dhe kulturës.

Përveç kësaj, kemi bërë përparim të madh në përpjekjet tona për punësim, duke sjellë në ekip individë të talentuar, me potencial të fortë dhe të pasionuar që ndajnë vlerat dhe vizionin tonë. Këtë vit edhe më shumë i kemi kushtuar rëndësi lëvizjes së brendshme të

burimeve njerëzore, ku punonjësit janë transferuar në pozita të cilat edhe i kanë synuar më parë. Programi Junior luan një rol të rëndësishëm në ndërtimin e aftësive dhe kulturës për pozitën hyrëse në Bankën tonë. Gjatë vitit, ne u takuam edhe me Universitete të ndryshme publike, private dhe bashkëpunëtorë të ndryshëm lidhur me programin. Ky program është tranzicioni më i mirë i mundshëm për studentë në fillimin e karrierës së tyre në Bankë. Në vitin 2022, ky program ka zhvilluar dhe transformuar 30 juniors duke u ofruar atyre mentorim dhe mbështetje për t'i ndihmuar ata të zhvillojnë aftësitë e tyre, prej të cilëve 27 studentëve i'u është dhënë mundësia e fillimit të karrierës në Bankën tonë në funksione të ndryshme.

Zhvillimi i platformës e-Learning (të mësuarit në mënyrë elektronike) për trajnime, na mundësoi që edhe më shumë të kontribuojmë në zhvillim të punonjësve duke iu ofruar fleksibilitet dhe efikasitet të të mësuarit, gjatë këtij viti. Përmes e-learning, punonjësve tanë iu mundësua të kenë qasje në materialet mësimore në çdo kohë dhe të ndjeknin zhvillimin e tyre në një mënyrë më të përshtatshme dhe më tërheqëse për ta.

FOKUSI NË NDIKIM DHE REZULTATE

Për të kuptuar më mirë nevojat dhe preferencat e punonjësve tanë, ne realizuam gjithashtu një sondazh për punonjësit në disa dimensione të ndryshme si dhe zhvilluam matjet e rregullta të kënaqësisë së punonjësve (eNPS). Këto sondazhe masin tregues si përafrimi strategjik, bashkëpunimi, përvoja dhe mirëqenia e punonjësve, zhvillimi i karrierës dhe të ngjashme. Rezultatet e anketës na ndihmojnë për të krijuar iniciativa të reja për të përmirësuar strategjinë tonë të burimeve njerëzore dhe për të përmirësuar kulturën tonë në vendin e punës. Duke pasur parasysh vlerësimin tonë për punonjësit, ne u angazhuam edhe në pjesën e aktiviteteve rekreative. Për të bërë bashkë punonjësit, ne u morrëm me organizimin e suksesshëm të ngjarjeve të mëdha që mbledhën punonjësit tanë së bashku për t'u njoftuar dhe festuar arritjet tona si dhe për të nxitur një ndjenjë të fortë bashkëpunimi. Këto metoda, ishin një mënyrë e vogël për ne për të njohur dhe falënderuar anëtarët e ekipit tonë për punën dhe përkushtimin e tyre të palodhur.

Ne angazhohemi me punonjësit tanë dhe kërkojmë të ndërtojmë një organizatë edhe më të larmishme dhe gjithëpërfshirëse. Po kështu, duke përqafuar fleksibilitetin, praktikën e shkathëta të punës dhe fokusi ynë i qëllimshëm në thjeshtimin dhe efikasitetin mbështesin një transformim që do të gjenerojë përfitime të rëndësishme për klientët tanë dhe për punonjësit tanë.

BPB është zotuar të harmonizojë strategjinë e saj të biznesit për të qenë në përputhje me qëllimet e shoqërisë për të kontribuar në ta. Me pak fjalë, BPB nuk ka të bëjë vetëm me ofrimin e një vendi pune, por ka të bëjë me ofrimin e karrierës dhe mundësive të zhvillimit. Për fund, do të dëshironim të shprehim vlerësimin tonë për punonjësit tanë të përkushtuar të cilët e kanë bërë këtë një nga vitet më të suksesshme të historisë së Bankës tonë. Jemi krenar me arritjet që kemi bërë këtë vit dhe presim me padurim të vazhdojmë punën për të krijuar një kulturë në vendin e punës që vlerëson së pari secilin individ, punën e tyre të palodhshme, si dhe mësimin, rritjen dhe zhvillimin e secilit punonjës.

PËRGJEGJËSIA SOCIALE

Banka e vendit tënd

BPB në vazhdimësi angazhohet për të pasur rol aktiv në shoqëri, duke kontribuar në komunitet përmes bashkëpunimeve që kanë ndikuar ndër vite dukshëm në përmirësimin e kualitetit të ofrimit të shërbimeve të disa organizatave që tashmë janë partnerët tanë. Vitin 2022, BPB e ka nisur duke vazhduar bashkëpunimin me organizatat me të cilat tashmë ka të nënshkruar partneritet disa vjeçar. Organizatat që kanë në fokus gratë dhe fëmijët kanë qenë gjithashtu edhe këtë vit partnerët tanë kryesorë. BPB ka ndihmuar projektet me fokus mirëqenien sociale të organizatave Action for Mothers and Children, SOS Fshatrave dhe Down Syndrome Kosova.

BPB ka përkrahur punëtorinë për finalizimin e Projektligjit për Vlerësimin, Njohjen e Statusit, Përfitimet dhe Shërbimet për Personat me Aftësi të Kufizuar, ku morën pjesë përfaqësues nga institucionet të nivelit qendror, lokal, përfaqësues nga organizatat e personave me aftësi të kufizuar dhe përfaqësues nga UNICEF. Kjo punëtori me ndihmën e BPB-së, është organizuar nga Shoqata Down Syndrome Kosova në bashkëpunim me Ministrinë e Financave, Punës dhe Transfereve në mbështetje nga BPB.

Ndërkaq, në sajë të bashkëpunimit me SOS Fshatrat e Fëmijëve Kosovë, BPB ka punësuar disa të rinj nga kjo organizatë joqeveritare e përkujdesjes sociale që është e dedikuar për përkrahjen e fëmijëve të braktisur dhe në nevojë. Këta të rinj janë angazhuar në disa departamente të ndryshme brenda institucionit tonë.

Një bashkëpunim tjetër që do të vazhdoj edhe në vitet e ardhshme, është ai me “Hardh Fest”. Banka për Biznes ishte këtë vit sponsor gjeneral i “Hardh Fest 2022”, që u rikthye në Rahovec pas një pauze dy vjeçare. “Hardh Fest” ndërkaq, organizohet në Kosovë që nga viti 2001, si festë e veçantë tradicionale, ku shënohet fillimi i vjeljes dhe mbledhjes së bereqeteve, si kurorëzim i punës së vreshtarëve.

BPB edhe këtë vit ka eksploruar në vendet më të bukura të Kosovës, falë bashkëpunimit me Klubin Alpin “Prishtina”. Ky bashkëpunim ka ngërthyer në vete një sërë aktiviteteve që kanë të bëjnë me ambientin, kulturën, turizmin, shoqërinë, sportin dhe socializimin.

Në guidat që u organizuan mes dy partnerëve përfshihen paraqitjet e përbashkëta në këto organizime me qëllim të ngritjes së vetëdijes për njohjen e vendit në aspektin natyror dhe kulturor.

Në vitin 2022, BPB ka qenë poashtu partner kryesor i disa ekipeve të futbollit dhe basketbollit në vend.

Banka synon dhe sigurisht është në planet afatgjata që të vazhdojë përkrahjen për kategoritë e synuara me të cilat tashmë ekziston partneritet, megjithatë, do të jetë gjithmonë e angazhuar në projekte që shkojnë në të mirë të përgjithshme të shoqërisë, e për të cilat duhet vëmendje e veçantë.

BANKA PËR BIZNES SH.A.

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR DHE
PASQYRAT FINANCIARE PËR VITIN E
MBYLLUR ME 31 DHJETOR 2022

Banka e vendit tënd

BANKA PËR BIZNES SH.A.

**Raporti i auditorit të pavarur dhe
Pasqyrat Financiare për vitin e
mbyllur me 31 Dhjetor 2022**

RMBAJTJA

Faqe

aporti i auditorit të pavarur	1
asqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse	3
asqyra e pozicionit financiar	4
asqyra e ndryshimeve ne ekuitet	5
asqyra e rrjedhës së parasë	6
ënime për pasqyrat financiare	7- 96

Raporti i Auditorit të Pavarur

Për Aksionarët e

Banka për Biznes Sh.a.

Grant Thornton LLC
Rexhep Mala 18
10000 Pristina
Kosovo
T +383 (0)38 247 801
F +383 (0)38 247 802
E Contact@ks.gt.com
VAT No. 330086000

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Banka për Biznes Sh.a., të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2022, pasqyrën e ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parash për vitin e përfunduar, si dhe shënimet për pasqyrat financiare, duke përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare shoqëruese paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2022, si dhe performancën e saj financiare dhe rrjedhën e parash për vitin e përfunduar, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF-të).

Baza për Opinion

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona nën këto standarde janë të sqaruara më tutje në seksionin e raportit tonë Përgjegjësitë e Auditorit për auditimin e pasqyrave financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me kërkesat etike të cilat janë relevante në Kosovë për auditimin tonë të pasqyrave financiare dhe ne kemi përmbushur edhe përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe të Kodit BSNEK-së. Ne besojmë që evidenca e auditimit që ne kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Informata të tjera në Raportin Vjetor

Menaxhmenti është përgjegjës për informata të tjera të prezentuara në Raportin Vjetor më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022. Informata të tjera përmbajnë informacionin e përfshirë në Raportin Vjetor por nuk përfshin në to edhe pasqyrat financiare dhe Raportin e Auditorit të Pavarur.

Opinionin ynë mbi pasqyrat financiare nuk përfshin informata të tjera dhe, përveç nëse shprehet ndryshe në raportin tonë, ne nuk shprehim asnjë lloj përfundim sigurie lidhur me to.

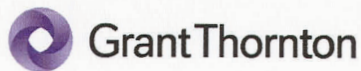
Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare, përgjegjësia jonë është të lexojmë informata të tjera dhe duke vepruar kështu të konsiderojmë nëse Informata të tjera janë materialisht në kundërshtim me pasqyrat financiare ose me njohuritë tona të marra në auditim, ose përndryshe duket të jetë keq-deklaruar materialisht. Nëse, bazuar në punën që kemi kryer, vijmë në përfundim se ekziston një keqdeklarim material i Informatave të tjera, ne na kërkohet të raportojmë atë fakt. Në këtë kuptim, ne nuk kemi asgjë për të raportuar.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të atyre të ngarkuar me qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezentimin e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, dhe për ato kontrole të brendshme, që konsiderohen të nevojshme nga menaxhmenti për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi.

Gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar se përmbushuri parimin e vijimësisë, duke shpalosur, nëse është e zbatueshme, çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë e biznesit dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë, përveç kur menaxhmenti ka për qëllim të likuidojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nuk ka ndonjë mundësi tjetër përveç se të veprojë në këtë mënyrë.

Personat që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e Auditorit për auditimin e pasqyrave financiare

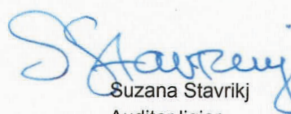
Qëllimet tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin që pasqyrat financiare në terësi nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë si pasojë e mashtrimeve ashtu edhe e gabimeve, dhe lëshimin e një raporti auditimi i cili përmban opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk është garancion i asaj që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të, do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të lindin si rezultat i mashtrimeve ose gabimeve dhe konsiderohen materiale nëse individualisht, ose të bashkuara, mund të pritet në mënyrë të arsyeshme që të ndikojnë në vendimet ekonomike të shfrytëzuesve të pasqyrave financiare, të marra bazuar në këto pasqyrave financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim profesional dhe ruajmë skepticizëm profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë riskun e anomalive materiale të pasqyrave financiare, si pasojë nga mashtrimet apo edhe si pasojë e gabimeve, dizajnojmë dhe kryejmë procedura të auditimit të cilat i përgjigjen këtyre risqeve dhe marrim evidenca të auditimit të cilat janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Risku i mos-zbulimit të një anomalie materiale e cila rrjedhë nga mashtrimi është më i madh sesa i atij që rrjedhë nga gabimi, pasi që mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime, ose shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që është relevante me auditimin në mënyrë që të dizajnojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme me rrethanat, mirëpo jo me qëllim për dhënien e një opinionin mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e kontabilitetit si dhe shpalosjet e bëra nga menaxhmenti.
- Nxjerrim përfundime në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës së hipotezës së vijimësisë së kontabilitetit, duke u bazuar në evidencat e auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston në lidhje me ngjarjet ose kushtet që mund të shkaktojnë dyshim të lartë që Banka mund të vazhdojë operimin. Nëse ne vijmë në përfundim se një pasiguri materiale ekziston, ne jemi të detyruar të terheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit në shpalosjet e pasqyrave financiare ose nëse shpalosjet e tilla janë jo të përshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat tona të auditimit të siguruar deri në datën e raportit tonë. Sidoqoftë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të shkaktojnë që Banka të ndërpresë së pëmbushuri parimin e vijimësisë.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare duke përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet në të një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me ata që janë të ngarkuar me qeverisjen e Banka për Biznes Sh.a., përpos të tjerave, lidhur me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollet e brendshme që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Grant Thornton LLC
Prishtinë,
27 mars 2023

Suzana Stavriq
Auditor ligjor

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e të Ardhurave Gjithëpërfshirëse
Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

	Shënimet	2022	2021
<i>Në mijë Euro</i>			
Të ardhurat nga interesi	5	19,182	17,263
Shpenzimet e interesit	5	(2,389)	(2,015)
Të ardhurat neto nga interesi		16,793	15,248
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	6	4,716	4,178
Shpenzimet për tarifat dhe komisionet	6	(2,077)	(2,024)
Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet		2,639	2,154
Kthimi nga kreditë e shlyera		1,022	543
Fitimi neto nga shitja e aseteve financiare të mbajtura sipas vlerës së drejtë përmes të ATGJP		691	1,010
Gjithsej të ardhurat operative		21,145	18,955
Të ardhurat tjera	7	581	432
Shpenzimet e humbjes kreditore dhe paradhëniet për klientë	14	(1,151)	(1,228)
Shpenzimet e humbjes kreditore për pasuritë financiare të ndryshme nga paradhëniet për klientë	10-13	(27)	(139)
Rënia e vlerës së pasurive të riposeduara	17.1	(597)	(171)
Fitimi/humbja për garancite financiare dhe zotimet e kredisë	23	21	(2)
Shpenzimet tjera operative	8	(10,720)	(9,222)
Fitimi para tatimit në fitim		9,252	8,625
Shpenzimet e tatimit në fitim	9	(719)	(748)
Fitimi neto për vitin		8,533	7,877
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse			
Zërat që nuk do të riklasifikohen në fitim ose humbje			
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të pasurive financiare përmes humbjeve të tjera gjithëpërfshirëse	13.1	(938)	569
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin		7,595	8,446

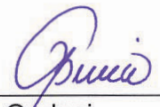
Shënimet shoqëruese nga 1 deri 28 janë pjesë përbërëse e Pasqyrave Financiare

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e Pozicionit Financiar
 Më 31 dhjetor 2022

Në mijë Euro	Shënimet	2022	2021
Pasuritë			
Paraja e gatshme dhe në Banka	10	23,097	26,427
Gjendja në Bankën Qendrore të Kosovës	11	51,884	61,530
Plasmanet dhe balancat në Banka	12	6,325	5,237
Letrat me vlerë të mbajtura për shitje	13	54,925	47,620
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	14	272,189	232,234
Pasuritë e paprekshme	15	855	688
Prona dhe pajisjet	16	2,472	2,513
E drejta e përdorimit të pasurive	22	2,580	2,378
Pasuri e shtyrë tatimore	9	47	7
Pasuritë tjera	17	714	525
Gjithsej pasuritë		415,088	379,159
Detyrimet			
Depozitat nga klientët	18	352,305	319,614
Depozitat nga bankat	19	1,169	2,533
Kreditë e varura	20	502	502
Huamarrjet	21	4,873	6,832
Detyrimet ndaj qirave	22	2,665	2,452
Provizionet	23	330	523
Detyrimet tjera	23	5,545	4,235
Gjithsej detyrimet		367,389	336,691
Ekuiteti			
Kapitali aksionar	24	11,247	11,247
Rezervat tjera të kapitalit		769	769
Rezerva e rivlerësimit		96	96
Rezerva për vlerën e drejtë të aseteve financiare përmes të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse	13.1	(419)	519
Fitimi i akumuluar		36,007	29,837
Gjithsej ekuiteti		47,700	42,468
Gjithsej detyrimet dhe ekuiteti		415,088	379,159

Këto Pasqyra Financiare janë miratuar nga menaxhmenti i Bankës me 23 mars 2023 dhe nënshkruar në emër të tyre nga:

 Mimoza Godanci - Aliu
 Kryeshefe Ekzekutive

 Gresa Godeni
 Udhëheqëse e Departamentit të Financave

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 28 janë pjesë përbërëse e Pasqyrave Financiare

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuitet
 Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

	Kapitali aksionar	Rezervat tjera të kapitalit	Rezervat e rivlerësimit	Rezerva e vlerës së drejtë	Fitimi i mbajtur	Gjithsej
<i>Në mijë Euro</i>						
Gjendja më 1 janar 2021	11,247	769	96	(50)	23,588	35,650
Fitimi i vitit	-	-	-	-	7,877	7,877
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë dhe HPK të pasurive financiare nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (Shënimi 13.1)	-	-	-	569	-	569
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	569	7,877	8,446
Shpërndarja e dividendit	-	-	-	-	(1,628)	(1,628)
Gjendja me 31 dhjetor 2021	11,247	769	96	519	29,837	42,468
Gjendja më 1 janar 2022	11,247	769	96	519	29,837	42,468
Fitimi i vitit	-	-	-	-	8,533	8,533
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë dhe HPK të pasurive financiare nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (Shënimi 13.1)	-	-	-	(938)	-	(938)
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse	-	-	-	(938)	(8,533)	7,595
Shpërndarja e dividendës	-	-	-	-	(2,363)	(2,363)
Gjendja me 31 dhjetor 2022	11,247	769	96	(419)	36,007	47,700

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 28 janë pjesë përbërëse e Pasqyrave Financiare

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e Rrjedhës së Parasë
Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

<i>Në mijë Euro</i>	Note	2022	2021
Rrjedhja e Parasë nga aktivitetet operative			
Fitimi i vitit para tatimit		9,252	8,625
Rregulluar për:			
Amortizimi	15	461	321
Zhvlerësimi	16	877	760
Fitimi nga shitja e pronave dhe pajisjeve		-	(94)
Fitimi nga shitja e kolateralit të riposeduar		-	(6)
Humbjet nga provizionet e kredive	14	1,151	1,228
Humbjet nga rënia në vlerë e pasurive financiare		27	139
Rënia në vlerë për pasuritë e riposeduara	17.1	597	171
Privizionet tjera		(21)	7
Shpenzimet e interesit	5	2,389	2,015
Të ardhurat nga interesi	5	(19,182)	(17,263)
		(4,448)	(4,097)
Ndryshimet në:			
Kreditë dhe paradhëniet për banka	12	(1,094)	(4)
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	14	(40,276)	(39,529)
Rezerva e detyrueshme në BQK	11	(5,617)	(3,217)
Pasuritë tjera	17	(189)	(104)
Depozitat nga klientët	18, 19	31,328	33,163
Detyrimet dhe provizionet tjera	23	1,329	2,127
Paraja (e përdorur) në aktivitetet operative		(18,968)	(11,661)
Interesi i arkëtuar		19,018	17,164
Interesi i paguar		(2,409)	(1,992)
Tatimi në fitim i paguar	9	(980)	(619)
Rregullimi i tatimit mbi të ardhurat	9	245	162
Pasuri e shtyer tatimore	9	(40)	(7)
Paraja neto (e përdorur) / e gjeneruar nga aktivitetet operative		(3,134)	3,047
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet investuese			
Shitja e letrave me vlerë në VDATGJ		36,930	50,086
Blerja e letrave me vlerë në VDATGJ		(45,193)	(44,128)
Blerja e pasurive të paprekshme	15	(653)	(381)
Fitimi nga shitja e letrave me vlerë në VDATGJ	13	(691)	(1,010)
Blerja e pronave dhe pajisjeve	16	(818)	(978)
Të hyrat nga shitja e pronave dhe pajisjeve	16	-	94
Paraja neto e përdorur në aktivitetet investuese		(10,426)	6,730
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet financuese			
Detyrimet e qirasë		(689)	(748)
Pagesa e huamarrjeve	21	(3,479)	(2,219)
Inkasimet nga huamarrjet	21	1,500	5,000
Dividenda e shpërndarë		(2,363)	(1,628)
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet financuese		(5,033)	405
Rritja neto e parasë dhe ekuivalentëve të saj		(18,593)	7,135
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit	10	60,056	52,921
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	10	41,463	60,056

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 28 janë pjesë përbërëse e Pasqyrave Financiare

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

1. HYRJE

Banka për Biznes Sh.a. e njohur më parë si Banka Private e Biznesit Sh.a. ka marrë licencën për aktivitete bankare me 29 mars 2001 dhe ka filluar operimin me 24 prill 2001.

Bazuar në vendimin e Bordit të Drejtorëve më 28 shkurt 2005 dhe pas miratimit final nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK") më datë 22 mars 2005, Banka ka ndryshuar emrin nga Banka Private e Biznesit në Banka për Biznes ("Banka"). Në vitin 2006, Banka është regjistruar si shoqëri aksionare ("Sh.a"). Banka operon si një bankë komerciale dhe e kursimeve për të gjitha kategoritë e konsumatorëve brenda Kosovës nëpërmjet rrjetit të 7 degëve dhe 19 nëndegëve të saj të vendosura në tërë Kosovën (2021: 7 degëve dhe 19 nëndegëve).

Gjatë vitit 2022, banka ka pasur ndryshime në menaxhmentin ekzekutiv, ku në fund të vitit është emëruar Kryeshefja e re ekzekutive.

2. BAZAT E PËRGADITJES

2.1 Deklarata e përputhshmërisë dhe baza e matjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK).

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike, përveç pasurive financiare të listuara më poshtë, të cilat janë matur me vlerën e drejtë:

- Instrumentet e borxhit të mbajtura nën modelin e biznesit të mbajtur për mbledhje dhe shitje.

Ndryshimet në lidhje me politikat e rëndësishme të kontabilitetit përshkuhen në Shënimin nr. 3. Pasqyrat financiare janë përgatitur për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2021 dhe 2022.

2.2 Bazat e matjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur duke përdorur parimin e vijimësisë së biznesit.

Konsideratat e ngjarjeve ekonomike

Pavarësisht përballjes me sfida makroekonomike si ato që shihen në shumicën e vendeve, veçanërisht në zonën evropiane për shkak të konfliktit në Ukrainë dhe inflacionit në rritje, banka jonë ka qenë e suksesshme në ruajtjen e rrezikut në nivele të pranueshme. Industria bankare, përfshirë bankën tonë, ka treguar performancë të fortë me fitime rekord dhe menaxhim efektiv të rrezikut, duke çuar në një përmirësim të cilësisë së aktiveve. Megjithatë, për të qenë gati dhe e përgatitur për çdo sfidë të mundshme që mund të ndikojë në cilësinë e portfolios, banka ka ndërmarrë veprime duke rritur monitorimin dhe analizën e sektorëve që mund të jenë të prekshëm nga inflacioni ose krizat energjetike. Si rezultat, ajo ka vlerësuar siç duhet këto rreziqe dhe ka alokuar rezerva adekuate. Departamenti i menaxhimit të rrezikut gjithashtu rishikoi dhe përditësoi tërësisht politikat, strategjitë, metodologjitë, procedurat dhe dokumentet e tjera përkatëse të nevojshme për të pasqyruar ndryshimet e nevojshme të shkaktuara nga kriza e inflacionit dhe energjisë.

Pavarësisht përmbajtjeve të fundit në vend, banka ka vlerësuar gjendjen e këtyre klientëve të prekur, por ka vlerësuar se ndikimi financiar nuk është i rëndësishëm.

Më shumë informacion rreth rrethanave të shkaktuara nga pandemia globale e COVID-19 që ndikoi në operacionet dhe aktivitetet e Bankës në vitin 2021 dhe Konfliktin në Ukrainë jepen në Shënimin 26. Këto rrethana nuk ndikuan në përshtatshmërinë e supozimit të vazhdimësisë së Bankës.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

2. BAZAT E PËRGATITJES (VAZHDIM)**2.3 Standardet e reja dhe të rishikuara dhe interpretimi i tyre****2.3.1 Standardet efektive, ndryshimet në standarde dhe zbatimet në vitin 2022**

Standardet dhe ndryshimet që janë efektive për herë të parë në vitin 2022 dhe janë të zbatueshme për Bankën janë:

- Aktivët afatgjatë materiale: Të ardhurat përpara përdorimit të synuar – Ndryshimet në SNK16. Ndryshimi i SNK 16 Aktivët afatgjatë materiale (PP&E) ndalon një njësi ekonomike të zbresë nga kostoja e një zëri të PP&E çdo të ardhur të marrë nga shitja e artikujve të prodhuar ndërkohë që njësi ekonomike po përgatit aktivin për përdorimin e synuar. Ai gjithashtu sqaron se një njësi ekonomike "po teston nëse aktivi po funksionon siç duhet" kur vlerëson performancën teknike dhe fizike të aktivit. Performanca financiare e aktivit nuk është e rëndësishme për këtë vlerësim. Njësitë ekonomike duhet të japin informacion shpjegues veçmas shumat e të ardhurave dhe kostot që lidhen me zërat e prodhuar që nuk janë një produkt i aktiviteteve të zakonshme të njësisë ekonomike.

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje.

- Referenca në Kuadrin Konceptual – Ndryshime në SNRF 3. Janë bërë ndryshime të vogla në SNRF 3 Kombinimet e Biznesit për të përditësuar referencat në Kuadrin Konceptual për Raportimin Financiar dhe për të shtuar një përjashtim për njohjen e detyrimeve dhe detyrimeve kontingjente brenda objektit të SNK 37 Provizionet, Detyrimet Kontingjente dhe Aktivët Kontingjente dhe Interpretimi 21.

Taksat. Ndryshimet konfirmojnë gjithashtu se aktivet e kushtëzuara nuk duhet të njihen në datën e blerjes.

- Kontratat e rënda – Kostoja e përmbushjes së një kontrate Ndryshime në SNK 37. Ndryshimi i SNK 37 sqaron se kostot direkte të përmbushjes së një kontrate përfshijnë si kostot shtesë të përmbushjes së kontratës, ashtu edhe një shpërndarje të kostove të tjera që lidhen drejtpërdrejt me përmbushjen e kontratave. Përpara se të njohë një provizion të veçantë për një kontratë të rëndë, njësi ekonomike njeh çdo humbje nga zhvlerësimi që ka ndodhur në aktivet e përdorura në përmbushjen e kontratës.
- Përmirësimet Vjetore të Standardeve SNRF 2018–2020.
- Koncesionet e qirasë të lidhura me Covid-19 përtej datës 30 qershor 2021 – Ndryshime në SNRF 16. Në mars 2021, Bordi ndryshoi kushtet e dobisë praktike në SNRF 16 që ofron lehtësim për qiramarrësit nga zbatimi i udhëzimit të SNRF 16 për modifikimet e qirasë në qira koncesionet që lindin si pasojë e drejtpërdrejtë e pandemisë Covid-19. Pas ndryshimit, leverdi praktik tani zbatohet për koncesionet e qirasë, për të cilat çdo reduktim i pagesave të qirasë prek vetëm pagesat që duhet të paguhen fillimisht më 30 qershor 2022 ose përpara, me kusht që të plotësohen kushtet e tjera për aplikimin e leasingut praktik. Banka nuk ka negociuar asnjë koncesion qiraje lidhur me Covid-in me qiradhënësit e saj dhe nuk ka asnjë ndikim nga ky ndryshim.

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

2. BAZAT E PËRGATITJES (VAZHDIM)

2.3 Standardet e reja dhe të rishikuara dhe interpretimi i tyre

2.3.2 Standardet, ndryshimet në standarde dhe interpretimet e lëshuara por që nuk janë ende efektive

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, disa Standarde të reja, por që nuk janë ende efektive, dhe ndryshime në Standardet dhe Interpretimet ekzistuese janë publikuar nga BSNK si më poshtë:

- Ndryshimet në SNRF 17: Kontratat e Sigurimeve (Ndryshimet në SNRF 17 dhe SNRF 4)
- Dhënia e informacioneve shpjeguese për politikën kontabël (Ndryshimet në SNK 1 dhe Deklarata e Praktikës 2 SNRF) Të ardhurat para përdorimit të synuar (Ndryshimet në SNK 16);
- Klasifikimi i detyrimeve si rrjedhëse ose jo-rrjedhëse (ndryshimet në SNK 1);
- Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël (Ndryshimet në SNK 8)
- Tatimi i shtyrë në lidhje me pasuritë dhe detyrimet nga një transaksion i vetëm (Ndryshimet në SNK 12)

Asnjë nga këto standarde apo ndryshime në standardet ekzistuese nuk janë miratuar më herët nga Banka. Menaxhmenti parashikon që të gjitha njoftimet janë të adaptuara për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të shpalljes. Standardet e reja, ndryshimet dhe interpretimet që nuk janë miratuar në vitin aktual nuk janë shpalosur pasi nuk pritet të kenë një ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës.

2.4 Monedha funksionale dhe prezantuese

Këto pasqyra financiare paraqiten në EURO, e cila është monedha funksionale e Bankës. Të gjitha shumat janë rrumbullakosur në mijëshen më të afërt, përveç kur specifikohet ndryshe.

2.5 Përdorimi i gjykimeve dhe vlerësimeve

Gjatë përgatitjes së këtyre pasqyrave financiare, menaxhmenti ka bërë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave të kontabilitetit të Bankës dhe shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet themelore rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet në vlerësime njihen në mënyrë të mundshme.

Informacioni në lidhje me fushat domethënëse të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimeve kritike në zbatimin e politikave të kontabilitetit që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare përshkruhen në shënimet 3, 4 dhe 26.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL

Politikat e kontabilitetit të paraqitura më poshtë janë aplikuar në mënyrë konsistente në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

a) Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. "Norma efektive e interesit" është ajo normë që diskonton saktësisht pagesa të ardhshme të parave të gatshme ose arkëtimet gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më e shkurtër) për:

- vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka vlerëson rrjedhat e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar por jo humbjet e ardhshme kreditore. Për pasuritë financiare të rëna në vlerë, një normë efektive e interesit të rregulluar nga kredia llogaritet duke përdorur rrjedhat e ardhshme të vlerësuar të parasë duke përfshirë humbjet e pritshme kreditore.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshinë të gjitha kostot e transaksionit të tarifave dhe komisionet dhe zbritjet e tjera të paguara ose pranuar, të cilat janë pjesë integrale e normës së interesit efektiv. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që janë direkt të lidhura me blerjen apo emetimin e një pasurie apo detyrimi financiar.

Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet në vlerën kontabël bruto të pasurive (kur pasuritë nuk janë të rëna në vlerë) ose në koston e amortizuar të detyrimit.

Sidoqoftë, për pasuritë financiare që kanë pasur rënie në vlerën kreditore pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar të pasurisë financiare. Nëse pasuria nuk është më e rënë në vlerën kreditore, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi rikthehet në bazë bruto.

Për pasuritë financiare të cilat kanë rënë në vlerën kreditore në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar nga kredia në koston e amortizuar të pasurisë. Llogaritja e të ardhurave nga interesi nuk kthehet në baza bruto, edhe nëse risku kreditor i pasurisë përmirësohet.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (ATGJ) përfshijnë:

- interesin nga pasuritë dhe detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv;
- interesi nga instrumentet e borxhit të matur në VDATGJ të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv.

b) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit për një pasuri ose detyrim financiar përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Banka fiton të ardhura nga tarifat dhe komisionet nga një gamë e larmishme e shërbimeve financiare që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet njihen në një shumë që reflekton konsideratën në të cilën Banka pret të ketë të drejtë në këmbim të ofrimit të shërbimeve.

Detyrimet e performancës, si dhe kohëzgjatja e plotësimit të tyre, identifikohen dhe përcaktohen në fillim të kontratës. Kontratat e të ardhurave të Bankës zakonisht nuk përfshijnë detyrime të shumta të performancës.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

13. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

c) Qiratë (vazhdim)

Detyrimi i qirasë matet me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Ajo ri-vlerësohet kur ka një ndryshim në pagesat e ardhshme të qirasë që vijnë nga një ndryshim në një indeks ose normë, nëse ka një ndryshim në vlerësimin e Bankës të shumës që pritët të paguhet nën një garancion të vlerës së mbetur, nëse Banka ndryshon vlerësimin e saj nëse do të ushtrojë një mundësi blerjeje, zgjatjeje, përfundimi ose nëse ka një pagesë fikse të rishikuar të qirasë.

Kur detyrimi i qirasë ri-vlerësohet në këtë mënyrë, një rregullim përkatës bëhet në vlerën kontabël të së drejtës së përdorimit të pasurisë, ose regjistrohet në fitim ose humbje nëse vlera kontabël e së drejtës së përdorimit të pasurisë është zvogëluar në zero.

Banka paraqet të drejtën e përdorimit të pasurive dhe detyrimet e qirasë në Shënimin 23 dhe veçmas në pasqyrën e pozicionit financiar.

Qiratë afatshkurtra dhe qiratë e pasurive me vlerë të ulët

Banka ka zgjedhur të mos njohë të drejtën e përdorimit të pasurive dhe detyrimeve të qirave për qiratë me vlerë të ulët dhe afatshkurtra, duke përfshirë qiranë e pajisjeve të IT-së. Banka njeh pagesat e qirasë të shoqëruara me këto qira si një shpenzim mbi një bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

d) Shpenzimet e tatimit

Shpenzimet e tatimit përfshijnë tatimin aktual dhe atë të shtyrë. Tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë njihen në fitim ose humbje, përveç në rastet që ato lidhen me zërat e njohur drejtpërdrejt në kapital ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse.

Pasuritë dhe detyrimet aktuale tatimore kompensohen vetëm nëse përmbushen disa kritere të caktuara.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual përfshinë tatimin që pritët të paguhet ose i arkëtohet për të ardhurat ose humbjet e tatueshme për periudhën, duke përdorur normat në fuqi në datën e raportimit dhe çdo rregullim të tatimit që duhet të paguhet ose arkëtohet në lidhje me vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet mbi diferencat e përkohshme që dalin midis bazës tatimore dhe vlerës kontabël neto të pasurive dhe detyrimeve në pasqyra financiare. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme që lindin me rastin e njohjes fillestare të pasurive ose detyrimeve të transaksioneve që nuk përbëjnë një kombinim biznesi dhe që nuk ndikojnë as në fitimin, as në humbjen kontabël dhe as në atë të tatueshme.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do ta përcjellin mënyrën në të cilën Banka pret në fund të periudhës raportuese që të mbulojë apo vendosë vlerën kontabël të mjeteve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë matet sipas normave tatimore që priten të aplikohen në diferencat e përkohshme kur ato kthehen, përmes normave tatimore në fuqi në datën e raportimit.

Pasuritë dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen ndërmjet tyre nëse ka një të drejtë ligjore për ta kompensuar me mjetin dhe detyrimin e tatimit dhe kur ndërlidhen me tatimet e pagueshme kundrejt autoritetit të njëjtë tatimor.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**b) Tarifat dhe komisionet (vazhdim)**

Shërbimet që Banka ofron për klientët e saj, duhet të paguhet menjëherë pas përmbushjes së një shërbimi në një moment të caktuar.

Banka në përgjithësi ka konkluduar se janë thelbësore kontratat e saj të të ardhurave sepse zakonisht i kontrollon shërbimet përpara se t'i transferojë ato tek klienti.

Shpenzimet e tjera për tarifa dhe komisione lidhen kryesisht me komisione për transaksione dhe shërbime, të cilat regjistrohen si shpenzim në momentin e pranimin të shërbimit.

c) Qiratë

Në fillimin e një kontrate, Banka vlerëson nëse një kontratë është, ose përmban, një qira. Një kontratë është, ose përmban, një qira nëse kontrata përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një pasurie të identifikuar për një periudhë kohe në këmbim të vlerësimit.

Në fillim ose në modifikimin e një kontrate që përmban një komponent qiraje, Banka cakton konsideratë në kontratë për secilin komponent të qirasë në bazë të çmimit të saj relativ të pavarur. Sidoqoftë, për qiradhëniet e degëve dhe ambienteve të zyrave, Banka ka zgjedhur që të mos ndajë përbërësit jo-qira dhe llogaritë për përbërësit e qirasë dhe jo-qirasë si një përbërës i vetëm i qirasë.

Banka njeh një pasuri të së drejtës së përdorimit dhe një detyrim të qirasë në datën e fillimit të qirasë. E drejta e përdorimit të pasurisë fillimisht matet me kosto, i cili përfshin shumën fillestare të detyrimit të qirasë rregulluar për çdo pagesë qiraje të bërë në ose para datës së fillimit, plus çdo kosto fillestare direkte të kryer dhe një vlerësim të kostove për të demoluar dhe hequr çdo përmirësim i bërë në degë ose ambiente zyre.

E drejta e përdorimit të pasurisë zhvlerësohet më pas duke përdorur metodën lineare nga data e fillimit deri në fund të afatit të qirasë. Për më tepër, e drejta e përdorimit të pasurisë reduktohet në mënyrë periodike nga humbjet e zhvlerësimit, nëse ka, dhe rregullohet për disa matje të detyrimit të qirasë.

Detyrimi i qirasë fillimisht matet me vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në datën e fillimit, zbriten duke përdorur normën inkrementale të interesit në qira ose, nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet lehtësisht, norma rritëse e huamarrjes së Bankës. Në përgjithësi, Banka përdor normën e saj të huamarrjes si normë skontimi.

Banka përcakton normën e saj të huamarrjes duke analizuar huazimet e saj nga burime të ndryshme të jashtme dhe bën rregullime të caktuara për të pasqyruar kushtet e qirasë dhe llojin e pasurisë të marrë me qira.

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë sa vijon:

- pagesa fikse, përfshirë pagesat fikse në thelb;
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose një normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose normën në datën e fillimit;
- shumat që pritët të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur; dhe
- çmimi i ushtrimit nën një opsion blerjeje që Banka është e arsyeshme e sigurt për të ushtruar, pagesa me qira në një periudhë opsionale rinovimi nëse Banka është e sigurt se do të ushtrojë një mundësi zgjatjeje dhe gjobat për përfundimin e parakohshëm të një qiraje përveç nëse Banka është e arsyeshme e sigurt të mos përfundojë në fillim të vitit 2022.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

d) Shpenzimet e tatimit (vazhdim)

(ii) Tatimi i shtyer (vazhdim)

Tatimet shtesë që vijnë si rezultat i shpërndarjes së dividendës nga ana e Bankës njihen në të njëjtën kohë kur edhe njihen detyrimet për ta paguar dividendën respektive.

Një pasuri tatimore e shtyrë njihet për humbjet sipas tatimeve, kredive tatimore dhe dallimet e përkohshme të zbritshme të pashfrytëzuara, vetëm në atë masë që është e mundur të shfrytëzohet për fitimet e ardhshme të tatueshme kundër të cilave mund të shfrytëzohet kjo pasuri. Pasuritë e tatimit të shtyrë rishikohen në secilën datë të raportimit dhe reduktohen në atë masë që nuk është më e mundur që përfitimet nga tatimi të realizohen.

(iii) Ekspozimet tatimore

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse tatimi apo interesat shtesë mund të jenë të pagueshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacione të reja mund të bëhen të disponueshme dhe të bëjnë që Banka të ndryshojë vendimin e saj në lidhje me adekuatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime në detyrimet tatimore do të ndikojnë në shpenzimet tatimore në periudhën në të cilën është bërë një përcaktim i tillë.

e) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valutë të huaj rivlerësohen në valutën funksionale përkatëse të Bankës me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Pasuritë dhe detyrimet në valutë të huaj në datën e raportimit konvertohen në valutën funksionale me kursin e këmbimit të asaj date.

Fitimi ose humbja nga zërat monetar është diferenca ndërmjet kostove të amortizuara në valutë funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës si dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj me kursin e këmbimit në fundin e vitit. Pasuritë dhe detyrimet jo-monetare në valutë të huaj që maten me vlerën e drejtë janë konvertuar në valutën funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë që maten në bazë të kostos historike në valutë të huaj, konvertohen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat që lindin nga rivlerësimi njihen në fitim ose humbje.

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare

(i) Njohja dhe matja fillestare

Banka fillimisht njeh huatë dhe paradhëniet, depozitat, letrat me vlerë të borxhit, huazimet dhe detyrimet e varura në datën në të cilën ato janë origjinuar. Të gjitha instrumentet e tjerë financiarë (përfshirë blerjet në rrugë të rregullt dhe shitjet e pasurive financiare) njihen në datën e tregtisë, që është data në të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të këtij instrumenti.

Një pasuri ose detyrim financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus, për një zë jo në VDATGJ, kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të tij. Vlera e drejtë e një instrumenti financiar në njohjen fillestare është zakonisht çmimi i tij i transaksionit. Shikoni Shënimin f) vii) për një përshkrim të politikës nëse vlera e drejtë e një instrumenti financiar në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)****(ii) Klasifikimi (vazhdim)**

Në njohjen fillestare, një pasuri financiare klasifikohet si e matur me: koston e amortizuar, VDATGJ ose VDPFH. Një pasuri financiare matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në VDPFH:

- pasuritë mbahen në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e pasurive për mbledhjen e rrjedhave kontraktuale të parasë; dhe
- kushtet kontraktuale të pasurive financiare japin datat e përcaktuara në rrjedhat e parasë të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën e principalit të papaguar.

Një instrument borxhi matet në VDATGJ vetëm nëse plotëson të dyja këto kushte dhe nuk është përcaktuar si në VDPFH:

- pasuritë mbahen brenda një modeli biznesi objektiv i të cilit arrihet si nga mbledhja e rrjedhat kontraktuale të parasë dhe shitja e pasurive financiare; dhe
- kushtet kontraktuale të pasurive financiar japin datat e përcaktuara në rrjedhat e parasë të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën e principalit të papaguar

Për njohjen fillestare të një investimi kapital që nuk mbahet për shitje, Banka mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme për të paraqitur ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë në ATGJ. Kjo zgjedhje bëhen në bazë të investimeve për investime.

Më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 të gjitha pasuritë financiare të bankës klasifikohen si të matura me koston e amortizuar ose në VDATGJ.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka bën një vlerësim të objektivit të një modeli biznesi në të cilin një pasuri është mbajtur në një nivel të portofolit, sepse kjo më së miri reflekton mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe i jepet informacioni menaxhmentit. Informacioni i konsideruar përfshinë:

- politikat dhe objektivat e deklaruar për portofolin dhe funksionimin e këtyre politikave në praktikë. Në veçanti, nëse strategjia e menaxhmentit fokusohet në fitimin e të ardhurave nga interesi kontraktual, duke ruajtur një profil të caktuar të normës së interesit, duke përputhur kohëzgjatjen e pasurive financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato pasuri ose realizimin e rrjedhës së parasë nëpërmjet shitjes së pasurive;
- si vlerësohet dhe raportohet performanca e portofolit të menaxhmentit të Bankës;
- risqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe pasuritë financiare të mbajtura brenda modelit të biznesit) dhe si menaxhohen ato risqe;
- se si menaxherët e biznesit janë kompensuar - p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të pasurive të administruara ose rrjedhat së parasë kontraktuale të mbledhura; dhe
- frekuenca, vëllimi dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet e tilla dhe pritshmëritë e tij për aktivitetin e ardhshëm të shitjes. Megjithatë, informacioni rreth aktivitetit të shitjeve nuk konsiderohet veç e veç, por si pjesë e një vlerësimi të përgjithshëm se si është arritur objektivi i Bankës për menaxhimin e pasurive financiare dhe si realizohen rrjedha të parasë.

Banka nuk mban ndonjë pasuri financiare që mbahet për tregtim ose menaxhim dhe performanca e të cilave vlerësohet sipas VDPFH.

Vlerësimi nëse rrjedhat kontraktuale të parasë janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit

Për qëllimet e këtij vlerësimi, 'principalit' përcaktohet si vlera e drejtë e pasurisë financiare në njohjen fillestare. 'Interesi' përcaktohet si një shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për riskun kreditor që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për risqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. risku i likuiditetit dhe kostot administrative) si dhe për marzhën e fitimit.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Vlerësimi nëse rrjedhat kontraktuale të parasë janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit

Në vlerësimin nëse rrjedhat kontraktuale të parasë janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Banka konsideron kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshinë vlerësimin nëse pasuritë financiare përmbajnë një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e rrjedhës kontraktuale të parasë në mënyrë që ajo të mos plotësojë këtë kusht. Gjatë marrjes së vlerësimit, Banka konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që do të ndryshonin sasinë dhe kohën e rrjedhave të parasë;
- karakteristikat e borxhit;
- parapagimi dhe afatet e zgjatjes;
- kushtet që kufizojnë pretendimet e Bankës për rrjedhat e parasë nga pasuritë e specifikuar; dhe
- karakteristika që ndryshojnë konsideratën për vlerën kohore të parasë - p.sh., rivendosjen periodike të normave të interesit.

Banka ka një portofol kredie afatgjatë me normë fikse për të cilën Banka ka mundësi të propozojë rishikimin e normës së interesit në datat e rivendosjes periodike. Këto të drejta të rivendosjes janë të kufizuara në normën e tregut në kohën e rishikimit. Huamarrësit kanë një mundësi që të pranojnë normën e rishikuar ose të shlyejnë huanë në parim pa dënim. Banka ka përcaktuar që rrjedhat kontraktuale të parasë të këtyre kredive janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit sepse opsioni ndryshon normën e interesit në një mënyrë që është konsideratë për vlerën kohore të parasë, riskun e kredisë, risqet e tjera bazë të huadhënies dhe kostot që lidhen me shumën kryesore të papaguara

Riklasifikimet

Pasuritë financiare nuk janë riklasifikuar pas njohjes së tyre fillestare, përveç në periudhën pas ndryshimit të modelit të biznesit të saj për menaxhimin e pasurive financiare.

Detyrimet financiare

Banka i klasifikon detyrimet financiare të matura në koston e amortizuar.

(iii) Ç'regjistrimi

Pasuritë financiare

Banka ç'regjistron një pasuri financiare, të tillë si një hua për një klient, kur kushtet janë rinegociuar në atë masë që, në thelb bëhet një hua e re, me diferencën e njohur si fitim ose si humbje e ç'regjistrimit. Gjatë vlerësimit se a do të ç'regjistrohet një pasuri financiare, Banka konsideron faktorët kualitativ dhe kuantitativ. Një ndër faktorët kyç gjatë vlerësimit të ç'regjistrimit të pasurisë financiare është tejkalmi i pragut 10% i vlerës bruto të asetit të modifikuar financiar kundrejt vlerës bruto të asetit origjinal (para modifikimit).

Në momentin e ç'regjistrimit, pasuria financiare e modifikuar njihet si pasuri e re e matur fillimisht me vlerën e tij të drejtë plus kostot e pranueshme të transaksionit. Njohja e pasurisë së re financiare nënkupton matjen e humbjeve të pritshme kreditore 12-mujore përderisa nuk janë plotësuar kërkesat për njohjen e humbjeve të pritshme përgjatë gjithë jetëgjatësisë. Ka raste kur pasuria financiare e modifikuar është e zhvlerësuar në njohjen e saj fillestare, ku në raste të tilla këto pasuri njihen si POCl. Nëse modifikimi nuk rezulton në rrjedhat e parasë që në thelb janë të ndryshme, ku Banka përdor pragun prej 10%, atëherë modifikimi nuk rezulton në ç'regjistrim. Në këtë rast, Banka rikalkulon vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare dhe njeh shumën që vjen nga modifikimi si fitim apo humbje në pasqyrën e të ardhurave. Për njohjen e fitimit apo humbjes, Banka skanton rrjedhat e parasë të pasurisë financiare të modifikuar dhe pasurisë financiare fillestare me normën origjinale të interesit efektiv.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)****(iii) Ç'regjistrim (vazhdim)****Pasuritë financiare (vazhdim)**

Kur pasuritë i shiten një pale të tretë me një normë totale të kthimit në pasuritë e transferuara, transaksioni trajtohet si një transaksion financimi i siguruar, i ngjashëm me transaksionet e shitjeve dhe të riblerjes, sepse Banka mban të gjitha ose në thelb të gjitha risqet dhe shpërblimet e pronësisë së këtyre pasurive.

Detyrimet Financiare

Banka ç'regjistrohet një detyrim financiar kur obligimet kontraktuale shlyhen, anulohen ose kanë përfunduar.

(iv) Modifikimet e pasurive dhe detyrimeve financiare**Pasuritë financiare**

Nëse kushtet e një pasurie financiare ndryshojnë, Banka vlerëson nëse rrjedhat kontraktuale të parasë të pasurisë së modifikuar janë në thelb të ndryshme. Nëse rrjedhat e parasë janë substancialisht të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale në rrjedhat e parasë nga pasuria financiare fillestare, konsiderohen se kanë skadar.

Në këtë rast, pasuritë financiare origjinale ç'regjistrohen dhe një pasuri financiare e re njihet me vlerën e drejtë.

Në këtë rast, pasuria fillestare financiare ç'regjistrohet dhe një pasuri e re financiare njihet me vlerën e drejtë plus çdo kosto të pranueshme të transaksionit. Çdo tarifë e marrë si pjesë e modifikimit llogaritet si më poshtë:

- Tarifat që merren parasysh në përcaktimin e vlerës së drejtë të pasurisë së re dhe tarifat që përfaqësojnë rimbursimin e kostove të pranueshme të transaksionit përfshihen në matjen fillestare të pasurisë; dhe
- Tarifat e tjera përfshihen në fitim ose humbje si pjesë e fitimit ose humbjes nga ç'regjistrimi.

Nëse rrjedhat e parasë së pasurisë së modifikuar të bartur me koston e amortizuar nuk janë në thelb të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në ç'regjistrimin e pasurisë financiare. Në këtë rast, banka rikalkulon vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare dhe një shumën që vjen nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si fitim ose humbje e modifikuar në fitim ose humbje. Nëse një ndryshim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë fitimi ose humbja paraqitet së bashku me humbjet nga rënia në vlerë. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhura nga interesi.

Detyrimet financiare

Banka ç'regjistrohet një detyrim financiar kur kushtet dhe rrjedhat e parasë të atij detyrimi ndryshojnë thelbësisht. Në këtë rast, detyrimi i ri financiar bazohet me kushtet e reja të ndryshuara në vlerën e tij të drejtë. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar që ç'regjistrohet dhe shumës së paguar njihet si fitim ose humbje.

Konsiderata e paguar përfshijnë pasuritë jo-financiare të transferuara, nëse ka, dhe supozimit të detyrimit, duke përfshirë ndryshim e ri të detyrimit financiar.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Detyrimet financiare (vazhdim)

Nëse ndryshimi i detyrimit financiar nuk llogaritet si ç'regjistrim, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit rikalkulohet duke zvogëluar rrjedhat e parasë në normën efektive origjinale të interesit dhe shuma e fituar ose e humbur, regjistrohet si fitim ose humbje. Për detyrimet financiare me normë të ndryshueshme, norma efektive origjinale e interesit e përdorur për të kalkuluar ndryshimet në fitim ose humbje rregullohet ashtu që të reflektojë kushtet aktuale të tregut në kohën e modifikimit. Çdo kosto dhe tarifë e shkaktuar njihet si një rregullim i vlerës kontabël të detyrimit dhe amortizohet gjatë periudhës së mbetur të detyrimit financiar të modifikuar duke rillogaritur normën efektive të interesit në këtë instrument.

(v) *Netimi*

Pasuritë dhe detyrimet financiare netohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar, atëherë, dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të netuar shumat dhe ajo synon ose të shlyejë ato në një bazë neto ose të realizojë pasurinë dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet sipas SNRF, apo për fitimet dhe humbjet që vijnë nga një grup i transaksioneve të ngjashme sikurse nga aktiviteti komercial i bankës.

(vi) *Matja me kosto të amortizuar*

'Kosto e amortizuar' e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, dhe për pasuritë financiare të rregulluara për ndonjë zbritje të pritshme të humbjes nga kreditë. "Vlera kontabël bruto e një pasurie financiare" është kostoja e amortizuar e një pasurie financiare përpara se të korrigjohet për çdo zbritje të humbjes së pritshme kreditore.

(vii) *Matja me vlerë të drejtë*

'Vlera e drejtë' është çmimi me të cilin pasuria mund të shitet, ose një detyrim të transferohet, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në një treg primar ose në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm ku Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron riskun e mosekzekutimit të tij.

Kur është e mundur, Banka përcakton vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në tregun aktiv për instrumentin. Tregu quhet aktiv kur transaksionet lidhur me pasurinë apo detyrimin ndodhin shumë shpesh dhe me volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të vazhdueshëm për çmimin.

Kur nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv, Banka përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e inputeve të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshinë gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar me njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit – për shembull; vlera e drejtë e konsideratës së dhënë ose të marrë.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)***(vii) Matja me vlerë të drejtë (vazhdim)*

Nëse Banka vendos se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një pasuri apo detyrim identik, e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet e vrojtueshme në treg, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, i rregulluar për të shtyrë në kohë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë është njohur në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit por jo më vonë se vlerësimi që mbështetet plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet. Nëse një pasuri ose një detyrim i matur me vlerën e drejtë ka një çmim oferte dhe një çmim kërkesë, atëherë Banka mat pasuritë dhe pozicionet e gjata me një çmim oferte dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra me një çmim kërkesë.

Vlera e drejtë e një kërkesë për depozita nuk është më e vogël se shuma e pagueshme në kërkesë, e zbritur nga data e parë në të cilën shuma mund të kërkohej të paguhet.

Banka njeh transferime midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë që nga fundi i periudhës së raportimit gjatë së cilës ndryshimi ka ndodhur në nivelet e VD (shënimi 4).

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë

Modeli për njohjen e humbjeve të pritshme kreditore zbatohet në instrumentet financiare që maten me koston e amortizuar apo me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Ato instrumente financiare janë si më poshtë:

- Kreditë dhe paradhëniet ndaj bankave;
- Kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve;
- Letrat me vlerë;
- Të arkëtueshmet nga qiraja financiare dhe operative të njohura nga qiradhënësi;
- Zotimet kreditore;
- Kontratat e garancioneve financiare.

Vlera e humbjeve të pritshme përditësohet në çdo datë raportuese për të reflektuar ndryshimet në rrezikun kreditor që nga njohja fillestare e instrumentit të caktuar financiar.

Varësisht vlerësimit të rrezikut kreditor, Banka grupon pasuritë financiare në Fazën 1, Fazën 2, Fazën 3 dhe POCl, sipas përshkrimit më poshtë:

Faza 1: përfshin të gjitha pasuritë financiare të cilat nuk kanë pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor si dhe ato pasuri, rreziku kreditor i të cilave është përmirësuar dhe pasuria financiare është riklasifikuar nga Faza 2. Banka, për këto pasuri financiare, njeh humbje të pritshme kreditore 12-mujore.

Faza 2: përfshin të gjitha pasuritë financiare të cilat kanë shfaqur një rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor që nga krijimi si dhe ato pasuri të cilat kanë pasur përmirësim të rrezikut kreditor dhe janë riklasifikuar nga Faza 3. Banka, për këto pasuri financiare, njeh humbje të pritshme kreditore përgjatë tërë jetëgjatësisë.

Faza 3: përfshin të gjitha pasuritë financiare të dështuara, apo referuar si pasuri financiare të zhvlerësuar. Banka, për këto pasuri financiare, njeh humbje të pritshme kreditore përgjatë tërë jetëgjatësisë.

POCl: Pasuritë financiare të zhvlerësuar - të blera apo nga origjina (POCl) janë pasuri financiare që kanë pësuar zhvlerësim kreditor që në njohjen fillestare. Pasuritë e POCl regjistrohen me vlerën e drejtë që në njohjen fillestare dhe të ardhurat nga interesi njihen më pas në bazë të NEI (normës efektive të interesit) të rregulluar.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)***(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)*

Humbjet e pritshme kreditore njihen vetëm në masën që ka një ndryshim pasues në humbjet e pritura kreditore. Për pasuritë financiare për të cilat Banka nuk ka shpresa të arsyeshme për mbulimin e të gjithë shumës së papaguar, ose një pjesë të saj, vlera kontabël bruto e pasurisë financiare zvogëlohet. Kjo konsiderohet një ç'regjistrim (i pjesshëm) i pasurisë financiare.

Përkufizimi i dështimit

Kritike për përcaktimin e humbjeve të pritshme kreditore është dhe përkufizimi i dështimit. Në momentin kur huamarrësi plotëson kriteret e dështimit, atëherë klasifikohet në Fazën 3.

Në përkufizimin e dështimit, Banka merr parasysh kriteret kuantitative dhe kualitative.

Kriteret kuantitative

Huamarrësi është në vonesë për më shumë se 90 ditë. Banka bën vlerësimin e vonesave mbi 90 ditë në baza të vazhdueshme bazuar në pragjet e materialitetit të përcaktuara për portfolion Biznes dhe Retail. Pragu i materialitetit përbëhet nga një komponent absolut dhe relativ:

- Komponenti i pragut absolut është i barabartë me 100 Euro për portfolion Retail dhe 500 Euro për portfolion Biznes.
- Komponenti i pragut relativ është i barabartë me 1% të shumës totale të ekspozimit në bilancin e gjendjes. Ky prag definohet si përqindje e obligimit kreditor në vonesë në relacion me ekspozimin në bilanc të huamarrësit, duke përfshirë ekspozimet e ekuitetit.

Si në portfolion Retail poashtu dhe Biznes, pragjet e materialitetit kalkulohen në nivel të huamarrësit.

Kriteret kualitative

Kriteret kualitative të përdorura nga Banka të cilat kanë ndikim në përkufizimin e dështimit janë:

- Shfaqje e vonesave të vazhdueshme në një instrument të huamarrësit, e cila ka efekt përhapës në instrumentet tjera;
- Detyrimi kreditor i nënshtrohet një ristrukturimi të vështirë;
- Huamarrësi i nënshtrohet kushteve të ristrukturimit për herën e dytë;
- Huamarrësi është i vdekur;
- Huamarrësi ka falimentuar / është i paaftë të paguaj;
- Burimet e vazhdueshme të të ardhurave të huamarrësit nuk janë më në dispozicion për të përbushur pagesat e kësteve;
- Raste mashtrimi, të cilat raste kanë ndikim të rëndësishëm në aftësinë paguese dhe performuese të huamarrësit;
- Është bërë shitja e detyrimit kreditor me një humbje ekonomike materiale për bankën;
- Janë inicuar procedurat përmbartimore/gjyqësore ndaj huamarrësit me ndikim të mundshëm në aftësinë e tij për të shlyer borxhin;
- Blerja e pasurive financiare të zhvlerësuara që në blerje (POCI).

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)**(viii) *Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)***Rritja e ndjeshme në riskun kreditor**

Banka vendosë çdo ekspozim në një shkallë të riskut kreditor bazuar në kriteret e brendshme, duke përdorur faktorë cilësor dhe sasior që janë tregues të rrezikut të mospagimit. Çdo ekspozim do të alokohet në një shkallë të riskut kreditor në njohjen fillestare bazuar në informacionin e disponueshëm në lidhje me huamarrësit. Ekspozimet do t'i nënshtrohen një monitorimi të vazhdueshëm, i cili mund të rezultojë në një ekspozim të zhvendosur në një shkallë të ndryshme të riskut kreditor.

Gjatë përcaktimit në qoftëse rreziku i dështimit është rritur ndjeshëm në një instrument financiar që nga njohja fillestare, Banka konsideron informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës i cili është i gatshëm pa kosto apo përpjekje shtesë. Kjo përfshin informacionin dhe analizat kualitative dhe kuantitative bazuar në eksperiencën historike të Bankës, vlerësimin e duhur kreditor si dhe përfshirjen e informacioneve parashikuese.

Banka përdor kriteret e ndryshme për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor:

Kriteret kuantitative të vendosura për të matur përkeqësimin e cilësisë kreditore të një aseti financiar që nga njohja fillestare.

- Presupozimi i kundërshtueshëm se rreziku kreditor për një aset financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare kur pagesat kontraktuale janë më shumë se 30 ditë në vonesë.

- Kriteret kualitative të bazuara në vlerësime dhe gjykime të brendshme të cilat janë të mjaftueshme për të përcaktuar se një aset financiar ka përmbushur kriterin për njohjen e provizioneve në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme kreditore përgjatë gjithë jetëgjatësisë.

Në momentin kur Banka vlerëson se një aset financiar ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor, atëherë njihen humbjet e pritshme kreditore përgjatë gjithë jetëgjatësisë dhe aseti klasifikohet në Fazën 2.

Kriteri kuantitativ

Kriteri kuantitativ zbatohet dhe matet individualisht në çdo aset kreditor. Për përdorimin e kriterit kuantitativ, Banka nuk bën grupimin e ekspozimeve kreditore, që do të thotë se matja e rritjes së ndjeshme të rrezikut kreditor nuk kryhet në baza kolektive. Banka mat cilësinë kreditore me shkallët e caktuara të klasifikimit dhe kështu pragjet për rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor janë të përcaktuara në bazë të këtyre shkallëve. Rritja e ndjeshme e rrezikut kreditor përcaktohet duke vlerësuar ndryshimet në probabilitetin e dështimit. Janë përcaktuar pragjet specifike, ku Banka përdor pragun relativ për të përcaktuar rritjen e ndjeshme të rrezikut kreditor.

Kriteret kualitative

Banka ka vendosur kriteret kualitative për të matur rritjen e ndjeshme të rrezikut kreditor qoftë në baza individuale apo kolektive.

Përgjithësisht, kriteret kualitative të përdorura nga Banka për përcaktimin e rritjes së ndjeshme të rrezikut kreditor përfshijnë:

- Ndryshime në qasjen e menaxhimit të rrezikut kreditor të huamarrësit në lidhje me instrumentin financiar;
- Ndryshime në kushtet e kontratës;
- Ndryshime domethënëse në treguesit e jashtëm të tregut të rrezikut kreditor për një instrument të veçantë financiar ose instrumente të ngjashme financiare.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Kriteret e brendshme

Për përcaktimin e rritjes së konsiderueshme të rrezikut kreditor, Banka përfshin kriteret e brendshme, të cilat kriteret mund të variojnë varësisht portfolios së Bankës, pra Retail dhe Biznes.

Kriteret e brendshme për portfolion Retail janë konsideruar si në vijim:

- Rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor në instrumentet tjera financiare të të njëjtit huamarrës – efekti i përhapjes;
- Ndryshime domethënëse në performancën dhe sjelljen e pritshme të huamarrësit;
- Ndryshime domethënëse në kushtet fillestare të kontratës së huamarrësit.

Kriteret e brendshme për portfolion Biznes janë konsideruar si në vijim:

- Rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor në instrumentet tjera financiare të të njëjtit huamarrës – efekti i përhapjes;
- Një ndryshim domethënës në nivelin e shitjeve të biznesit të huamarrësit;
- Ndryshime rregullative të planifikuara që qojnë në ngjarje të tilla si përkeqësim financiar i biznesit, bankrotim;
- Ndryshim domethënës negativ aktual ose i pritshëm në mjedisin rregullator, ekonomik ose teknologjik të huamarrësit;
- Rritja e vështirësive financiare të huamarrësit që ndikojnë në mospajtueshmëri me ligjet dhe rregulloret;
- Ndryshime të rëndësishme në industrinë në të cilën operon huamarrësi dhe që mund të ketë efekt në të dhënat financiare.

Banka monitoron efektivitetin e kriterëve të përdorura për të identifikuar rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor me rishikime të rregullta për të konfirmuar se kriteret janë të afta të identifikojnë rritje të konsiderueshme të riskut kreditor para se një ekspozim të jetë në vonesë.

Inputet dhe Matja e Humbjeve të Pritshme Kreditore (HPK-ve)

Humbja e pritshme kreditore matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose jetëgjatësisë, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut kreditor që nga njohja fillestare ose konsiderohet që një pasuri financiare të jetë e zhvlerësuar.

Inputet kyçe për matjen e HPK-ve janë si më poshtë:

- Probabiliteti i dështimit (PD);
- Humbja nga dështimi (LGD);
- Ekspozimi në dështim (EAD).

Probabiliteti i dështimit (PD)

PD është një vlerësim i mundësisë së mospagimit gjatë një horizonti të caktuar kohor. Është vlerësuar si në një moment në horizontin kohor (point-in-time).

Llogaritja është e bazuar mbi modelet e vlerësimit statistikor dhe të vlerësuar duke përdorur mjete vlerësimi të përshtatura për kategoritë e ndryshme të kundërpalëve dhe ekspozimeve.

Këto modele statistikore bazohen në të dhënat e tregut (aty ku janë të disponueshme), si dhe në të dhëna të brendshme që përfshijnë faktorë sasior dhe cilësor. PD-të janë vlerësuar duke marrë parasysh maturimet kontraktuale të ekspozimeve dhe normat e parashikuara të parapagimit. Vlerësimi bazohet në kushtet aktuale, i përshtatur për të marrë parasysh vlerësimet e kushteve të ardhshme që do të ndikojnë në PD. Analiza e PD-së do të përfshijë identifikimin dhe kalibrimin e marrëdhënieve ndërmjet ndryshimeve në normat e dështimit dhe ndryshimet në faktorët kryesorë makroekonomikë.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)**(viii) *Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)***Grupimi i instrumenteve financiare me karakteristikat të përbashkëta**

Banka, bazuar në kërkesat e standardit, bën grupimin e instrumenteve financiare bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut kreditor me qëllim që të vlerësojë rrezikun e dështimit dhe ndryshimeve përkatëse të tij, kur informacioni mbështetës i arsyeshëm për një instrument të caktuar nuk është i disponueshëm pa kosto dhe përpjekje të panevojshme, në datën e raportimit. Shembuj të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut kreditor mund të përfshijnë, por nuk kufizohen vetëm në:

- a. llojin e instrumentit;
- b. vlerësimet e rrezikut të kredisë;
- c. llojin e kolateralit;
- d. data e njohjes fillestare;
- e. afati i mbetur deri në maturim;
- f. industria;
- g. vendndodhjen gjeografike të huamarrësit; dhe
- h. vlerën e kolateralit në lidhje me aktivin financiar në qoftë se kolaterali ka një ndikim në mundësinë e ndodhjes së dështimit (për shembull, huatë jo në rekurs në disa juridiksione ose raporti hua / kolateral).

Grumbullimi i instrumenteve financiare për të vlerësuar nëse ka ndryshime në rrezikun kreditor në baza kolektive mund të ndryshojë me kalimin e kohës, pasi mund të merret në dispozicion informacion i ri për instrumente financiare individuale, ose grupe instrumentesh.

Grupimet e portfolios me profil të ngjashëm të rrezikut kreditor

Banka, për qëllime të modelimit të PD-së, për ekspozimet e veçanta kreditore bën klasifikimin e tyre në segmente me profil rreziku të njëjtë ose të ngjashëm – referuar si grupe homogjene.

Grupimet e përdorura nga Banka janë si në vijim:

- Korporatë & NVM
- Mikro
- Agro
- Hipotekare
- Veteranët & Invalidët
- Konsumuese
- Kartelat Kreditore.

Humbja nga dështimi (LGD)

Humbja e dhënë e dështimit paraqet shumën e humbjes së mundshme në një ekspozim të papaguar. Banka vlerëson parametrin LGD bazuar në historinë e normave të rikuperimit të palëve që kanë dështuar. Modeli i LGD-së konsideron gjithashtu dhe strukturën si dhe kostot e rikuperimit nga kolaterali që është pjesë integrale e pasurisë financiare. Këto llogariten mbi rrjedhat e parasë të skontuara duke përdorur normën e interesit efektiv si faktor skontimi.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Rikuperimet nga kolaterali për modelin e LGD-së

Banka, për qëllime të vlerësimit të rikuperimeve të mundshme nga kontratat e ndryshme kreditore, konsideron dhe kolateralin si rikuperim të mundshëm të LGD-së. Kolateralet jo me patjetër ndikojnë që një instrument financiar i mbuluar të mos ketë rritje të ndjeshme të rrezikut kreditor, por ndikimi i tyre vërehet në përqindjen e LGD-së. Kolateralet që Banka konsideron të mundshme për rikuperim janë si në vijim:

- Mbulueshmëria me para të gatshme;
- Mbulueshmëria me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore (FKGK);
- Mbulueshmëria me patundshmëri.

Për secilin lloj të mbulueshmërisë egziston një nivel i caktuar që ndihmon në zbutjen e rrezikut kreditor, rrjedhimisht në uljen e LGD-së.

Për instrumentet financiare të mbuluara me patundshmëri, Banka është bazuar në përvojën historike të shitjeve. Ato do të llogariten në bazë të rrjedhës së pasasë të diskontuara duke përdorur normën efektive të interesit si faktor diskontues.

Ekspozimi në dështim (EAD)

EAD është një vlerësim i ekspozimit në një datë të ardhshme të mospagimit, duke marrë parasysh ndryshimet e pritshme në ekspozim pas datës së raportimit, duke përfshirë ripagimet e principalit dhe interesit, dhe tërheqjet e pritshme për kontratat e zotuar.

Qasja e modelimit të EAD-së nga ana e Bankës pasqyron ndryshimet e pritshme në vlerën e mbetur përgjatë tërë jetëgjatësisë së ekspozimit kreditor, të cilat lejohen nga kushtet aktuale kontraktuale, të tilla si profilet e amortizimit, shlyerjet e parakohshme, ndryshimet në përdorimin e zotimeve të patërhequra dhe veprimet e ndërmarra për zbutjen e kredisë para dështimit. Banka përdor modele të EAD-së që pasqyrojnë më së miri karakteristikat e portfolios kreditore.

Përafrimi i CCF

Banka bën analiza vjetore për të matur faktorin e konvertimit të kredive, ku observon një periudhë 5 vjeçare për vlerësimin e zotimeve duke matur mesataren e raportit të shfrytëzimit të zotimeve në datën e dështimit. Analizat kanë rezultuar që ky raport të jetë shumë afër vlerës 100%, prandaj dhe CCF është vendosur 100% për të gjitha segmentet në të gjitha periudhat.

Faktori skontues

Në përgjithësi, për ekspozimin në bilancin e gjendjes i cili nuk është POCl, faktori skontues për llogaritjen e humbjeve të pritshme kreditore është norma efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Ndërsa për ekspozimet POCl, përdoret një normë e interesit efektiv e rregulluar.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)**

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Matja e humbjeve të pritshme kreditore (HPK-ve)

Matja e HPK-ve pasqyron modelin e përgjithshëm të përkeqësimit ose përmirësimit të cilësisë kreditore të instrumenteve financiare, shprehur si rritje e ndjeshme ose jo e rrezikut kreditor.

Për instrumentet financiare të rinj, kompensimi për zhvlerësim matet në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë. Kur rreziku i dështimit të instrumentit rritet ndjeshëm krahasuar me rrezikun e matur në krijimin e tij, Banka do të masë një kompensim të barabartë me humbjet e pritshme përgjatë gjithë jetëgjatësisë së kredisë.

Pra, siç është specifikuar dhe më lartë, Banka grupon instrumentet financiare si më poshtë:

Faza 1: përfshin instrumentet financiare të sapo-krijuara që nuk janë të zhvlerësuar si rezultat i dështimit, si dhe instrumentet financiare ekzistuese për të cilat rreziku kreditor nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. HPK-të për këto aktive maten në baza 12-mujore duke marrë parasysh:

- Probabilitetin që kreditë do të dështojnë brenda 12 muajve pas datës së raportimit (referuar si 'PD 12-mujore'), dhe
- Humbjen që do të pësohet gjatë jetëgjatësisë së kredisë në rast dështimi (referuar si humbja e dhënë nga dështimi ose 'LGD').

Faza 2: përfshin instrumente financiare për të cilat rreziku kreditor është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, dhe për të cilat nuk ka evidenca objektive që dëshmojnë se dështimi ka ndodhur. SNRF 9 kërkon që matja e HPK-ve për këto instrumente bëhet përgjatë gjithë jetëgjatësisë duke marrë parasysh:

- Probabilitetin që kreditë do të dështojnë përgjatë gjithë jetës së mbetur pas datës së raportimit (e njohur si "PD kumulative gjatë gjithë jetëgjatësisë"), dhe
- Humbjen që do të pësohet gjatë jetëgjatësisë së kredisë në rast dështimi.

Faza 3: përfshin instrumentet financiare për të cilat ka dëshmi objektive që dështimi ka ndodhur në datën e raportimit (pra janë kredi në dështim). SNRF 9 kërkon që HPK-të për këto instrumente vlerësohen përgjatë jetëgjatësisë së mbetur duke marrë parasysh humbjen e parikuperueshme.

POCI: përfshin instrumentet e ç'vlerësuar në datën e blerjes ose të origjinimit (përgjithësisht këto instrumente blihen me zbritje të thellë për shkak të zhvlerësimit). Këto instrumente fillimisht njihen me vlerën e drejtë minus kompensimin për zhvlerësim matur në datën e origjinimit ose blerjes. Më pas HPK ri-matet në çdo datë raportimi dhe ndryshimet njihen në pasqyrën e fitimit apo humbjes.

Vlerësimi kolektiv i HPK-ve

Banka në përgjithësi bën matjen dhe vlerësimin grupor të HPK-ve, kjo në rastet kur ka pak ose aspak informacion specifik për kredimarrës. Matja kolektive e HPK-ve ka karakteristikat e ndryshme për secilën nga Fazat.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Matja e HPK-ve për Fazën 1

Faza 1 mbulon humbjet e pritshme nga ngjarjet e mospagimit që priten deri në 12 muaj pas dates së bilancit të gjendjes. Ajo nuk mbulon humbjet në instrumentet financiare që mund të rezultojnë në mospagim pas periudhës 12 mujore. Parametrat e përfshirë në llogaritjen e HPK-ve kanë horizont 12-mujor. Sidoqoftë, të gjithë instrumentet financiare afatshkurtra (me maturitet më pak se 1 vit) trajtohen në përputhje me qasjen e humbjes së pritshme të jetëgjatësisë.

Matja e HPK-ve për Fazën 2

Për instrumentet financiare të Fazës 2, HPK-të vlerësohen përgjatë periudhës në të cilën Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut kreditor, pra përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit financiar. Humbjet e pritshme kreditore përgjatë jetëgjatësisë përcaktohen si humbjet e pritshme kreditore që vijnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të mospagimit gjatë jetëgjatësisë së pritshme të një instrumenti financiar.

Për llogaritjen e humbjes së pritshme kreditore për Fazën 1 dhe Fazën 2 përdoret i njëjti ekuacion. Dallimi i vetëm midis Fazës 1 dhe Fazës 2, përveç horizontit të ndryshëm kohor, është se për Fazën 2, humbja e pritshme kreditore zbritet me normën efektive të interesit për të gjitha instrumentet financiare, ndërsa në Fazën 1, vetëm humbjet e pritshme për instrumentet financiare në maturim në 12 muaj zbriten me NEI.

Matja e HPK-ve për Fazën 3

Dështimi nuk është më i pritshëm, por ka ndodhur për kreditë e klasifikuara në Fazën 3, rrjedhimisht, probabiliteti i dështimit është i barabartë me 1. Humbjet e pritshme kreditore vlerësohen në masën e humbjeve të parikuperueshme pas shqyrtimit të pagesave të pritshme nga të gjitha strategjitë e rikuperimit, reflektuar në LGD të vlerësuar për çdo muaj pas dështimit.

Vlerësimi individual i HPK-ve

Banka vlerëson instrumentet financiare individualisht pas dështimit dhe klasifikimit të tyre në Fazën 3 dhe që kanë ekspozim mbi vlerën 100,000 Euro.

Për të kryer vlerësimin individual, Banka duhet të identifikojë dhe parashikojë pagesat e pritshme sipas të gjitha strategjive të rikuperimit.

Pagesat e parashikuara do të hyjnë në përcaktimin e humbjeve që do të skontojnë në datën e raportimit duke përdorur normën specifike të interesit efektiv të ekspozimit të caktuar. Humbjet e pritshme kreditore për instrumentet financiare të vlerësuar individualisht vlerësohen si diferenca në mes të vlerës kontabël bruto dhe pagesave të skontuara.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)**(viii) *Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)***Informacionet parashikuese**

Sipas SNRF 9, Banka përfshinë informacione parashikuese në të dyja vlerësimet e saj nëse risku kreditor i një instrumenti është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare dhe matja e saj HPK-së. Banka formulon një pamje "të skenarit bazë" të drejtimin të ardhshëm të variablave përkatëse ekonomike dhe një gamë përfaqësuese të skenarëve të tjerë të mundshëm të parashikimit bazuar në shqyrtimin e një sërë informacionesh të jashtme aktuale dhe parashikuese.

Ky proces përfshin zhvillimin e tri skenarëve ekonomikë duke marrë parasysh probabilitetet relative të secilit rezultat. Skenarët e përdorur janë:

- Skenari bazë
- Skenari optimist
- Skenari pesimist

Informacioni i jashtëm mund të përfshijë të dhëna ekonomike dhe parashikime të publikuara nga organet qeveritare dhe autoritetet monetare në vendet ku vepron Banka, organizata ndërkombëtare si Banka Botërore dhe Fondi Monetar Ndërkombëtar si dhe sektori privat përfshirë organizatat hulumtuese.

Skenari bazë paraqet një rezultat më të mundshëm dhe përafrohet me informacionin e përdorur nga Banka për qëllime të tjera, siç janë planifikimi strategjik dhe buxheti. Skenarët e tjerë do të përfaqësojnë rezultate më optimiste dhe më pesimiste. Banka gjithashtu në mënyrë periodike kryen stres testet më ekstreme për të kalibruar përcaktimin e saj për këto skenarë të tjerë përfaqësues.

Banka ka identifikuar dhe dokumentuar drejtuesit kryesorë të riskut kreditor dhe humbjeve kreditore për secilin portofol të instrumenteve financiare dhe duke përdorur një analizë të të dhënave historike, ka vlerësuar marrëdhëniet midis variablave makro-ekonomike dhe rrezikut kreditor përfshirë humbjet kreditore. Këta drejtues kryesorë përfshijnë parashikimet e bruto produktit vendor (BPV), nivelin e papunësisë dhe parashikimet e inflacionit. Marrëdhëniet e parashikuara midis treguesve kryesorë dhe niveleve të dështimeve në portfolio të ndryshme të aseteve financiare zhvillohen bazuar në analizën e të dhënave historike së paku të 5 viteve të fundit.

Zërat jashtë bilancit**Garancionet financiare dhe Zotimet për hua**

Detyrimet e Bankës për secilin garacion matet me vlerën më të lartë të shumës së njohur fillimisht minus amortizimi kumulativ i njohur në pasqyrën e të ardhurave, dhe provizioni sipas matjes me HPK. Për këtë qëllim, Banka vlerëson HPK-të bazuar në vlerën aktuale të pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin për një humbje kredie që ajo shkakton. Mungesat e rrjedhave të pritshme të parasë zbriten nga një normë e interesit e rregulluar me normën e interesit të rregulluar relevante për ekspozimin në fjalë. HPK-të që lidhen me kontratat e garacioneve financiare njihen tek detyrimet tjera & provizionet.

Garancionet financiare janë kontrata që e detyrojnë Bankën që të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që lindë kur një debitor specifik nuk paguan në afat sipas termave të një instrumenti huadhënës. Angazhimet për hua janë angazhimet e përcaktuara për të siguruar kredi sipas termave dhe kushteve të para-përcaktuara. Angazhime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur ato bëhen të pagueshme.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Kreditë e riprogramuara dhe të modifikuara

Banka ndonjëherë bën ndryshime në kushtet origjinale të kredive si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të kredimarrësit, në vend se të marrë në posedim ose ta detyrojë kolektimin e kolateralit.

Banka konsideron një kredi të riprogramuar kur këto modifikime jepen si rezultat i vështirësive financiare të pranishme ose të pritshme të kredimarrësit dhe Banka nuk do të kishte rënë dakord me to nëse kredimarrësi do të ishte financiarisht i shëndetshëm. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë kovenantat e vonësës, ose shqetësime të rëndësishme të ngritura nga Departamenti i Riskut. Riprogramimi mund të përfshijë zgjatjen e marrëveshjeve së pagesës dhe marrëveshjen e kushteve të reja të kredisë.

Sapo kushtet të jenë rinegociuar, çdo zhvlerësim matet duke përdorur normën efektive origjinale të interesit siç llogaritet para modifikimit të kushteve të kontratës. Është politikë e bankës që të monitorojë kreditë e riprogramuara për të siguruar që pagesat e ardhshme të vazhdojnë të jenë të mundshme. Vendimet e çregjistrimit dhe klasifikimi ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3 përcaktohen në bazë të secilit rast veç e veç. Sapo një aset të klasifikohet si i riprogramuar, ai do të mbetet i tillë për periudhën provuese minimale 24 mujore. Në mënyrë që kredia të riklasifikohet nga kategoria e riprogramuar, huamarrësi duhet të plotësojë të gjitha kriteret e mëposhtme:

- Të gjitha instrumentet e tij kreditore duhet të konsiderohen që janë performuese,
- Periudha provuese prej dy vjet ka kaluar nga data kur kontrata e modifikuar është konsideruar performuese,
- Pagesa të rregullta me më shumë se një shumë e parëndësishme e principalit ose interesit janë bërë gjatë së paku gjysmës së periudhës provuese
- Huamarrësi nuk ka ndonjë kontratë që ka më shumë se 30 ditë vonësë.

Shlyerjet e produkteve kreditore

Instrumentet financiare shlyhen nga bilanci i gjendjes në momentin kur Banka nuk ka pritshmëri të arsyeshme për rikuperimin e atyre instrumenteve financiare (qoftë në tërësi ose një pjesë e tij).

Në momentin e shlyerjes së instrumenteve financiare, Banka vlerëson se huamarrësi nuk ka mjaftueshmëri të burimit të të ardhurave që mund të gjenerojnë flukse monetare të mjaftueshme për të kryer pagesat kontraktuale.

Banka bën shlyerjen e produkteve kreditore bazuar në kërkesat e rregullores për menaxhimin e rrezikut kreditor, si dhe politikën për shlyerjen e produkteve kreditore, ku pas klasifikimit të instrumenteve financiare në dështim (apo jo - performuese) d merren për bazë edhe kriteret e mbulueshmërisë së kredive me kolateral:

- a. nëse instrumentet financiare nuk janë të mbuluara me asnjë lloj të kolateralit, atëherë shlyerja duhet të bëhet në maksimum brenda 18 muajve,
- b. nëse mbulueshmëria është me kolateral të lëvizshëm shlyerja duhet të bëhet në maksimum brenda 36 muajve,
- c. nëse mbulueshmëria është me hipoteka, atëherë shlyerja mund të bëhet në maksimum brenda 60 muajve, dhe
- d. nëse mbulueshmëria është e kombinuar, ku mbi 50 % e ekspozimit është e mbuluar me hipotekë, atëherë shlyerja bëhet sipas pikes c.

Të gjitha instrumentet financiare para se të shlyhen duhet të jenë të mbuluara me provizion në nivel prej 100%.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Paraqitja e provizionit për ECL në pasqyrën e pozicionit financiar

HPK-të paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar si më poshtë:

- pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar: si zbritje nga vlera kontabël bruto e pasurive;
- zotimet e kredisë dhe kontratat e garancioneve financiare: në përgjithësi, si një provizion;
- kur një instrument financiar përfshin një komponent të shfrytëzuar dhe një element jo të shfrytëzuar, dhe Banka nuk mund të identifikojë HPK-në në përbërësin e zotimit të kredisë veçmas nga komponentët e shfrytëzuar: Banka paraqet një kompensim
- humbje të kombinuar për të dy komponentët. Shuma e kombinuar paraqitet si zbritje nga vlera kontabël bruto e komponentit të shfrytëzuar. Çdo tejkalim i lejimit të humbjes mbi shumën bruto të komponentit të shfrytëzuar paraqitet si provizion; dhe
- instrumente të matura në VDATGJ: asnjë provizion për humbje nuk njihet në pasqyrën e pozicionit financiar sepse vlera kontabël e këtyre pasurive është vlera e drejtë e tyre. Sidoqoftë, provizioni i humbjes shpaloet në shënimin 13.

g) Paraja dhe ekuivalentet e parash

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë monedhat dhe kartëmonedhat në arkë, gjendjet në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorimin e pasurive financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj të cilat, kanë risk të pa konsiderueshëm ndryshimi të vlerës së tyre të drejtë, dhe përdoren nga Banka për menaxhimin e zotimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

h) Depozitat, huamarrjet dhe borxhet e varura

Depozitat, huazimet dhe borxhet e varura janë burimet kryesore të Bankës për financim.

Depozitat, huazimet dhe kreditë e varura maten me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

i) Pasuritë e riposeduara

Kolaterali i mbajtur në bazë të marrëveshjes së kredisë mund të posedohet nga Banka vetëm në rast të falimentimit të huamarrësit dhe kryerjes së procedurave ligjore në përputhje me legjislacionin e Kosovës që i mundëson Bankës të marrë titullin e plotë juridik dhe pronësinë. Vetëm pas përfundimit të këtyre procedurave, Banka mund të shesë ose transferojë kolateralin.

Pasuritë e riposeduara fillimisht njihen duke përdorur shumën e caktuar përmbartimore në ankandin e fundit dhe Banka zhvlerëson 100% të aktiveve të riposeduara në momentin e njohjes. Çdo fitim ose humbje nga shitja e këtyre aktiveve njihet në fitim ose humbje.

Përveç kësaj, Banka njeh kolateralin e riposeduar si një pasuri vetëm kur ka titull të plotë juridik të kolateralit dhe vlera e drejtë e kolateralit mund të përcaktohet me besueshmëri. Banka nuk mund të shesë, transferojë ose ri-pengojë kolateralin nëse procedurat ligjore për transferimin e pronësisë si rezultat i vonësës nuk janë plotësuar. Banka mban posedimin e pronave të fituara përmes zbatimit në formën e një hipoteke, për një periudhë maksimale prej pesë vjetësh. Nëse, brenda pesë vjetësh, pasuria nuk është shitur nga Banka, ajo shënohet me zero vlerë.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

j) Prona dhe pajisjet

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve janë matur sipas kostos minus zhvlerësimin e akumuluar dhe ndonjë humbje të akumuluar nga rënia në vlerë.

Kostot historike përfshijnë shpenzime që janë drejtpërdrejtë të lidhura me blerjen e pasurisë. Softueri i blerë që është thelbësor për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohet si pjesë e asaj pajisje.

Kur pjesë të një elementi të pasurive afatgjata kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato llogariten si artikuj të veçantë (përbërësit madhor) të pronës dhe pajisjeve.

Çdo fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të një zëri të pronës dhe pajisjeve aktive (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto nga shitja dhe vlerës kontabël neto të zërit), njihet në të ardhura të tjera në fitim ose humbje.

(ii) Kostot pasuese

Kostot pasuese janë kapitalizuar vetëm kur vërtetohet që benefitet ekonomike të ardhshme të atij shpenzimi do të rrjedhin në bankë. Riparimet e vazhdueshme dhe mirëmbajtja janë ngarkuar në shpenzime në periudhën që kanë ndodhur.

(iii) Zhvlerësimi

Zërat e pasurisë dhe pajisjet amortizohen nga data kur ato janë në dispozicion për përdorim. Amortizimi është llogaritur për të shlyer koston e zërave të pronës dhe pajisjeve minus vlerën e mbetur të tyre të vlerësuar gjatë jetës së dobishme të përdorimit. Amortizimi njihet në pasqyrën e të ardhurave.

Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë jetës së dobishme të çdo pjese të një zëri të pronës dhe pajisjeve. Jetëgjatësia për periudhën aktuale dhe krahasuese është si vijon:

	Jetëgjatësia
Ndërtesat	20 vite
Kompjuteret dhe pajisjet e ngjashme	5 vite
Automjetet	5 vite
Mobilje dhe pajisje	5 vite

Përmirësimet e objekteve me qira zhvlerësohen duke përdorur metodën lineare gjatë afatit më të shkurtër të qirasë, dhe të jetës së tyre të dobishme. Jeta e dobishme e përmirësimeve në objektet e marruar me qira është 5 vjet.

Metodat e zhvlerësimit, jetëgjatësia e dobishme dhe vlerat e mbetura janë ri-vlerësuar në datën e raportimit dhe janë rregulluar atëherë kur duhet.

k) Pasuritë e paprekshme

Softuerët e blerë nga Banka janë matur me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe minus ndonjë humbje e akumuluar nga rënia në vlerë. Shpenzimet e mëvonshme mbi pasuritë e sofverëve kapitalizohen vetëm kur rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të trupëzuara në pasurinë specifike për të cilin lidhen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje gjatë jetës së dobishme të pasurisë, që nga data që është në dispozicion për përdorim.

Softueri amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së dobishme prej pesë viteve.

Metodat e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen nëse është e përshtatshme.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

l) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare

Vlera kontabël e pasurive jo-financiare të Bankës, përveç pasurive për tatime të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për rënie në vlerë. Nëse ka tregues të tillë atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e pasurisë. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një pasurie e tejkalon shumën e saj të rikuperueshme. Shuma e rikuperueshme e një pasurie është më e madhe nga vlera e tij në përdorim dhe vlera e drejtë minus kostoja për shitje.

Në vlerësimin e vlerës në përdorim, rrjedhat e ardhshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflektojnë vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe risqet specifike për pasurinë.

Humbjet nga rënia në vlerë janë njohur në fitim apo humbje. Humbja nga rënia në vlerë kthehet deri në atë masë sa vlera kontabël e pasurisë nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin, në qoftë se nuk është njohur humbja nga rënia në vlerë.

m) Provizionet

Një provizion njihet nëse si pasojë e një ngjarje të mëparshme, ku Banka ka një obligim ligjor aktual apo konstruktiv që mund të vlerësohet me saktësi, dhe ka mundësi që një dalje e të mirave materiale do të kërkohej për të shlyer obligimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar rrjedhën e ardhshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën e parasë në kohë dhe sipas rastit, me risqet specifike të detyrimit. Diskontimi i pashmangshëm njihet si kosto financiare.

n) Përfitimet e punonjësve

(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktuara të kontributeve njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan vetëm kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që ofrojnë përfitime në formë të pensioneve për punonjësit me rastin e pensionimit. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Kosovë sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensione.

(ii) Përfitimet afatshkurtëra

Detyrimet për përfitimet afatshkurtra të punëtorëve maten mbi një bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin e ofrimit të shërbimit. Një provizion njihet për shumën që pritët të paguhet sipas një bonusi afatshkurtër në të holla ose sipas planit për ndarjen e fitimit nëse Banka ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë vlerë si rezultat i shërbimeve në të kaluarën të ofruara nga punonjësi me ç'rast detyrimi mund të vlerësohet me saktësi.

o) Garancionet financiare dhe zotimet për hua

Garancionet financiare janë kontrata që e detyrojnë Bankën që të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që lindë kur një debitor specifik nuk paguan në afat sipas termave të një instrumenti huadhënës.

Përgjegjësi e Bankës sipas secilit zotim matet me vlerën më të lartë të shumës së njohur fillimisht minus amortizimi kumulativ i njohur në pasqyrën e të ardhurave, dhe provizioni sipas matjes me HPK. Për këtë qëllim, Banka vlerëson HPK-të bazuar në vlerën aktuale të pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin për një humbje kredie që ajo shkakton. Mangësitë janë zbritur nga një përafrim me normën e interesit të rregulluar nga risku që lidhet me ekspozimin. HPK-të që lidhen me kontratat e garancioneve financiare njihen brenda provizioneve.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)**o) Garancionet financiare dhe zotimet për hua (vazhdim)**

Angazhimet për hua janë angazhimet e përcaktuara për të siguruar kredi sipas termave dhe kushteve të para-përcaktuara. Angazhime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur ato bëhen të pagueshme.

Banka, në portofolin e instrumenteve të saj financiare përfshin edhe angazhimet e huasë, të cilat janë përcaktuar si të revokueshme. Për ato instrumente financiare, megjithëse Banka ka aftësinë të anulojë angazhimin e patërhequr, ajo njeh humbjet e pritshme të kredisë. Banka mat humbjet e pritshme të kredisë për ato angazhime të patërhequra gjatë periudhës që banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë dhe rreziku i të cilit nuk mund të zvogëlohet nga veprimet e menaxhimit të rrezikut të kredisë.

p) Dividendët

Dividendët nga aksionet e zakonshme njihen si detyrim në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionarët e bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit janë paraqitur si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit.

q) Rezervat e ekuitetit

Rezervat e regjistruara në ekuitet në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës përbëhen nga:

- Rezerva e vlerës së drejtë, që përfshinë ndryshimet në vlerën e drejtë të pasurive financiare në vlerën e drejtë përmes investimeve në të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse;
- Rezervat tjera të kapitalit, që përfshinë dallimin ndërmjet humbjeve të akumuluar sipas SNRF dhe BQK;
- Rezerva e rivlerësimit, që përfshinë rivlerësimin e ndërtesës nga Banka.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

4. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE

Menaxhmenti zgjedh dhe shpalos politikat kontabël kritike të Bankës dhe zbatimin e tyre si dhe supozimet e bëra në lidhje me pasiguritë e mëdha të vlerësimit. Informacioni në lidhje me supozimet dhe vlerësimet e pasigurive që kanë një risk të rëndësishëm të rezultojnë në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar dhe për gjykimet kritike në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta janë shpalosur më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e riskut financiar (shih Shënimin 27).

a) Humbjet e pritshme kreditore

Pasuritë financiare e llogaritura me kosto të amortizuar ose VDATGJ vlerësohen për rënie në vlerë në bazë të shënimit 3. (f). (vi). Banka rishikon vlerësimet dhe gjykimet në baza të rregullta.

Banka mat humbjet e pritshme nga kreditë të një instrumenti financiar në një mënyrë që reflekton:

- (i) një sasi të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme;
- (ii) vlera kohore e parave; dhe
- (iii) informacione të arsyeshme dhe të mbështetura që janë në dispozicion pa kostot dhe përpjekjet e panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

b) Vlera neto e realizuar e pasurive të riposeduara

Banka ka krijuar një politikë në lidhje me vlerat e drejta të pasurive të riposeduara të cilat janë duke u matur me koston më të ulët dhe vlerën neto të realizueshme, që është çmimi i vlerësuar i shitjes së pronave minus shpenzimet për shitje. Matja e vlerës së drejtë përfshin përdorimin e vlerësimeve të pavarura të jashtme të pronës, nga një vlerësues që ka kualifikimet e duhura ligjore profesionale, e cila më pas është shqyrtuar nga Menaxhmenti i Bankës për inputet e rëndësishme jo të dukshme dhe ndonjë rregullim i nevojshëm për shlyerje.

Banka përgjithësisht i zbret plotësisht në vlerë pasuritë e riposeduara nëse ato mbeten të pashitura për periudha më të gjata se 5 vjet. Matjet e vlerës së drejtë të përfshira në përcaktimin e vlerës neto të realizueshme të pasurive të riposeduara të Bankës kategorizohen në Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Teknikat e vlerësimit dhe inputet e rëndësishme jo të vëzhgueshme

Tabela e mëposhtme tregon teknikën e vlerësimit të përdorur në matjen e vlerës së drejtë si dhe përdorimin e inputeve të rëndësishme të pavëzhgueshme.

Teknikat e vlerësimit	Inpute të rëndësishme të pavëzhgueshme
Referencë në tregun aktual: Modeli i vlerësimit përdor çmimet dhe informacione të tjera të gjeneruara nga transaksionet e tregut duke përfshirë pasuritë identike ose të krahasueshme, detyrimet, ose një grup të pasurive dhe detyrimeve (p.sh. një biznes)	Çmimet e tregut janë modifikuar për të pasqyruar si në vijim: • nivelin e transaksioneve të tregut, kur aktiviteti i tregut është i ulët ose çmimi për një pronë të njëjtë është i veshtirë për tu marrë; • gjendja specifike e secilës pronë (ndërtim, pozita etj).

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

4. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

c) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të pasurive dhe detyrimeve financiare për të cilat nuk ka çmim tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në shënimin 3. (e). (vii). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve rreth çmimit dhe rreziqe të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik.

Banka vlerëson vlerën e drejtë duke shfrytëzuar hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmim i kuotuar i tregut në tregje aktive për instrumentet identike.
- Niveli 2: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të vlerësueshme. Kjo kategori përfshin instrumentet e vlerësuara duke shfrytëzuar: çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet aktive; çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet më pak aktive; apo teknika tjera të vlerësimit në të cilat të gjithë faktorët material në mënyrë direkte apo indirekte janë të vëzhgueshëm nga të dhënat e tregut.
- Niveli 3: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të rëndësishme jo të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentet për të cilët teknikat e vlerësimit përfshijnë faktor që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe faktorët e pavëzhgueshëm kanë një ndikim material në vlerësimin e instrumentit.

d) Shpalosjet dhe vlerësimi e vlerës së drejtë

Kjo kategori përfshin instrumentet që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të tregut për instrumente të ngjashme për të cilat rregullime apo gjykime materiale jo të vëzhgueshme kërkojnë për të reflektuar dallimet mes instrumenteve.

Vlerësimi i vlerës së drejtë është shpalosur në shënimin 4 d) më poshtë.

Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në instrumentet financiar në pasqyrën ekzistuese të pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e biznesit të pritshëm dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiare.

Instrumentet financiare - hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme tregon vlerën e drejtë të instrumentëve financiar të matura dhe jo të matura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilin është kategorizuar secila matje me vlerën e drejtë. Asnjë zë nuk ka matje të vlerës së drejtë në përputhje me Nivelin 1.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

4. PËRDORIMI VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)**d) Shpalosjet dhe vlerësimi e vlerës së drejtë (vazhdim)**

	2022			2021		
	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3
Pasuritë financiare të matura me vlerën e drejtë						
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes ATGJ	55,576	54,925	-	47,312	47,620	-
Pasuritë financiare jo të matura sipas vlerës së drejtë						
Paraja e gatshme dhe në banka	74,981	-	74,981	87,957	-	87,957
Plasmanet dhe balancat me banka	6,325	-	6,325	5,237	-	5,237
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	272,189	-	272,189	232,234	-	232,234
Pasuritë tjera financiare	398	-	398	265	-	265
Detyrimet financiare jo të matura sipas vlerës së drejtë						
Detyrime ndaj klientëve	352,305	-	352,305	319,614	-	319,614
Detyrime ndaj bankave	1,169	-	1,169	2,533	-	2,533
Kreditë e varura	502	-	502	502	-	502
Huamarrjet	4,873	-	4,873	6,832	-	6,832
Detyrimet tjera financiare	5,544	-	5,544	4,235	-	4,235

Instrumentet financiare – hierarkia e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë për pasuritë dhe detyrimet financiare të mësipërme janë përcaktuar duke përdorur nivelin 2 dhe 3 të inputeve të përshkruara më lartë.

Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në instrumentet financiare ekzistues në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës, pa u përpjekur të vlerësojnë vlerën e biznesit të parashikuar në të ardhmen dhe vlerën e pasurisë dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiare.

Llogaritë me bankat

Llogaritë nga bankat e tjera përfshijnë plasmanet ndërbankare. Përderisa kreditë, paradhëniet dhe depozitat janë afatshkurtëra dhe me norma të ndryshueshme, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

Bonot e thesarit

Bonot e thesarit përfshijnë bono të emetuara nga Qeveria e Kosovës, të cilat janë blerë me qëllim për të mbahen si të disponueshme për shitje. Vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur një model të aktualizimit të rrjedhave të parave bazuar në një lakore aktuale të kthimit të përshtatshëm për periudhën e mbetur deri në maturim.

Kreditë dhe paradhëniet për klientë

Kur është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve është e bazuar në transaksionet e vëzhgueshme të tregut. Kur transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur metodat e vlerësimit, të tilla si teknikat e rrjedhave të aktualizuara të parasë. Teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme kreditore, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e vlerësimit të kredive tregtare dhe të bizneseve të vogla, kreditë homogjene grupohen në portofolio me karakteristika të ngjashme.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

4. PËRDORIMI VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

d) Shpalosjet dhe vlerësimi e vlerës së drejtë (vazhdim)

Portofolio i kredive të Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar afërsisht si e barabartë me vlerën e saj kontabël për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër apo të normave të interesit të cilat përafrojnë me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolios së kredive është subjekt i ndryshimit të çmimeve brenda një viti.

Detyrimet ndaj klienteve, huamarrjet dhe borxhet e varura

Vlera e drejtë e kredive të varura, dhe depozitat nga klientët janë vlerësuar duke përdorur teknika të aktualizimit të rrjedhës së parasë, duke zbatuar normat që janë ofruar për depozitat dhe për kredinë e varur me maturitet dhe kushte të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme sipas kërkesës është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

5. TË ARDHURAT DHE SHPENZIMET NGA INTERESI

Të ardhurat neto nga interesi përbëhen si në vijim:

	2022	2021
Të ardhurat nga interesi sipas normës efektive të interesit		
Kredi dhe paradhënie për klientët	18,021	16,173
Plasmanet dhe balancat me bankat	92	73
Investimet financiare	1,069	1,017
	19,182	17,263
Shpenzimet e interesit		
Depozitat nga klientët	(2,252)	(1,907)
Kreditë e varura	(37)	(37)
Huamarrjet	(100)	(71)
	(2,389)	(2,015)
Të ardhurat neto nga interesi	16,793	15,248

6. TË ARDHURAT NGA TARIFAT DHE KOMISIONET

	2022	2021
Të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet		
Transfere pagesash dhe transaksione	2,398	2,123
Tarifatat e mirëmbajtjes së llogarive	1,393	1,286
Tarifatat dhe komisionet tjera	925	769
Gjithsej të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet	4,716	4,178
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve		
Tarifatat dhe komisionet nga llogaritë bankare	(1,214)	(1,276)
Tarifatat dhe komisionet nga shpërndarja e ndihmave sociale	(22)	(20)
Tarifa dhe komisione tjera	(841)	(728)
Gjithsej shpenzimet nga tarifatat dhe komisionet	(2,077)	(2,024)
Të ardhurat neto nga tarifatat dhe komisionet	2,639	2,154

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

7. TË ARDHURAT TJERA

	2022	2021
Fitimi nga shitja e pasutivë të riposeduara	428	266
Të ardhura të tjera për kthimin e provizioneve (nota 25.1)	79	-
Të hyrat tjera	74	166
Gjithsej	581	432

8. SHPENZIMET TJERA OPERATIVE

	2022	2021
Shpenzimet e personelit (shih më poshtë)	5,616	4,821
Zhvlerësimi dhe Amortizimi	1,339	1,081
Zhvlerësimi dhe shpenzimet e qirasë	843	829
Sigurimi dhe siguria fizike	837	745
Shpenzimet e marketingut dhe reklamimit	323	328
Shpenzimet e komunikimit	262	207
Shërbimet komunale dhe karburanti	239	193
Riparimet dhe mirëmbajtja	145	135
Shpenzimet ligjore	199	92
Shpenzimet e kartelave nga kontraktor të jashtëm	54	58
Konsulenca	175	81
Shpenzimet e anëtarëve të bordit	107	77
Materialet për zyrë	52	69
Shpenzimet e pastrimit	64	62
Shpenzimet e printimit	43	40
Shpenzimet e udhëtimit	31	17
Provizionet për kontigjenca (nota 25.1)	-	12
Shpenzime tjera	391	375
Gjithsej	10,720	9,222

Numri i të punësuarve më 31 dhjetor 2022 është 423 (31 dhjetor 2021: 394).

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	2022	2021
Pagat dhe medijtjet	4,561	3,793
Kontributi pensional	232	194
Bonuset e përlogaritura	786	808
Kompensime tjera	37	26
Gjithsej	5,616	4,821

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

9. SHPENZIMET E TATIMIT NË FITIM

Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat përfshijnë:

	2022	2021
Shpenzimi aktual i tatimit mbi të ardhurat	770	775
Tatimi i shtyrë	(51)	(27)
	719	748

Ngarkesa e tatimit në fitim ndryshon nga shuma teorike që do të krijohej duke përdorur normën mesatare të ponderuar të tatimeve të zbatueshme për fitimet e Bankës si më poshtë:

	Norma Efektive e interesit	2022	Norma Efektive e interesit	2021
Fitimi para tatimit		9,251		8,625
Tatimi i llogaritur	10%	925	10%	863
Rregullimi për shkak të diferencës në provizionin për kredi bazuar në SNRF 9	0.35%	32	0.35%	30
Efekti në tatim i kredive të shlyera	-	-	-	-
Efekti për shpenzimet e pazbritshme tatimore	0.19%	18	0.21%	18
Efekti i tatimit për interesin aktual në depozita	0.38%	35	0.33%	28
Të ardhurat e interesit nga investimet e VDATGJ të tatuara në burim	1.16%	(107)	1.18%	(102)
Sponzorizimet	1.44%	(133)	0.71%	(62)
Tatimi në fitim		13.51%	12.77%	775

Tatimi i shtyrë është kalkuluar me normën prej 10%. Pasuritë nga të hyrat e shtyra tatimore janë njohur vetëm deri në masën që realizimi i përfitimit tatimor është i mundshëm.

	2022	2021
Detyrimi në fillim	338	102
Ndikimi i adoptimit të SNRF 9	(211)	80
Detyrimet pas adaptimit	127	182
Shtesat gjatë vitit	770	775
Pagesat gjatë vitit	(980)	(619)
Detyrimi në fund të vitit	(83)	338

Periudha për bartjen e humbjeve tatimore në pajtim me Ligjin mbi Tatimin në Kosovë është katër vite. Tatimi në fitim vlerësohet me normën 10% (2021:10%) nga të ardhurat e tatueshme.

Lëvizjet në detyrimet për tatimin e shtyrë janë prezantuar si në vijim:

	Lëvizjet në tatim të shtyrë
Detyrimi i tatimit të shtyrë me 31 dhjetor 2020	(20)
Zhvlerësimi i shtyrë	(1)
Shpenzimet e interesit të shtyrë	28
Lëvizjet e tatimit të shtyrë	27
Aseti i tatimit të shtyrë me 31 dhjetor 2021	7
Agjustimet në fillim të vitit	(11)
Total me datën 01 janar 2022	(4)
Zhvlerësimi i shtyrë	16
Shpenzimet e interesit të shtyrë	35
Lëvizjet në tatim të shtyrë gjatë vitit	51
Aseti i tatimit të shtyrë me 31 dhjetor 2022	47

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

10. PARAJA E GATSHME DHE NË BANKA

	2022	2021
Paraja e gatshme	16,653	17,332
Paraja në banka	6,446	9,097
Gjithsej	23,099	26,429
Lejimet për HPK/Humbjet nga rënia në vlerë	(2)	(2)
Paraja e gatshme dhe në bankë pas provizioneve	23,097	26,427
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj përbëhen si në vijim:		
	2022	2021
Paraja e gatshme dhe në banka	23,099	26,429
Gjendja e pakufizuar në BQK (shënimi 11)	18,364	33,627
Gjithsej	41,463	60,056

Tabela më poshtë tregon kualitetin e portfolios kreditore dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha bilancet janë përformuese.

Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	2022				2021			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Shumë mirë	469	-	-	469	706	-	-	706
Mirë	22,630	-	-	22,630	25,723	-	-	25,723
Kënaqshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	23,099	-	-	23,099	26,429	-	-	26,429

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

10. PARAJA E GATSHME DHE NË BANKA (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në raportin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera Kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2021	25,100	-	(18)	-	25,082
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	1,329	-	16	-	1,345
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	1,329	-	16	-	1,345
Më 31 dhjetor 2021	26,429	-	(2)	-	26,427
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(3,330)	-	-	-	(3,330)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-	-
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	(3,330)	-	-	-	(3,330)
Më 31 dhjetor 2022	23,099	-	(2)	-	23,097

Një analizë e ndryshimeve të humbjeve të pritshme për paranë e gatshme dhe në banka për vitin 2022:

Lëvizja e HPK për paranë e gatshme dhe në banka	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Lejimet për HPK më 1 janar 2022	2	-	-	2
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2022	2	-	-	2

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

10. PARAJA E GATSHME DHE NË BANKA (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve të humbjeve të pritshme për paranë e gatshme dhe në banka për vitin 2021:

Lëvizja e HPK për paranë e gatshme dhe në banka	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Lejimet për HPK më 1 janar 2021	18	-	-	18
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	(16)	-	-	(16)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2021	2	-	-	2

11. GJENDJA NË BANKËN QENDRORE TË KOSOVËS

	2022	2021
Rezervat e detyrueshme	33,525	27,908
Llogaria rrjedhëse	18,364	33,627
Gjithsej	51,889	61,535
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë	(5)	(5)
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës pas provizioneve për HPK	51,884	61,530

Në përputhje me kërkesat e BQK-së në lidhje me rezervën e depozitave për qëllime të likuiditetit, Banka duhet të mbajë një minimum prej 10% të depozitave të klientëve me maturitet deri në një vit, si rezerva të detyrueshme. Rezervat e detyrueshme duhet të përfaqësojnë instrumente me likuiditet të lartë, duke përfshirë para të gatshme, llogaritë në BQK, ose në bankat tjera në Kosovë, si dhe shumat e mbajtura në BQK nuk duhet të jenë më pak se gjysma e totalit të rezervave. Pasuritë me të cilat Banka mund të plotësojë kërkesat e likuiditetit janë depozitat në Euro me BQK-në dhe 50% e ekuivalentit në Euro të parave të gatshme në valuta lehtësisht të konvertueshme. Depozitat me BQK-në nuk duhet të jenë më pak se 5% e bazës së depozitave të aplikueshme.

Tabela më poshtë tregon kualitetin kreditor dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha janë duke performuar.

	2022				2021			
Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Shumë mirë	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirë	51,889	-	-	51,889	61,535	-	-	61,535
Kënaqshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	51,889	-	-	51,889	61,535	-	-	61,535

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

11. GJENDJA ME BANKËN QENDRORE TË KOSOVËS (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në raportin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera Kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2021	52,512	-	(47)	-	52,465
Të gjitha transferet:					
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	9,023	-	42	-	9,065
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	9,023	-	42	-	9,065
Më 31 dhjetor 2021	61,535	-	(5)	-	61,530
Të gjitha transferet:					
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(9,646)	-	-	-	(9,646)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-	-
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	(9,646)	-	-	-	(9,646)
Më 31 dhjetor 2022	51,889	-	(5)	-	51,884

Një analizë e ndryshimeve të humbjeve të pritshme për gjendjen e Bankës Qendrore të Kosovës për vitin 2022 dhe 2021:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Lëvizja e HPK për parane e gatshme dhe në banka	5	-	-	5
Lejimet për HPK më 1 janar 2022				
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2022	5	-	-	5
Lëvizja e HPK për parane e gatshme dhe në banka	47	-	-	47
Lejimet për HPK më 1 janar 2021				
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	(42)	-	-	(42)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2021	5	-	-	5

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

12. PLASMANET DHE BALANCAT ME BANKAT

	2022	2021
Depozita me afat		
Zirat Bankasi	2,204	2,938
BKT	4,041	2,203
	6,245	5,141
Llogaritë e kufizuara:		
Raiffeisen Bank International	125	125
Ziraat Bankasi	-	10
	125	135
Gjithsej	6,370	5,276
Lejimet për HPK/Humbjet nga rënia në vlerë	(45)	(39)
Kreditë dhe paradhëniet për banka pas provizioneve	6,325	5,237
Afatshkurtër	6,370	5,211
Afatgjatë	-	65

Kreditë dhe paradhëniet në Banka përfshijnë llogaritë e kufizuara në emër të garancioneve të klientëve.

Tabela më poshtë tregon kualitetin kreditor dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha janë duke performuar.

	2022				2021			
Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Shumë mirë	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirë	6,370	-	-	6,370	5,276	-	-	5,276
Kënaqshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	6,370	-	-	6,370	5,276	-	-	5,276

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

12. PLASMANET DHE BALANCAT ME BANKAT (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera Kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 1	
	HPK 12- muaj	HPK të përhersh me	HPK 12- muaj	HPK 12-muaj	
Më 1 janar 2021	5,272	-	(11)	-	5,261
Të gjitha transferet:	-	-	-	-	-
Ç’regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	4	-	(28)	-	(24)
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	4	-	(28)	-	(24)
Më 31 dhjetor 2021	5,276	-	(39)	-	5,237
Të gjitha transferet:	-	-	-	-	-
Ç’regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	1,094	-	(6)	-	1,088
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	1,094	-	(6)	-	1,088
Më 31 dhjetor 2022	6,370	-	(45)	-	6,325

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

12. PLASMANET DHE BALANCAT ME BANKAT (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në HPK për balancat me bankat për vitin 2022 është si më poshtë:

Lëvizja e HPK për balancat me bankat	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Lejimet për HPK më 1 janar 2022	39	-	-	39
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve		-	-	
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	6	-	-	6
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2022	45	-	-	45

Një analizë e ndryshimeve në HPK për balancat me bankat për vitin 2021 është si më poshtë:

Lëvizja e HPK për balancat me bankat	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Lejimet për HPK më 1 janar 2021	11	-	-	11
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	(11)	-	-	(11)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	39	-	-	39
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2021	39	-	-	39

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

13. PASURITË FINANCIARE SIPAS VLERËS SË DREJTË PËRMES TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE

	2022	2021
Obligacionet qeveritare	54,925	47,620
Gjithsej	54,925	47,620

Gjatë vitit 2022 Banka ka regjistruar 10 tregtime të instrumenteve financiare. Instrumentet financiare u tregtuan me marzhe të konsiderueshme që kanë shënuar fitim nga tregtia. Tregtarët e përfshirë ishin Banka Qendrore e Kosovës dhe Fondi i Kursimeve Pensionale të Kosovës (KPSF). Fitimi u njoh në pasqyrën e të ardhurave në shumë prej 691 mijë Euro (2021: 1,010 mijë Euro).

Tabela më poshtë tregon kualitetin kreditor dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha janë duke performuar.

Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	2022				2021			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Shumë mirë	-	-	-	-	-	-	-	-
Mirë	54,925	-	-	54,925	47,620	-	-	47,620
Kënaqshëm	-	-	-	-	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	54,925	-	-	54,925	47,620	-	-	47,620

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2021	53,578	-	(43)	-	53,535
Korrigjimi i balances fillestare			43		43
Të gjitha transferet					
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(50,086)	-	-	-	(50,086)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	44,128	-	-	-	44,128
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	5,958	-	43	-	5,958
Më 31 dhjetor 2021	47,620	-	-	-	47,620
Korrigjimi i balances fillestare	-	-	-	-	-
Të gjitha transferet					
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(39,394)	-	-	-	(39,394)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	46,699	-	-	-	46,699
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto gjatë vitit	7,305	-	-	-	7,305
Më 31 dhjetor 2022	54,925	-	-	-	54,925

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

13. PASURITË FINANCIARE SIPAS VLERËS SË DREJTË PËRMES TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në HPK për aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin 2022 dhe 2021 është si më poshtë:

Lëvizja e HPK për pasuritë financiare me vlerë të drejtë	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Lejimet për HPK më 1 janar 2022	211	-	-	211
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	(70)	-	-	(70)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	92	-	-	92
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2022	233	-	-	233

Lëvizja e HPK për aktivet financiare me vlerë të drejtë	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Lejimet për HPK më 1 janar 2021	43	-	-	43
Të gjitha transferet:				
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	(28)	-	-	(28)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	196	-	-	196
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2021	211	-	-	211

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

13.1 Rezerva e rivlerësimit për letrat me vlerë FVOCI

	Për vitin e përfunduar 31-dhjetor-22	Për vitin e përfunduar 31-dhjetor-21
Fitimi prej ndryshimit të vlerës së drejtë të letrave me vlerë përmes të ardhurave gjithëpërfshirëse	(651)	380
Rritje/Zvogëlim për te hyrat tjera gjithëpërfshirëse	(651)	380
Lëvizjet e rezervës së rivlerësimit janë sin ë vijim:		
	Për vitin e përfunduar 31-dhjetor-22	Për vitin e përfunduar 31-dhjetor-21
Rivlerësimi i rezervave më 1 janar	308	(93)
Rivlerësimi i rezervave të VDATGJ (a)	(959)	401
Neto siç paraqitet në të ardhurat gjithëpërfshirëse/ Fitimit ose humbjes	(959)	401
Gjendje me 31 dhjetor (A)	(651)	308
Lejimet për humbjet e pritura kreditore nga letrat me vlerë në VDATGJ më 1 janar	(211)	-
Lejimet për humbjet e pritura kreditore nga letrat me vlerë në VDATGJ më 1 janar - Korrigjuar	-	(43)
Neto siç paraqitet në fitim ose humbje (b)	(21)	(168)
Lejimet për humbjet e pritura kreditore nga letrat me vlerë në VDATGJ më 31 dhjetor (B)	(232)	(211)
Rezerva e Rivlerësimit të VDATGJ më 31 dhjetor (A-B)	(419)	519
Ndryshimi në rezervën e rivlerësimit për letrat me vlerë VDATGJ gjatë vitit (a-b)	(938)	569

Ndryshimet në vlerën e drejtë janë prezantuar si neto balanca në pasqyrën e ndryshimit në ekuitet.

Gjatë vitit 2022 ndryshimi i çmimit të instrumenteve financiare FVOCI me 959 euro përbëhet nga:

Shitja e instrumenteve financiare – riklasifikimi në fitim ose humbje	114
Instrumentet financiare egzistuese dhe të blera gjatë vitit	(1,073)
Gjithsej	(959)

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË

	2022	2021
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	279,542	239,176
Interesi aktual	1,333	1,169
Tarifat e shtyra të disbursimit	(844)	(754)
Gjithsej	280,031	239,591
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë e kredive dhe paradhëniet për klientë	(7,842)	(7,357)
Kreditë dhe paradhëniet neto të klientëve	272,189	232,234
Afatshkurtër	84,723	74,877
Afatgjatë	187,466	157,357

Një rikonsilim i kredive individuale dhe korporatë është dhënë në vijim:

	2022	2021
Vlera kontabël bruto		
Kreditë për korporatë	146,709	128,997
Kreditë individuale	133,322	110,594
	280,031	239,591
HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë		
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë – Kreditë korporatë	(5,771)	(6,108)
Lejimet për HPK/ Humbjet nga provizionet – Kreditë individuale	(2,071)	(1,249)
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë e kredive dhe paradhëniet për klientë	(7,842)	(7,357)
Kreditë dhe paradhëniet neto të klientëve	272,189	232,234

Lëvizjet në provizionet për kreditë e rëna në vlerë janë si në vijim:

	2022	2021
Më 1 janar	7,357	7,327
HPK/Provizioni për humbjet nga kreditë	1,151	1,228
Kreditë e shlyera	(666)	(1,198)
Më 31 dhjetor	7,842	7,357

Banka menaxhon ekspozimet individuale të palëve në mënyrë që të jetë në përputhje me rregullat e Bankës Qendrore që kërkojnë ekspozimet individuale kundrejt një pale të mos tejkalojnë 15% të Kapitali Tier I (ose 38,091 mijë Euro).

Më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 nuk ka ekspozime kundrejt një pale mbi 15% të limitit. Përveç kësaj, ekspozimi kumulativ i 10 klientëve kryesor të bankës është 15,718 mijë Euro ose 5.58% portofolios kreditore (2020: 14,740 mijë Euro ose 6.09%).

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe korrespondimin e HPK lejimet për kreditë janë si më poshtë:

Gjithsej kreditë	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2022	216,067	17,661	5,863	239,591
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(21,188)	21,188	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(813)	-	813	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	2,062	(2,062)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(459)	459	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	89	(89)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	4	-	(4)	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(61,636)	(6,692)	(695)	(69,023)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(27,733)	(2,663)	(543)	(30,939)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	116,737	23,724	607	141,068
Kreditë e shlyera	-	-	(666)	(666)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2022	223,500	50,786	5,745	280,031

Gjithsej kreditë	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2021	176,836	17,783	5,364	199,983
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(3,429)	3,429	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(305)	-	305	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	403	(403)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(1,530)	1,530	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	66	(66)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(50,105)	(5,427)	(491)	(56,023)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(29,431)	(2,422)	(448)	(32,301)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	122,098	6,165	867	129,130
Kreditë e shlyera	-	-	(1,198)	(1,198)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2021	216,067	17,661	5,863	239,591

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Gjithsej kreditë	HPK	HPK të	HPK të	Gjithsej
	12-muaj	përhershme	përhershme	
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2022	431	2,454	4,472	7,357
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(642)	642	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(648)	-	648	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	24	(24)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(308)	308	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	5	(5)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	1,638	(1,204)	313	747
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(93)	(684)	(524)	(1,301)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	671	606	428	1,705
Kreditë e shlyera	-	-	(666)	(666)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	950	(967)	502	485
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2022	1,381	1,487	4,974	7,842
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Gjithsej kreditë	HPK	HPK të	HPK të	Gjithsej
	12-muaj	përhershme	përhershme	
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2021	566	2,769	3,992	7,327
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(477)	477	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(178)	-	178	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	1	(1)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(971)	971	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	21	(21)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	410	(43)	271	638
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(131)	(582)	(277)	(990)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	240	784	556	1,580
Kreditë e shlyera	-	-	(1,198)	(1,198)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	(135)	(315)	480	30
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2021	431	2,454	4,472	7,357

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë për kreditë për korporata është si më poshtë:

Kreditë për korporata	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2022	109,092	14,905	5,000	128,997
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(10,237)	10,237	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(518)	-	518	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	1,627	(1,627)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(380)	380	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	19	(19)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	3	-	(3)	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(35,521)	(6,199)	(587)	(42,307)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(17,900)	(2,286)	(471)	(20,657)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	61,400	19,140	513	81,053
Kreditë e shlyera	-	-	(377)	(377)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2022	107,946	33,809	4,954	146,709

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Kreditë për korporata	HPK 12- muaj	HPK të përhersh me	HPK të përhersh me	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2021	91,762	16,168	4,700	112,630
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(2,160)	2,160	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(66)	-	66	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	393	(393)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(1,314)	1,314	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	22	(22)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(28,587)	(5,125)	(331)	(34,043)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(18,013)	(2,179)	(417)	(20,609)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	65,763	5,566	803	72,132
Kreditë e shlyera	-	-	(1,113)	(1,113)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2021	109,092	14,905	5,000	128,997

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Kreditë për korporata	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2022	295	1,995	3,818	6,108
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(326)	326	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(417)	-	417	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	20	(20)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(246)	246	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	2	(2)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	735	(915)	283	103
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(65)	(629)	(449)	(1,143)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	250	467	363	1,080
Kreditë e shlyera	-	-	(377)	(377)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	197	(1,015)	481	(337)
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2022	492	980	4,299	5,771

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Kreditë për korporata	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2021	435	2,516	3,555	6,506
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(281)	281	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(43)	-	43	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	1	(1)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(820)	820	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	4	(4)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	114	(117)	197	194
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(98)	(544)	(197)	(839)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	167	676	517	1,360
Kreditë e shlyera	-	-	(1,113)	(1,113)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	(140)	(521)	263	(398)
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2021	295	1,995	3,818	6,108

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe korrespondimin e HPK lejimet për kreditë janë si më poshtë:

Kreditë individuale	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2022	106,975	2,756	863	110,594
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(10,950)	10,950	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(295)	-	295	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	436	(436)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(79)	79	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	70	(70)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(26,116)	(491)	(107)	(26,714)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(9,833)	(376)	(73)	(10,282)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	55,336	4,584	94	60,014
Kreditë e shlyera	-	-	(290)	(290)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2022	115,553	16,978	791	133,322

Kreditë individuale	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2021	85,075	1,615	663	87,353
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(1,269)	1,269	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(239)	-	239	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	10	(10)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(216)	216	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	44	(44)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(21,520)	(299)	(161)	(21,980)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(11,417)	(245)	(29)	(11,691)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	56,335	598	64	56,997
Kreditë e shlyera	-	-	(85)	(85)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2021	106,975	2,756	863	110,594

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Kreditë individuale	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2022	136	459	654	1,249
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(316)	316	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(231)	-	231	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	3	(3)	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(62)	62	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	3	(3)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	903	(289)	30	644
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(28)	(55)	(74)	(157)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	422	138	65	625
Kreditë e shlyera	-	-	(290)	(290)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	753	48	21	822
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2022	889	507	675	2,071

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Kreditë individuale	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2021	129	253	439	821
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(196)	196	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(135)	-	135	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(151)	151	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	16	(16)	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	298	74	72	444
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(34)	(38)	(81)	(153)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	74	109	39	222
Kreditë e shlyera	-	-	(85)	(85)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	7	206	215	428
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2021	136	459	654	1,249

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTË (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve të provizioneve për kreditë e rëna në vlerë për kreditë dhe paradhëni, sipas klasës, është si më poshtë:

	Korporatë	Individuale	Gjithsej
Me 1 janar 2021	6,506	821	7,327
Ngarkesat për vitin	715	513	1,228
Vlerat e shlyera	(1,113)	(85)	(1,198)
Më 31 dhjetor 2021	6,108	1,249	7,357
Më 1 janar 2022	6,108	1,249	7,357
Ngarkesat për vitin	40	1,111	1,151
Vlerat e shlyera	(377)	(289)	(666)
Më 31 dhjetor 2022	5,771	2,071	7,842

15. PASURITË E PAPREKSHME

	Softuerët
Kosto	
Gjendja më 1 janar 2021	2,241
Riklasifikimi i balances fillestare	23
Shtesat gjatë vitit	381
Gjendja më 31 dhjetor 2021	2,645
Riklasifikimi i balances fillestare	(31)
Shtesat gjatë vitit	653
Shlyerjet gjatë vitit	(837)
Gjendja më 31 dhjetor 2022	2,430
Amortizimi i akumuluar	
Gjendja më 1 janar 2021	1,635
Riklasifikimi i balances fillestare	1
Shpenzimi për vitin	321
Gjendja më 31 dhjetor 2021	1,957
Riklasifikimi i balances fillestare	(7)
Shpenzimi për vitin	461
Shlyerjet gjatë vitit	(836)
Gjendja më 31 dhjetor 2022	1,575
Vlera Kontabël neto	
Gjendja më 31 dhjetor 2021	688
Gjendja më 31 dhjetor 2022	855

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

16. PRONA DHE PAJISJET

	Ndërtesat	Përmirësime në objektet me qira	Mobiljet dhe pajisjet	Kompjuterët dhe pajisjet të ngjajshme	Automjetet	Gjithsej
Kosto						
Gjendja me 1 janar 2021	683	1,050	702	2,767	779	5,981
Riklasifikimi i balances fillestare	22	7	196	(57)	(189)	(21)
Shtesat gjatë vitit	-	123	127	347	381	978
Shlyerjet gjatë vitit	-	-	-	-	(276)	(276)
Gjendja me 31 dhjetor 2021	705	1,180	1,025	3,057	695	6,662
Riklasifikimi i balances fillestare	-	55	137	(163)	(2)	27
Shtesat gjatë vitit	-	171	150	496	-	817
Shlyerjet gjatë vitit	-	(6)	(60)	(405)	(2)	(473)
Gjendja me 31 dhjetor 2022	705	1,400	1,251	2,987	691	7,034
Zhvlerësimi i akumuluar						
Gjendja me 1 janar 2021	96	633	533	1,827	574	3,663
Riklasifikimi i balances fillestare	21	7	102	(17)	(112)	1
Shtesat gjatë vitit	33	154	124	360	90	761
Shlyerjet gjatë vitit	-	-	-	-	(276)	(276)
Gjendja 31 dhjetor 2021	150	794	759	2,170	276	4,149
Riklasifikimi i balances fillestare	-	45	113	(145)	(3)	10
Shtesat gjatë vitit	33	159	127	430	128	877
Shlyerjet gjatë vitit	-	(7)	(60)	(404)	(3)	(474)
Gjendja 31 dhjetor 2022	183	991	938	2,052	398	4,562
Vlera kontabël						
Gjendja 31 dhjetor 2021	555	386	266	887	419	2,513
Gjendja 31 dhjetor 2022	522	409	313	935	293	2,472

Në të dy vitet, Banka nuk ka ndonjë pronë të lënë peng si kolateral.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

17. ASETET TJERA

	2022	2021
Shpenzimet e parapaguar	316	260
Pasuritë e riposeduara (shih shënimet nr. 17.1)	-	-
Kërkesat nga klientët	203	200
Të hyrat akruale nga shërbimet bankare	14	17
Të hyrat akruale për tarifa dhe komisione	35	27
Të arkëtueshme tjera	230	105
HPK për asetet e tjera	(84)	(84)
Gjithsej	714	525

Një analizë e ndryshimeve të humbjeve të pritshme për gjendjen asetëve tjera për vitin 2022 dhe 2021:

Lëvizja e HPK për asetet tjera

Lejimet për HPK më 1 janar 2022

Të gjitha transferet:

Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve

Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë

Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera

Shlyerjet

Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera

Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2022

Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
84	-	-	84
	-	-	
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
84	-	-	84

Lëvizja e HPK për asetet tjera

Lejimet për HPK më 1 janar 2021

Të gjitha transferet:

Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve

Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë

Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera

Shlyerjet

Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera

Lejimet për HPK më 31 dhjetor 2021

Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
84	-	-	84
	-	-	
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
84	-	-	84

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

17.1 PASURITË E ROPOSEDUARA

Pasuritë e riposeduara janë prona të fituara nëpërmjet zbatimit të sigurisë mbi kreditë dhe paradhëniet për klientët. Banka synon dhe po ndërmerr hapa për t'i shitur ato brenda një periudhe afatshkurtër të arsyeshme.

	2022	2021
Pasuritë e patundshme të banimit	-	347
Pasuritë e patundshme komerciale	-	319
Shtesat gjatë vitit	597	171
Shlyerjet gjatë vitit	(597)	(171)
Gjithsej	83	666
Minus: Provizionet e zhvlerësimit	(83)	(666)
Vlera neto kontabël	-	-

Vlera e drejtë e këtyre pasurive është përcaktuar duke iu referuar vlerave të tregut nga ana e vlerësuesit të jashtëm të pavarur dhe në Dhjetor 2022 ishte 100 mijë euro. Vlerat janë provizionuar në varësi të vendndodhjes së tyre, mirëmbajtjes, kushteve dhe rrethanave që pasqyrojnë vonesat e mundshme në shitjen e tyre dhe gjatësinë e kohës për mbajtjen e pasurive.

Lëvizjet në provizionet e zhvlerësimit janë si në vijim:

	2022	2021
Më 1 janar		666
Lejimi për rënie në vlerë gjatë vitit	597	171
Shlyerjet gjatë vitit	(597)	(171)
Shlyerjet		(666)
Më 31 dhjetor	-	-

18. DEPOZITAT NGA KLIENTËT

Nga shuma totale prej 352,305 mijë euro, shuma prej 1,272 mijë euro përfaqëson interesin e përllogaritur më 31 dhjetor 2022 (31 dhjetor 2021 319,614 mijë euro: 1,067 mijë euro).

	2022	2021
Llogaritë rrjedhëse	177,683	168,846
Në Euro	174,063	165,908
Në valuta të huaja	3,620	2,938
Maturimi aktual i depozitave afatgjata të klientëve	142,901	109,671
Gjithsej depozitat afatshkurtra të klientëve	320,584	278,517
Depozitat e afatizuara	174,622	150,768
Në Euro	174,520	149,806
Në valuta të huaja	102	962
Maturimi aktual i klientit afatgjatë	(142,901)	(109,671)
Gjithsej depozitat afatgjata të klientëve	31,721	41,097
Gjithsej	352,305	319,614

Banka për Biznes Sh.a.
Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

19. DEPOZITAT NGA BANKAT

Nga shuma totale 1,169 mijë euro, shuma prej 1 mijë vjen nga bankat e huaja (31 dhjetor 2021 2,533 mijë euro, 169 mijë euro) dhe të tjerat janë vendase dhe të gjitha janë llogari rrjedhëse pa interes.

Depozitat nga bankat	2022	2021
Në Euro	1,168	2,364
Në valuta të huaja	1	169
Gjithsej	1,169	2,533

20. BORXHET E VARURA

Borxhet e varura	2022	2021
EMF MICROFINANCE FUND AGMVK	502	502
Gjithsej	502	502

Gjatë vitit 2018, Banka hyri në një marrëveshje të re kredie të varur me Blue Orchard në vlerë prej 500 mijë EURO. Kredia ka një normë interesi prej 6.5% në vit, e pagueshme në baza gjashtëmujore dhe principali paguhet në një kësht të vetëm më 12 dhjetor 2026. Sipas 31 dhjetor 2022, Banka është në përputhje me koventat financiare të bashkangjitura në marrëveshje me EMF MICROFINANCE FUND AGMVK.

21. HUAMARRJET

Huamarrjet	2022	2021
Kredia nga FEEJ		250
Kredia nga BERZH	4,873	6,582
Gjithsej	4,873	6,832
Afatshkurtër	2,167	2,333
Afatgjatë	2,706	4,449

Gjatë vitit 2022, Banka ka lidhur një marrëveshje huamarrjeje me BERZH-in (Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një shumë totale prej 4,500 mijë euro. Vetëm 1,500 mijë euro janë disbursuar gjatë vitit 2022. Qëllimi është mbështetja e të rinjve në biznes dhe synon pjesëmarrjen e të rinjve në ekonomi. Huamarrja ka një normë interesi prej 1.8% plus 6 muaj EURIBOR në vit dhe është e ripagueshme brenda tre viteve. Interesi paguhet në baza gjashtëmujore.

Gjatë vitit 2021, Banka ka lidhur një marrëveshje huamarrjeje me BERZH-in (Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një shumë totale prej 5,000 mijë euro. Qëllimi është të mbështesë konkurrencën e NVM-ve dhe synon të nxisë zhvillimin dhe prosperitetin ekonomik përmes ofrimit të qëndrueshëm të financave shtesë për zhvillim. Huamarrja ka një normë interesi prej 1.8% plus 6 muaj EURIBOR në vit dhe është e ripagueshme brenda tre viteve. Interesi paguhet në baza gjashtëmujore.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

21. HUAMARRJET (VAZHDIM)

Banka raporton ne EBRD ne çdo tremujor pasqyrat financiare dhe marrëveshjet financiare dhe gjatë viteve 2022 dhe 2021 banka ishte në përputhje të plotë me marrëveshjet financiare.

Gjatë vitit 2019, Banka hyri në një marrëveshje huazimi me EFSE (Fondi Evropian për Evropën Jug-Lindore) për një shumë totale prej 1,500 mijë EURO. Qëllimi është të mbështesë individët privatë dhe portfolet e huave për NVM-të dhe synon të nxisë zhvillimin ekonomik dhe prosperitetin përmes sigurimit të qëndrueshëm të financave shtesë të zhvillimit. Huamarrja mbart një normë interesi prej 2.8% në vit dhe është e ripagueshme brenda tre viteve. Interesi paguhet në bazë gjysmë-vjetore. Kredia ka maturuar në vitin 2022 dhe është paguar në tërësi.

Gjatë vitit 2018, Banka hyri në një marrëveshje huazimi me BERZH (Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një shumë totale kredie prej 5,000 mijë EURO. Qëllimi është të ndihmojë financimin e investimeve në ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme. Huamarrja mbart një normë interesi prej 2.6% në vit dhe është e ripagueshme brenda katër viteve, ndërsa interesi paguhet në bazë gjysmë-vjetore. Kredia ka maturuar në vitin 2022 dhe është paguar në tërësi.

Huamarrjet nuk janë të siguruar me ndonjë kolateral.

Ndryshimet në detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet e financimit paraqiten si më poshtë:

2022	1 janar 2022	Hyrjet e parasë	Daljet e parasë	Interesi akruar	31 dhjetor 2022
Huamarrjet	6,832	1,500	(3,479)	20	4,873
2021	1 janar 2021	Hyrjet e parasë	Daljet e parasë	Interesi akruar	31 dhjetor 2021
Huamarrjet	4,074	5,000	(2,219)	(23)	6,832

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

22. E DREJTA E PËRDORIMIT TË PASURISË DHE DETYRIMET E QIRASË

E drejta e përdorimit të pasurisë dhe detyrimet e qirasë

Banka merr me qira zyre të ndryshme. Kontratat e qirasë bëhen zakonisht për periudha fikse nga 1 deri në 10 vite, por mund të kenë mundësi zgjatje siç përshkruhet me poshtë.

Deri me 31 dhjetor 2018 qiratë e pronave, uzinave dhe pajisjeve klasifikoheshin ose me qira financiare ose qira operative. Nga 1 janar 2019, qiratë njihen si një e drejtë e përdorimit të pasurisë dhe një detyrim përkatës nga data kur pasuria e marrë me qira bëhet e disponueshme për t'u përdorur nga Banka.

Banka e njeh të drejtën e përdorimit të pasurisë si në vijim:

	Ndërtesat	Gjithsej
Vlera kontabël më 1 janar 2021	2,553	2,553
Shtesat gjatë vitit	514	514
Shlyerjet	-	-
Shpenzimet e zhvlerësimit	(689)	(689)
Vlera kontabël me 31 dhjetor 2021	2,378	2,378
Shtesat gjatë vitit	910	910
Shlyerjet	-	-
Shpenzimet e zhvlerësimit	(708)	(708)
Vlera kontabël me 31 dhjetor 2022	2,580	2,580

Banka e njeh detyrimin e qirasë si në vijim:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrimet afatshkurtër të qirasë	688	644
Detyrimet afatgjatë të qirasë	1,977	1,808
Gjithsej obligimet e qirasë	2,665	2,452

Zotimet e qirasë

Zotimet e qirasë operative. Pagesat e ardhshme minimale të qirasë nën qiratë operative të pa anulueshme, ku Banka është qiramarrës, në 31 dhjetor 2022 janë 366 EURO (2021: 363 EURO).

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

23. DETYRIMET FINANCIARE DHE PROVIZIONET

	2022	2021
Të pagueshmet për transaksionet e kliringut me BQK-në	2,294	538
Të pagueshmet në emër të palëve të treta	1,404	1,763
Detyrime ndaj furnitorëve	957	683
Kreditorët tjerë	772	1,134
Të pagueshmet në emër të Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave	67	46
Zotimet e pashfrytëzuara	36	50
Provizionet për letër garancionet e lëshuara nga Banka	15	21
Gjithsej detyrime tjera	5,545	4,235
Provizione tjera (shiko shënimin 26.1)	330	523
Gjithsej	5,875	4,758

Një analizë e ndryshimeve të humbjeve të pritshme për mjetet e pashfrytëzuara për vitin 2022 dhe 2021 janë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Zotimet e pashfrytëzuara 2022				
Vlera e humbjeve të pritshme nga mjetet e pashfrytëzuara më 1 janar 2022	26	22	2	50
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(2)	2	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	(4)	(5)	(1)	(10)
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	(12)	(17)	(1)	(30)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	13	7	6	26
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	(5)	(13)	4	(14)
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2022	21	9	6	36

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

23. DETYRIMET FINANCIARE DHE PROVIZIONET (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve të humbjeve të pritshme për mjetet e pashfrytzuara për vitin 2022 dhe 2021 janë si më poshtë:

Zotimet e pashfrytzuara 2021	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	
Vlera e humbjeve të pritshme nga mjetet e pashfrytzuara më 1 janar 2021	34	12	-	46
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(3)	3	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	1	-	-	1
Ç'regjistrime tjera përveç shlyerjeve	(22)	(12)	-	(34)
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	16	19	2	37
Shlyerjet	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	(8)	10	2	4
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2021	26	22	2	50

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

23. DETYRIMET FINANCIARE DHE PROVIZIONET (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe korrespondimin e HPK lejimet për letër garancionet janë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Letër garancionet	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjiths ej
Vlera e HPK-së më 1 janar 2022	2,300	66	10	2,376
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(37)	37	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera				(1,376)
	(1,362)	(14)	-	
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhat e parasë	-	-	-	-
Garancionet e reja ose te blera	410	40	-	450
Kredië e shlyera	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera e HPK-së më 31 dhjetor 2022	1,311	129	10	1,450

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Letër garancionet	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjiths ej
Vlera e HPK-së më 1 janar 2021	2,008	64	13	2,085
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(17)	17	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(5)	-	5	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(253)	(20)	-	(273)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhat e parasë	4	-	(8)	(4)
Garancionet e reja ose te blera	563	5	-	568
Kredië e shlyera	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Vlera e HPK-së më 31 dhjetor 2021	2,300	66	10	2,376

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

23. DETYRIMET TJERA DHE PROVIZIONET (VAZHDIM)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Letër garancionet	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera e HPK-së më 1 janar 2022	2	12	7	21
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(1)	1	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	-	(9)	1	(8)
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	(2)	1	(1)
Garancionet e reja ose të blera	1	2	-	3
Kredië e shlyera	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	(1)	(7)	1	(7)
Vlera e HPK-së më 31 dhjetor 2022	2	4	9	15

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Letër garancionet	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera e HPK-së më 1 janar 2021	4	10	10	24
Transferet:				
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(6)	6	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(3)	-	3	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	8	(2)	(6)	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(1)	(2)	-	(3)
Garancionet e reja ose të blera	-	-	-	-
Kredië e shlyera	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	(2)	2	(3)	(3)
Vlera e HPK-së më 31 dhjetor 2021	2	12	7	21

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

24. KAPITALI AKSIONAR DHE REZERVAT

Kapitali aksionar

Në pajtim me Ligjin nr. 04/L-093 për “Banka, Institucione Mikrofinanciare dhe Institucione Financiare Jo-Bankare” kapitali aksionar minimal për bankat që operojnë në Kosovë duhet të jetë 7 milion Euro.

Më 31 dhjetor 2022 kapitali aksionar i autorizuar ishte i përbërë nga 28,530 aksione të zakonshme (2021: 28,530 aksione të zakonshme). Aksionet e zakonshme kanë një vlerë nominale prej 394.2 Euro secili. Pronarët e aksioneve të zakonshme kanë të drejtë të marrin dividendë që deklarohen kohë pas kohe dhe kanë të drejtën e një vote për aksion në mbledhjet e Bankës. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me pasuritë e mbetura të Bankës. Një përmblidhje e strukturës së pronësisë është si vijon:

NR.	Emri i aksionarit	2022		2021	
		%	EURO	%	EURO
1	Afrim Govori	21.27	2,392	21.27	2,392
2	Shaqir Palushi	20.56	2,312	11.81	1,328
3	Rrustem Aliaj	17.27	1,942	17.27	1,942
4	EBRD	10.00	1,125	10.00	1,125
5	Mejdi Rexhepi	9.35	1,052	9.35	1,052
6	Moneta Sh.p.k	7.77	874	7.77	874
7	Kareman Limani	4.85	545	4.85	545
8	Banka di Cividale	4.62	520	4.62	520
9	Ahmet Arifi	2.39	269	2.39	269
10	Luani Limited	0.44	49	0.44	49
11	Sokol Krasniqi	0.38	42	0.38	42
12	Agim Bilalli	0.31	35	0.31	35
13	Besnik Vrella	0.31	36	0.31	36
14	Habibe Aliu	0.31	35	0.31	35
15	Flamur Bryma	0.09	10	0.09	10
16	Nazmi Viça	0.04	5	8.75	984
17	Naim Abazi	0.04	4	0.04	4
18	Ismet Sylejmani	-	-	0.04	5
Gjithsej		100	11,247	100	11,247

Shpërndarja e dividendës

Gjatë vitit 2022 është paguar dividenda për vitin 2021. Pagesa është bërë në bazë të vendimit të asamblesë së Aksionarëve dhe aprovuar nga BQK me vendimin nr. 30-12 / 2022. Vlera e dividendes së paguar është 2,363 mijë euro, ose 30% e fitimit. Vlera e paguar për aksion ishte 82.83 euro.

Rezervat tjera të kapitalit

Bazu Rezerva tjera të kapitalit ar në rregulloret e BQK-së, duke filluar nga 1 janari 2020, të gjitha bankat në Kosovë kërkohet të përgatisin dhe paraqesin pasqyrat e tyre financiare vetëm bazuar në SNRF-të. Çdo ndryshim në provizionet e humbjes së huasë midis BQK-së dhe SNRF-së kornizën e raportimit do të njihet në Rezervën e Kapitalit Tjetër. Që nga 1 janari 2020, shuma e njohur si një ndryshim në rezervën e humbjes së kredisë midis standardeve të raportimit të BQK-së dhe SNRF-ve është 769 mijë euro.

Këto rezerva janë të kufizuara dhe nuk mund të shpërndahen.

Rezerva për rivlerësim

Gjatë vitit 2014, Banka ka vendosur të përfshijë në kategorinë e pronës dhe pajisjeve një ndërtesë e cila ka qenë me parë pasuri e riposeduar. Ndërtesa u njoh nga Banka në prona dhe pajisje me shumën korresponduese në rezervën e rivlerësimit në kapital.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

24. KAPITALI AKSIONAR DHE REZERVAT (VAZHDIM)

Kapitali aksionar (vazhdim)

Fitimet për aksion

Për qëllim të llogaritjes së fitimeve për aksion, fitimet përfaqësojnë fitimin neto pas taksës. Numri i aksioneve të zakonshëm është numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshme të papaguara gjatë vitit. Numri mesatar i ponderuar i aksioneve të zakonshëm të përdorura për të ardhurat bazë për aksion ishte 28,530 (2021: 28,530). Nuk ka asnjë efekt të mundshëm dobësimi nga asnjë instrument dhe kështu fitimet për aksion janë të njëjta me fitimet e dobësuara për aksion.

25. ZOTIMET DHE KONTIGJENCAT

Banka lëshon garancion për klientët e saj. Këto instrumente bartin një risk kreditimi të ngjashëm me ato të kredive të dhëna. Garancionet e lëshuara në favor të klientëve janë siguruar me kolateral në para dhe kolateral jo në para (pasuri të paluajtshme dhe kolateral të luajtshëm).

Garancionet e lëshuara të klientëve	2022	2021
Të siguruar me depozita kesh	616	1,256
Të siguruar me kolateral (patundshmëri dhe kolateral i luajtshëm)	834	1,119
Lejimet për HPK për letrat e garancisë të njohura si detyrime të tjera	(15)	(21)
Gjithsej	1,435	2,354

Zotimet përfaqësojnë balancat e pa tërhequra të kredive, mbitërheqjeve dhe limitet e kredit kartelave të lëshuara të klientët.

Zotimet për kredi	2022	2021
Kreditë e aprovuara por të padisbursuara	-	-
Limitet e pashfrytëzuara të mbitërheqjeve	8,116	8,249
Kredit kartelat e pashfrytëzuara	458	493
Lejimet për HPK për limitet e pashfrytëzuara të mbitërheqjeve të njohura si detyrimet të tjera	(36)	(50)
Gjithsej	8,538	8,692

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

25.1 PROVIZIONET**Ligjore**

Banka është e përfshirë në procedura të zakonshme ligjore në rrjedhën e zakonshme të biznesit më 31 dhjetor 2022 dhe 2021. Menaxhmenti i Bankës është i mendimit se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet ligjore, përveç atyre që janë parashikuar dhe njohur si fitim ose humbje siç shpaloset në Shënimin 23.

Provizionet tjera përfshijnë rezervën për Dëmet aktive ndaj palëve të treta. Bazuar në politikat dhe procedurat e saj, Banka përcakton në çdo tremujor rezervën aktuale përmes rivlerësimit të secilës kërkesë individuale.

Në vijim është paraqitur lëvizja e provizionit më 31 dhjetor:

	2022	2021
Më 1 janar	523	511
Shtesat gjatë vitit	34	35
Perdorur gjatë vitit	(148)	(23)
Leshuar gjatë vitit	(79)	-
Më 31 dhjetor	330	523

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR**26.1 Hyrje dhe përmbledhje**

Bank është e ekspozuar ndaj risqeve të mëposhtme nga përdorimi i pasurive financiare:

- Risku i kreditimit
- Risku i tregut
- Risku i likuiditetit
- Risku operacional

Ky shënim prezanton informata për ekspozimin e bankës ndaj secilit nga risqet e përmendura më lartë, objektivin e Bankës, politikat dhe procedurat për matjen dhe menaxhimin e riskut dhe menaxhimin e kapitalit të Bankës.

Manaxhimi i riskut kreditor

Departamenti i Menaxhimit të Riskut është i organizuar në katër sektorë duke përfshirë Sektorin e Riskut Kreditor, Sektorin e Riskut të Tregut dhe Likuiditetit, Sektorin e Riskut Operacional dhe Sektorin e Vlerësimit të Kolateralit. Departamenti i Menaxhimit të Riskut është përgjegjës për hartimin dhe/ose rishikimin e politikave dhe procedurave në lidhje me rrezikun dhe menaxhimin e rreziqeve të bankave.

Banka ka ndjekur strategjinë e diversifikimit dhe rritjes së mëtejshme të portfolios kreditorë sipas segmenteve të përcaktuara të kredive.

Lidhur me llogaritjen e HPK-ve, banka ka avancuar më tej procesin dhe ka automatizuar disa nga inputet duke përfshirë edhe informacionin nga moduli i monitorimit për të vlerësuar SICR-në.

Në përputhje me modelin dhe strategjinë e biznesit, Banka ka vazhduar të përmirësojë procesin e rrezikut kreditor. Në këtë drejtim, ka vazhduar me procesin e përmirësimeve dhe zhvillimeve të aplikacioneve të reja të bëra vitin e kaluar për menaxhimin e portfolios kreditorë.

Konsideratat e ngjarjeve ekonomike

Pavarësisht përballjes me sfida makroekonomike si ato që shihen në shumicën e vendeve, veçanërisht në zonën evropiane për shkak të konfliktit në Ukrainë dhe rritjes së inflacionit, banka jonë ka qenë e suksesshme në menaxhimin e rrezikut në nivele të pranueshme.

Industria bankare, përfshirë bankën tonë, ka treguar performancë të fortë me fitime rekord dhe menaxhim efektiv të rrezikut, duke çuar në një përmirësim të cilësisë së asetëve.

Megjithatë, për të qenë gati dhe e përgatitur për çdo sfidë të mundshme që mund të ndikojë në cilësinë e portfolios, banka ka ndërmarrë veprime duke rritur monitorimin dhe analizën e sektorëve që mund të jenë të prekshëm nga inflacioni ose krizat energjetike.

Si rezultat, ajo ka vlerësuar siç duhet këto rreziqe dhe ka alokuar rezerva adekuate.

Departamenti i menaxhimit të rrezikut gjithashtu rishikoi dhe përditësoi tërësisht politikën, strategjitë, metodologjitë, procedurat dhe dokumentet e tjera përkatëse të nevojshme për të pasqyruar ndryshimet e nevojshme të shkaktuara nga kriza e inflacionit dhe energjisë.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**26.2 Risku kreditor**

Risku kreditor është risku i humbjeve financiare për Bankën nëse një klient apo një palë tjetër e lidhur për një instrument financiar dështon të përmbush detyrimet kontraktuale, që vijnë nga kreditë dhe paradhëniet e Bankës për klientët dhe për bankat e tjera. Me qëllim të raportimit të menaxhimit të riskut, Banka merr parasysh dhe konsolidon të gjitha elementet e ekspozimit ndaj riskut kreditor (të tilla si risku standard i huamarrësit individual, risku shtetëror dhe sektorial).

Banka merr përsipër ekspozimin ndaj riskut kreditor që është risku që pala tjetër nuk do të jetë në gjendje të paguajë shumat e plota në kohën e duhur. Banka i strukturon nivelet e riskut kreditor që i merr përsipër duke vendosur limite në sasinë e riskut të pranuar në lidhje me një huamarrës dhe segment gjeografik apo industrial. Risqet e tilla monitorohen rregullisht dhe i nënshtrohen rishikimit mujor ose më të shpeshtë. Limitet në nivelin e riskut kreditor nga huamarrësi aprovohen nga Menaxhmenti.

Përveç rritjes së portofolios kreditorë dhe zvogëlimit të ekspozimeve të mëdha, banka ka vazhduar të ruajë dhe mbajë cilësinë kreditorë. Banka ka përmirësim të mëtejshëm të cilësisë kreditorë në lidhje me treguesin e cilësisë kreditorë - Raporti i Kredive jo performuese (NPL) në vitin 2021 ishte 2.45%, ndërsa në vitin 2022 ky tregues është 2.05%.

Vlerësimi i Hmbjeve të Pritshme Kreditorë

Departamenti i Menaxhimit të Riskut është i organizuar në katër sektorë duke përfshirë: Sektorin e riskut të kreditor, Sektorin e riskut të tregut dhe likuiditetit, Sektorin e riskut operacional dhe Sektorin e vlerësimit të kolateralit.

Departamenti i Menaxhimit të Riskut është përgjegjës për hartimin dhe rishikimin e politikave dhe procedurave në lidhje me rrezikun dhe menaxhimin e rreziqeve të bankes.

Banka ka ndjekur strategjinë e diversifikimit dhe rritjes së mëtejshme të portofolit të kredisë sipas segmenteve të përcaktuara të kredisë.

Lidhur me llogaritjen e HPK-ve, banka ka avancuar më tej procesin dhe ka automatizuar disa nga inputet duke përfshirë edhe informacionin nga moduli i monitorimit për të vlerësuar SICR.

Në përputhje me modelin dhe strategjinë e biznesit, Banka ka vazhduar të përmirësojë procesin e rrezikut të kredisë. Në këtë drejtim, ka vazhduar me shfrytëzimin e përmirësimeve dhe zhvillimeve të aplikacioneve të reja të bëra vitin e kaluar për menaxhimin e portofolit të kredisë.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

Vlerësimi i rënies në vlerë (vazhdim)

Sistemi i brendshëm i vlerësimit të bankës dhe procesi i vlerësimit të probabilitetit të vonesës

Departamenti i Riskut të Bankës është i pavarur të zbatojë modelet e saj të vlerësimit të brendshëm. Banka zbaton modele të veçanta për portofolin e saj ku huamarrësit vlerësohen nga shkallët 0-8 për kreditë performuese dhe me shkallën 9 për kreditë jo - performuese.

Më poshtë jepen klasifikimet e brendshme të kredive të përdorura nga banka me 31 dhjetor 2022:

Vlerësimi SNRF 9	Mesatarja e PD 12 mujor	Mesatarja e KND
0	0.7%	55.1%
1	0.6%	53.7%
2	0.9%	53.4%
3	0.8%	51.8%
4	1.4%	49.4%
5	2.5%	51.6%
6	3.6%	51.5%
7	10.7%	52.8%
8	26.0%	52.0%
Dështim	100.0%	62.6%

Klasat e vlerësimit të brendshëm të kredisë të përdorura nga banka më 31 dhjetor 2021:

Vlerësimi	Vlerësimi SNRF 9	Të papaguara më 31 dhjetor 2021	HPK 31 dhjetor 2021	Mesatarja e PD 12 mujor	Mesatarja e KND
Standarde	A0	215,632	427	0.6%	46.4%
Standarde	A1	436	4	2.3%	49.6%
Në vëzhgim	B	14,392	1,658	18.6%	51.6%
Nën-standard	C	3,268	796	57.5%	50.2%
Dështim	Dështim	5,863	4,472	100.0%	66.6%
Gjithsej		239,591	7,357		

Kreditë e riprogramuara dhe të modifikuara

Banka ndonjëherë bën ndryshime në kushtet origjinale të kredive si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të kredimarrësit, në vend se të marrë në posedim ose ta detyrojë mbledhjen e kolateralit.

Banka konsideron një kredi të riprogramuar kur këto modifikime jepen si rezultat i vështirësive financiare të pranishme ose të pritshme të kredimarrësit dhe Banka nuk do të kishte rënë dakord me to nëse kredimarrësi do të ishte financiarisht i shëndetshëm. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë kovenantat e vonesës, ose shqetësime të rëndësishme të ngritura nga Departamenti i Riskut. Riprogramim mund të përfshijë zgjatjen e marrëveshjeve së pagesës dhe marrëveshjen e kushteve të reja të kredisë.

Banka, në momentin e vlerësimit në qoftëse një ekspozim kreditor do t'i nënshtrohet kushteve të ristrukturimit, vlerëson gjithashtu rivlerëson në qoftëse ai ekspozim ka pasur një rritje të ndjeshme të riskut kreditor, apo plotëson kriteret e dështimit dhe njihet si kredi jo-performuese.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT KREDITOR (VAZHDIM)**26.2 Risku kreditor (vazhdim)****26.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (vazhdim)****Kriteret e riklasifikimit për kreditë e riprogramuara**

Pasi një pasuri klasifikohet si e ristrukturuar, ajo do të jetë e ristrukturuar për periudhën provuese minimale 24-mujore. Në mënyrë që kredia të riklasifikohet nga kategoria e ristrukturuar, klienti duhet të plotësojë të gjitha kriteret e mëposhtme:

- Konsumatori nuk ka ndonjë kontratë që është më shumë se 30 ditë në vonesë.
- Klienti nuk duhet të ketë ka ndonjë kontratë që është më shumë se 30 ditë në vonesë gjatë gjithë periudhës provuese.

Për më tepër, në qoftëse ekspozimi kreditor në momentin e ristrukturimit ka qenë i klasifikuar si jo-performues, për klasifikimin e tyre si performuese duhet të plotësohen të gjitha kriteret si në vijim:

- Aplikimi i ristrukturimit nuk rezulton me njohjen si e ç'vlerësuar apo në dështim;
- Ka kaluar periudha një vjeçare (12 muaj) që kur është ristrukturuar;
- Sipas kushteve të ristrukturimit nuk ka ndonjë shumë në vonesë ose shqetësim në lidhje me ri-pagimin e plotë të ekspozimit të ristrukturuar, që duhet përcaktuar sipas një analize të gjendjes financiare të huamarrësit.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT KREDITOR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (vazhdim)

Kreditë e ristrukturuara dhe të modifikuara (vazhdim)

Tabelat në vijim paraqesin një përmbledhje të pasurive të riprogramuara të Bankës për shkak të Covid-19 më 31 dhjetor 2022:

	Faza 1			Faza 2		Faza 3			
31 dhjetor 2022	Vlera kontabël bruto	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë joperformuese të riprogramuara	Gjithsej kreditë e reprogram-uara	Raporti i riprogramimit
Detyrimet nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-	0.0%
Kreditë dhe paradhëniet për klientë									
Korporata	146,709	3,000	3,000	3,025	3,025	2,491	2,491	8,516	5.80%
Individë	133,322	35	35	179	179	130	130	344	0.26%
Gjithsej kreditë dhe paradhëniet për klientë	280,031	3,035	3,035	3,204	3,204	2,621	2,621	8,860	3.16%

31 dhjetor 2022	Vlera bruto e kredive të riprogramuara				HPK e kredive të riprogramuara			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Detyrimet nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditë dhe paradhëniet për klientë								
Korporata	3,000	3,025	2,491	8,516	24	155	2,171	2,350
Individë	35	179	130	344	1	7	108	116
Gjithsej kreditë dhe paradhëniet për klientë	3,035	3,204	2,621	8,860	25	162	2,279	2,466

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT KREDITOR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (vazhdim)

Kreditë e ristrukturuara dhe të modifikuara (vazhdim)

Tabelat në vijim paraqesin një përmbljedhje të pasurive të riprogramuara të Bankës:

	Faza 1			Faza 2		Faza 3			
31 dhjetor 2021	Vlera kontabël bruto	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë joperformuese të riprogramuara	Gjithsej kreditë e reprogramuara	Raporti i riprogramimit
Detyrimet nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-	0.0%
Kreditë dhe paradhëniet për klientë									
Korporata	128,997	4,342	4,342	6,121	6,121	2,621	2,621	13,084	10.10%
Individë	110,594	63	63	74	74	77	77	214	0.20%
Gjithsej kreditë dhe paradhëniet për klientë	239,591	4,405	4,405	6,195	6,195	2,698	2,698	13,298	5.60%

31 dhjetor 2021	Vlera bruto e kredive të riprogramuara				HPK e kredive të riprogramuara			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Detyrimet nga bankat		-	-	-		-	-	-
Kreditë dhe paradhëniet për klientë								
Korporata	4,342	6,121	2,621	13,084	15	962	1,887	2,864
Individë	63	74	77	214	-	19	54	73
Gjithsej kreditë dhe paradhëniet për klientë	4,405	6,195	2,698	13,298	15	981	1,941	2,937

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT KREDITOR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (vazhdim)

Paraqitur më poshtë është një analizë e pasurive të matura me koston e amortizuar gjatë vitit që përfundoi më 31 dhjetor 2022

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Pasuritë që duhet të maten me kosto të amortizuar	HPK 12-mujore	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera kontabël bruto sipas llojit të pasurive				
Individuale	115,553	16,977	791	133,321
Tregti	38,792	5,743	1,076	45,611
Prodhim	24,008	3,874	788	28,670
Bujqësi	13,163	1,453	610	15,226
Ndertim	12	17,279	676	17,967
Shërbime	15,864	1,731	598	18,193
Tjera	16,108	3,729	1,206	21,043
Gjithsej vlera kontabël bruto	223,500	50,786	5,745	280,031
Lejimi i humbjes sipas llojit të pasurive				
Individuale	(889)	(507)	(674)	(2,070)
Tregti	(88)	(215)	(896)	(1,199)
Prodhim	(51)	(111)	(730)	(892)
Bujqësi	(280)	(119)	(560)	(959)
Ndertim	-	(280)	(570)	(850)
Shërbime	(38)	(91)	(506)	(635)
Tjera	(36)	(164)	(1,037)	(1,237)
Gjithsej lejimi i humbjes	(1,382)	(1,487)	(4,973)	(7,842)

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (vazhdim)

Paraqitur më poshtë është një analizë e pasurive të matura me koston e amortizuar gjatë vitit që përfundoi më 31 dhjetor 2021:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Pasuritë që duhet të maten me kosto të amortizuar	HPK 12-mujore	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Gjithsej
Vlera kontabël bruto sipas llojit të pasurive				
Individuale	106,975	2,756	863	110,594
Tregti	37,614	3,300	1,273	42,187
Prodhim	23,167	1,331	538	25,036
Bujqësi	13,429	1,480	676	15,585
Ndertim	11,476	2,822	656	14,954
Shërbime	11,672	1,739	617	14,028
Tjera	11,734	4,233	1,240	17,207
Gjithsej vlera kontabël bruto	216,067	17,661	5,863	239,591
Lejimi i humbjes sipas llojit të pasurive				
Individuale	(136)	(459)	(654)	(1,249)
Tregti	(89)	(484)	(1,045)	(1,618)
Prodhim	(59)	(163)	(402)	(624)
Bujqësi	(57)	(275)	(542)	(874)
Ndertim	(28)	(344)	(522)	(894)
Shërbime	(29)	(247)	(495)	(771)
Tjera	(32)	(481)	(814)	(1,327)
Gjithsej lejimi i humbjes	(430)	(2,453)	(4,474)	(7,357)

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (vazhdim)

Pasuritë financiare më 31 dhjetor 2022

Paraja e gatshme dhe në banka
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës
Kreditë dhe paradhëniet për banka
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse
Gjithsej

Institucionet financiare	Qeveria	Banka Qendrore e Kosovës		Gjithsej
23,097	-	-	-	23,097
-	-	51,884	-	51,884
6,325	-	-	-	6,325
-	54,925	-	-	54,925
29,422	54,925	51,884		136,231

Pasuritë financiare më 31 dhjetor 2021

Paraja e gatshme dhe në banka
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës
Kreditë dhe paradhëniet për banka
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse
Gjithsej

Institucionet financiare	Qeveria	Banka Qendrore e Kosovës		Gjithsej
26,427	-	-	-	26,427
-	-	61,530	-	61,530
5,237	-	-	-	5,237
-	47,620	-	-	47,620
31,664	47,620	61,530		140,814

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT KREDITOR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

Analiza e cliësisë kreditore

Tabela më poshtë paraqet një skenar të rastit më të keq të ekspozimit të riskut kreditor të Bankës në 31 dhjetor 2022 dhe 2021, pa marrë parasysh asnjë shtesë të mbajtjes së kolateralit ose përmirësime të tjera të kredisë. Për pasuritë financiare, ekspozimet e përcaktuara më poshtë paraqesin vlerën neto kontabël siç raportohet në pasqyrën e pozicionit financiar.

	Paraja dhe gjendja me banka dhe BQK		Plasmanet dhe balancat në Banka		Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes OCI		Kredi dhe paradhënie për klientët		Pasuri të tjera financiare		Garancionet financiare dhe zotime kreditore	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ekspozimi maksimal kundrejt riskut kreditor												
Vlera kontabël	74,981	87,957	6,325	5,237	54,925	47,620	272,189	232,234	398	265	-	-
Shuma e zotuar / garantuar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	74,981	87,957	6,325	5,237	54,925	47,620	272,189	232,234	398	265	-	-
Sipas kostos së amortizuar												
Faza 1	74,988	87,964	6,370	5,276	54,925	47,620	223,500	216,067	398	265	-	-
Faza 2	-	-	-	-	-	-	50,786	17,661	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	-	-	5,745	5,863	-	-	-	-
POCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	74,988	87,964	6,370	5,276	54,925	47,620	280,031	239,591	398	265	-	-
Lejimet për rënie në vlerë (individual dhe i përgjithshëm)	(7)	(7)	(45)	(39)	(233)	(212)	(7,842)	(7,357)	-	-	-	-
Vlera neto kontabël	74,981	87,957	6,325	5,237	54,692	47,408	272,189	232,234	398	265	-	-
<i>Jashtë bilancore: ekspozimi maksimal</i>												
Zotimet për kredi: Risk i ulët - i pranueshëm	-	-			-	-	-	-	-	-	8,574	8,742
Garancionet financiare: Risk i ulët - i pranueshëm	-	-			-	-	-	-	-	-	1,450	2,376
Gjithsej zotimet / garancionet	-	-			-	-	-	-	-	-	10,024	11,118
Provizionet e njohura si detyrime	-	-			-	-	-	-	-	-	(51)	(71)
Gjithsej ekspozimet	-	-			-	-	-	-	-	-	9,973	11,046

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT KREDITOR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.2 Analiza e cliësisë kreditore (vazhdim)

Tabela më poshtë paraqet një skenar të rastit më të keq të ekspozimit të riskut kreditor të Bankës në 31 dhjetor 2022 dhe 2021, pa marrë parasysh asnjë shtesë të mbajtjes së kolateralit ose përmirësime të tjera të kredisë. Për pasuritë financiare, ekspozimet e përcaktuara më poshtë paraqesin vlerën neto kontabël siç raportohet në pasqyrën e pozicionit financiar.

Kreditë dhe paradhëniet për klientë	2022			2021		
	Individë	Korporata	Gjithsej kreditë	Individë	Korporata	Gjithsej kreditë
Gjithsej vlera bruto	133,322	146,709	280,031	110,594	128,997	239,591
Lejimi për rënie në vlerë (individual dhe i përgjithshëm)	(2,071)	(5,771)	(7,842)	(1,249)	(6,108)	(7,357)
Vlera neto kontabël	131,251	140,938	272,189	109,345	122,889	232,234
Sipas kostos së amortizuar						
Faza 1	115,553	107,946	223,499	106,975	109,092	216,067
Faza 2	16,978	33,809	50,787	2,756	14,905	17,661
Faza 3	791	4,954	5,745	863	5,000	5,863
POCI	-	-	-	-	-	-
Gjithsej bruto	133,322	146,709	280,031	110,594	128,997	239,591
Faza 1	(889)	(492)	(1,381)	(136)	(295)	(431)
Faza 2	(507)	(980)	(1,487)	(459)	(1,995)	(2,454)
Faza 3	(674)	(4,299)	(4,974)	(654)	(3,818)	(4,472)
POCI	-	-	-	-	-	-
Gjithsej lejimi për rënie në vlerë	(2,071)	(5,771)	(7,842)	(1,249)	(6,108)	(7,357)
Kreditë e ri negociuara						
Vlera kontabël	344	8,516	8,860	214	13,084	13,298
Nga të cilat: të rëna në vlerë	131	2,490	2,621	77	2,622	2,699
Lejime për rënie në vlerë	(116)	(2,350)	(2,466)	(73)	(2,864)	(2,937)
Vlera neto kontabël	228	6,166	6,394	141	10,220	10,361

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.2 Analiza e cliësisë kreditore (vazhdim)

Kreditë e rëna në vlerë

Kreditë e rëna në vlerë janë kredi për të cilat Banka konstaton se është e mundur që nuk do të mund të mbledhë borxhin dhe interesin sipas kushteve kontraktuale të kredisë. Këto kredi kategorizohen nga 0 deri në 9 në sistemin e brendshëm të Bankës për vlerësimin e kredive, ku nga 0 deri në 8 janë performuese ndërsa 9 vlen për kreditë jo-performuese. Politika e provizionit të këtyre kredive është detajuar në shënimin 3(f)

Vlerësimi individual dhe kolektiv i portofolios së kredive

Për qëllime të menaxhimit të brendshëm, Banka ndan kreditë në kredi që janë vlerësuar individualisht për rënie në vlerë; këto kredi janë të klasifikuara në Fazën 3 dhe me ekspozim mbi 100 mijë euro. Të gjitha kreditë e tjera menaxhohen kolektivisht për qëllime të brendshme të rënies në vlerë.

Kreditë me vonesa por jo të rëna në vlerë

Kreditë dhe letrat me vlerë, ku pagesat e interesit dhe principalit janë me vonesë, por Banka beson se rënia në vlerë nuk është e përshtatshme në nivel letrë me vlerë/kolaterali të vlefshëm dhe /ose në nivel grumbullimi të shumave që i detyrohen Bankës.

Kreditë me kushte të ristrukturuara

Kreditë me kushte të ristrukturuara janë kredi që janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të huamarrësit ku Banka ka bërë koncesione të cilat në rrethana tjera nuk do ti merrte në konsideratë.

Politika e shlyerjes

Banka shlyen një kredi (dhe çfarëdo provizioni për humbje të saj) në përputhje me rregulloret e BQK-së për kreditë e shlyera që është në fuqi Gjithsej shuma e kredive të shlyera gjatë vitit 2022 është 666 mijë Euro (2021: 1,198 mijë Euro).

Balancat me bankat

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër në baza ditore nga ana e menaxhimit të riskut dhe Departamentit të Thesarit. Banka kufizon depozitat e saj dhe transaksionet e tjera bankare në bankat lokale apo ndërkombëtare. Para se të fillojë një marrëdhënie biznesi me një bankë të caktuar, menaxhmenti dhe Departamenti i Riskut kryejnë analiza të gjendjes financiare të institucionit. Performanca financiare e palëve monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korrespondente si dhe emetuesit e obligacioneve në të cilat Banka ka ekspozime në investime, monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor (S & P), Fitch dhe Moody.

Në përputhje me rregulloren e re për ekspozimet e mëdha të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës, Banka nuk do të ketë asnjë ekspozim agregat të riskut të kreditimit të palëve të lidhura që tejkalon 15% të Kapitalit Rregullator të nivelit të parë.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

26.2.2 Analiza e cliësisë kreditore (vazhdim)

Kreditë dhe paradhëniet për bankat janë dhënë pa kolateral. Tabela e mëposhtme paraqet llogaritë rrjedhëse të bankës dhe depozitat me afat me bankat korrespondente sipas vlerësimit kreditor:

	2022	2021
A+ to A-	1,898	3,094
BBB+ to B-	1,248	1,008
Not rated	9,622	10,229
Më 31 dhjetor	12,768	14,331

Zotimet e kreditimit dhe garancionet financiare

Ekspozimi maksimal nga garancionet financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë në qoftë se garancioni është kërkuar, e cila mund të jetë dukshëm më e madhe se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për kreditimin e angazhimeve është shuma e zotuar.

Kontrolli i riskut të limiteve dhe politikat e menaxhimit

Banka menaxhon limitet dhe kontrollon përqendrimet e riskut të kredisë kudo që ato janë të identifikuar në mënyrë të veçantë të palët individuale, grupet dhe të njësitë.

Banka strukturon nivelet e riskut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në sasinë e riskut të pranuar në lidhje me një huamarrës të vetëm ose një grupi huamarrësish dhe për segmentet gjeografike dhe industriale. Risqet e tilla janë të monitoruara në mënyrë të rregullt dhe në bazë të një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse është e nevojshme.

Ekspozimi ndaj riskut të kredisë menaxhohet përmes një analize të rregullt të aftësisë së huamarrësit potencial për të përmbushur pagesat e interesit dhe principalit dhe duke ndryshuar këto limite kreditimi kur është e nevojshme. Kontrollat e tjera dhe masat zbutëse janë të përshkruara më poshtë.

Kolaterali i mbajtur, përmirësime të tjera të kredisë dhe efekti i tyre financiar

Banka mban kolateral për kreditë dhe paradhëniet për konsumatorët në formën e interesave të hipotekës mbi pronën dhe pasuritë e tjera të luajtshme. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes. Përgjithësisht nuk mbahet kolateral mbi kreditë dhe paradhëniet për bankat.

Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit dhe përmirësimeve të tjera të sigurisë ndaj pasurive financiare tregohet mëposhtë:

Kreditë dhe paradhëniet për klientë	Ekspozimi maksimal ndaj riskut kreditor			Gjithsej kolaterali i përdorur			Ekspozimet neto pa kolateral
	Prona	Kesh Kolateral	Pajisje	Kolateral i tepërt			
31 dhjetor 2022	271,683	367,284	4,244	149,910	521,439	367,509	117,754
31 dhjetor 2021	232,234	320,877	3,660	143,911	468,448	332,154	95,940

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.2 Risku kreditor (vazhdim)

Koncentrimi i riskut kreditor

Banka monitoron përqendrimin e riskut kreditor për sektor dhe për shpërndarje gjeografike. Një analizë e përqendrimit të riskut kreditor në datën e raportimit është paraqitur si në vijim;

	Paraja e gatshme dhe gjendja me BQK-në		Kreditë dhe paradhëniet bankat		Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes OCI		Kreditë dhe paradhëniet klientëve		Pasuritë tjera financiare		Garancionet financiare	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Koncentrimi sipas sektorëve												
Korporatë	-	-	-	-	-	-	146,709	122,889	-	-	9,973	11,046
Banka	74,981	87,957	6,325	5,237	-	-	-	-	-	-	-	-
Qeveria e Kosovës	-	-	-	-	54,925	47,620						
Individuale	-	-	-	-	-	-	133,322	109,345	398	265	-	-
Gjithsej	74,981	87,957	6,325	5,237	54,925	47,620	280,031	232,234	398	265	9,973	11,046
Koncentrimi sipas vendit												
Vendet e EU	2,511	3,468	125	125	-	-	-	-	-	-	-	-
Republika e Kosovës	71,849	83,667	6,200	5,112	54,925	47,620	280,031	232,234	398	265	9,973	11,046
Vendet tjera	621	822	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	74,981	87,957	6,325	5,237	54,925	47,620	280,031	232,234	398	265	9,973	11,046

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.2 Risku i tregut

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, sikurse janë normat e interesit, çmimi i kapitalit dhe normat e këmbimit të valutave të huaja do të ndikojnë të hyrat e Bankës apo vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i menaxhimit të riskut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin nga risku. Tregu përkatës i riskut me të cilin merret banka është risku i valutave të huaja dhe risku i normës së interesit dhe këto risqe menaxhohen në përputhje me politikat e tyre përkatëse.

26.3.1 Risku i normës së interesit

Risku i normës së interesit është risku i humbjeve për shkak të luhatjes së normave të interesit në instrumentet financiare dhe kryesisht është si rezultat i mospërputhjeve të maturimit midis pasurive dhe detyrimeve. Rrjedhimisht, kjo mund të rrisë kostot e financimit të Bankës në krahasim me kthimin e përfituar nga pasuritë të cilat mund të mbeten të pandryshuara dhe kështu, potencialisht të zvogëlojnë margjinën e interesit.

Për të parandaluar këtë risk, Banka mat dhe monitoron riskun e normës së interesit bazuar në analizën e hendekut të çmimit ndërmjet pasurive dhe detyrimeve në mënyrë që të kufizojë ekspozimin ndaj këtij risku dhe të sigurojë përputhjen me rregulloren e BQK-së mbi riskun e normës së interesit në evidencat kontabël. Me qëllim të matjes së riskut të normës së interesit, pasuritë dhe detyrimet e bankës shpërndahen brenda periudhave kohore sipas maturimit të tyre dhe pastaj analizohen hendeku i maturitetit dhe i çmimit.

Për shkak të trendit botëror të ndryshimeve makroekonomike, veçanërisht të rritjes së shpejtë të inflacionit, shumë banka qendrore në vendet kyçe kanë rritur normat e interesit për të frenuar rritjen e mëtejshme të inflacionit. Në përgjigje të këtyre ndryshimeve, banka jonë ka marrë masat e nevojshme për të menaxhuar dhe minimizuar rrezikun e normave të interesit, përkatësisht për financimin e kredive afatgjata, ne kemi zbatuar për herë të parë modelin me norma variabile të interesit, duke përdorur EURIBOR-in si normë referuese.

Hendeku i normës së interesit plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës ndaj skenarëve të ndryshëm standard dhe jo standard të normave të interesit. Këta skenarë synojnë të simulojnë luhatjet e normave të interesit për të matur ndikimin mbi rezultatin financiar dhe kapitalin e bankave. Skenarët standard përfshijnë një zhvendosje paralele 2% në lakorën e yield-eve siç kërkohet nga rregullorja e BQK-së.

Rezultatet nga këta skenarë raportohen në baza mujore për Komitetin e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit të Bankës ("LRMC") dhe në baza tremujore tek Komiteti i Riskut në nivelin e bordit. Si rezultat, ekspozimi i bankës ndaj riskut të normës së interesit mbetet në përputhje me profilin e riskut të bankës dhe brenda kufijve të brendshëm dhe rregullatorë të përcaktuar nga BQK-ja. Banka përdor gjithashtu skenarë të stres testeve të cilët përgatiten të paktën në baza të rregullta vjetore.

Normat mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor janë si në vijim:

	franga		dollar		euro	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Pasuritë						
Paraja në banka			-	-	-	-
Kreditë dhe parandhëniet bankave	0.50%	0.01%	4.29%	0.20%	1.84%	1.06%
Kreditë te klientët			-	-	6.69%	6.92%
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse			-	-	2.51%	2.16%
Detyrimet						
Depozitat e klientëve	3.00%	2.70%	-	-	1.60%	1.42%
Kreditë e varura	-	-	-	-	6.50%	6.50%
Huamarrjet	-	-	-	-	2.77%	2.13%

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDI)

26.3 Risku i tregut (vazhdim)

26.3.1 Risku i normës së interesit (vazhdim)

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje apo zbritje në tregun e normave të interesit (duke supozuar lëvizje simetrike në lakoren e përqindjeve dhe një pozitë financiare stabile) është si vijon:

2022	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	100 bp Rritje	100 bp Ulje	100 bp Rritje	100 bp Ulje
Efekti i përlogaritur i fitimit (humbjes)	(3,334)	3,334	4,023	(4,023)
2021	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	100 bp Rritje	100 bp Ulje	100 bp Rritje	100 bp Ulje
Efekti i përlogaritur i fitimit (humbjes)	(1,247)	1,247	1,532	(1,532)

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.3 Riksu i tregut (vazhdim)

26.3.1 Risku i normës së interesit (vazhdim)

Tabela në vijim tregon instrumentet financiare që sjellin dhe që nuk sjellin interes sipas datës së ri-çmimit.

31 dhjetor 2022		Deri 1 Muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 1 vit	Gjithsej
Pasuritë							
Paraja e gatshme dhe në banka							
Që nuk sjellin interes		21,573	-	-	-	-	21,573
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	1,524	-	-	-	-	1,524
Gjendja me BQK							
Që nuk sjellin interes		51,884	-	-	-	-	51,884
Kreditë dhe paradhëniet bankave							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	-	-	-	6,325	-	6,325
Letrat me vlerë							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	-	3,609	213	331	50,772	54,925
Kreditë për klientë							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	8,344	15,323	19,126	41,867	163,845	248,505
Që sjellin interes	<i>Variable</i>	-	174	-	5,309	18,201	23,684
Pasuri të tjera financiare							
Që nuk sjellin interes		398	-	-	-	-	398
Gjithsej		83,723	19,106	19,339	53,832	232,818	408,818
Detyrimet							
Depozita të klientëve							
Që bartin interes	<i>Fikse</i>	36,281	10,129	20,430	76,061	31,721	174,622
Që nuk bartin interes		177,683	-	-	-	-	177,683
Detyrime ndaj bankave							
Që bartin interes		-	-	-	-	-	-
Që nuk bartin interes		1,169	-	-	-	-	1,169
Kreditë e varura							
Që bartin interes	<i>Fikse</i>	-	2	-	-	500	502
Huamarrjet							
Që bartin interes	<i>Variable</i>	-	-	-	-	4,873	4,873
Detyrimet tjera							
Që nuk bartin interes		5,544	-	-	-	-	5,544
Gjithsej		220,677	10,131	20,430	76,061	37,094	364,393
Hendeku		(136,954)	8,975	(1,091)	(22,229)	195,724	44,425
Hendeku kumulativ		(136,954)	(127,979)	(129,070)	(151,299)	44,425	-

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.3 Risku i tregut (vazhdim)

26.3.1 Risku i normës së interesit (vazhdim)

31 dhjetor 2021		Deri 1 Muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 1 vit	Gjithsej
Pasuritë							
Paraja e gatshme dhe në banka							
Që nuk sjellin interes		24,197	-	-	-	-	24,197
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	2,230	-	-	-	-	2,230
Gjendja me BQK							
Që nuk sjellin interes		61,530	-	-	-	-	61,530
Kreditë dhe paradhëniet bankave							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	-	-	10	5,162	65	5,237
Letrat me vlerë							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	142	160	38	3,314	43,966	47,620
Kreditë për klientë							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	8,063	13,148	16,327	37,339	157,357	232,234
Pasuri të tjera financiare							
Që nuk sjellin interes		265	-	-	-	-	265
Gjithsej		96,427	13,308	16,375	45,815	201,388	373,313
Detyrimet							
Depozita të klientëve							
Që bartin interes	<i>Fikse</i>	29,390	10,753	13,391	56,138	41,097	150,769
Që nuk bartin interes		168,845	-	-	-	-	168,845
Detyrime ndaj bankave							
Që bartin interes		-	-	-	-	-	-
Që nuk bartin interes		2,533	-	-	-	-	2,533
Kreditë e varura							
Që bartin interes	<i>Fikse</i>	-	-	2	-	500	502
Huamarrjet							
Që bartin interes	<i>Variable</i>	-	252	-	-	6,580	6,832
Detyrimet tjera							
Që nuk bartin interes		4,235	-	-	-	-	4,235
Gjithsej		205,003	11,005	13,393	56,138	48,177	333,716
Hendeku		(108,576)	2,303	2,982	(10,323)	153,211	39,597
Hendeku kumulativ		(108,576)	(106,273)	(103,291)	(113,614)	39,597	-

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**26.3 Risku i tregut (vazhdim)****26.3.2 Ekspozimi ndaj riskut valutor**

Risku valutor është risku i humbjeve të mundshme nga pozicioni i hapur në valutë të huaja për shkak të luhatjeve në kursin e këmbimit. Banka është e ekspozuar ndaj riskut valutor përmes transaksioneve në valuta të huaja. Banka sigurohet që ekspozimi neto mbahet në një nivel të pranueshëm duke blerë apo shitur valuta të huaja aty për aty kur është e nevojshme për të zgjidhur bilancet afat-shkurtra. Banka menaxhon dhe monitoron riskun valutor kundrejt limiteve të përcaktuar në politikën e riskut dhe në rregulloren e BQK-së për Riskun e Këmbimit Valutor. Ekspozimi ndaj riskut valutor diskutohet dhe raportohet në baza mujore për komitetin e likuiditetit dhe të riskut të tregut. Valutat e huaja me të cilat merret Banka janë kryesisht dollari amerikan (USD), frangu zviceran (CHF), dhe funta e Britanisë së Madhe (GBP). Normat e përdorura për konvertim më 31 dhjetor janë si më poshtë:

Valuta	2022	2021
	EURO	EURO
1 USD	0.9376	0.8829
1 CHF	1.0155	0.968
1 GBP	1.1275	1.1901

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës kundrejt rritjes apo zbritjes në normat e konvertimit me valuta të huaja është si ne vijim:

	USD		CHF		GBP	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Normat e ndjeshmërisë	%	5%	%	5%	%	5%
Fitim apo humbje						
+5% of Euro	(18.82)	(22.75)	(14.54)	(2.64)	0.08	1.05
- 5% of Euro	18.82	22.75	14.54	2.64	(0.08)	(1.05)

Ekspozimi i bankës kundrejt riskut të valutave të huaja është si në vijim:

31 dhjetor 2022	EURO	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Pasuritë financiare					
Paraja e gatshme dhe në banka	22,062	660	373	2	23,097
Gjendja me BQK	51,884	-	-	-	51,884
Asetet financiare në vlerën e drejtë përmes të ardhurave tjera gjithpërfshirëse	54,925	-	-	-	54,925
-Plasmanet dhe balancat me banka	4,304	-	2,021	-	6,325
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	272,189	-	-	-	272,189
Pasuritë tjera financiare	398	-	-	-	398
Gjithsej pasuritë financiare	405,762	660	2,394	2	408,818
Detyrimet financiare					
Depozitat e klientëve	348,583	1,036	2,686	-	352,305
Detyrimet ndaj bankave	1,169	-	-	-	1,169
Kreditë e varura	502	-	-	-	502
Huamarrjet	4,873	-	-	-	4,873
Detyrime tjera	5,544	-	-	-	5,544
Gjithsej detyrimet financiare	360,671	1,036	2,686	-	364,393
Pozita e valutave të huaja, neto	45,091	(376)	(292)	2	44,425

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.3 Risku i tregut (vazhdim)

26.3.2 Ekspozimi ndaj riskut valuator (vazhdim)

31 dhjetor 2021	EURO	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Pasuritë financiare					
Paraja e gatshme dhe në banka	24,932	855	619	21	26,427
Gjendja me BQK	61,530	-	-	-	61,530
Asetet financiare në vlerën e drejtë përmes të ardhurave tjera gjithpërfshirëse	47,620	-	-	-	47,620
Plasmanet dhe balanacat me banka	3,314	-	1,923	-	5,237
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	232,234	-	-	-	232,234
Pasuritë tjera financiare	265	-	-	-	265
Gjithsej pasuritë financiare	369,895	855	2,542	21	373,313
Detyrimet financiare					
Depozitat e klientëve	315,710	1,310	2,594	-	319,614
Detyrimet ndaj bankave	2,533	-	-	-	2,533
Kreditë e varura	502	-	-	-	502
Huamarrjet	6,832	-	-	-	6,832
Detyrime tjera	4,235	-	-	-	4,235
Gjithsej detyrimet financiare	329,812	1,310	2,594	0	333,716
Pozita e valutave të huaja, neto	40,083	(455)	(52)	21	39,597

26.4 Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është risku që Banka do të ballafaqohet me vështirësi në përmbushjen e detyrimeve të saj financiare me kohë dhe për të përmbushur kërkesat e papritura për fonde nga depozituesit e saj ose nga kreditorët e tjerë.

Për më tepër, risku i likuiditetit përfshinë gjithashtu riskun që banka nuk do të jetë në gjendje të financojë rritjen e pasurive.

Qasja e Bankës për administrimin e likuiditetit është që të sigurojë, sa më shumë që është e mundur, që gjithmonë të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet me kohë, sipas kushteve normale dhe nën presion, pa pësuar humbje të papranueshme apo pa rrezikuar të dëmtojë reputacionin e Bankës.

Për këtë qëllim, në baza ditore, banka monitoron pozicionin e saj të likuiditetit dhe kushtet e tregut. Për më tepër, vazhdimisht vlerëson riskun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshimet në financimin e kërkuar për të përmbushur objektivat e biznesit dhe objektivat e përcaktuara në aspektin e strategjisë së përgjithshme të Bankës. Përveç kësaj, Banka mban një portofol të pasurive likuide si pjesë e strategjisë së saj të menaxhimit të riskut të likuiditetit.

Për të siguruar një menaxhim efektiv të riskut të likuiditetit dhe për të siguruar që nuk ndodhin mangësi të likuiditetit, Banka mban bazën e saj të depozitave të diversifikuara. Si i tillë, Banka synon të mbledhë fonde duke përdorur një gamë të gjerë të instrumenteve siç janë depozitat e klientëve ose financimi nga IFN-të, të cilat do të sigurojnë që baza e financimit të mbetet e qëndrueshme.

Përveç raportimit ditor, banka gjithashtu monitoron riskun e likuiditetit në baza mujore. Ky monitorim përfshinë pozicionin e likuiditetit në rrethana normale dhe gjithashtu nën testet e stresit. Rezultatet diskutohen në Komitetin e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit.

Për më tepër, Banka ka gjithashtu një plan të paparashikueshëm të likuiditetit i cili mundëson menaxhimin efektiv të likuiditetit në rast të rrethanave të papritura

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.4 Risku i likuiditetit (vazhdim)

26.4.1 Menaxhimi i riskut të likuiditetit

Banka mat riskun e likuiditetit duke përdorur analizën e hendekut të likuiditetit i cili paraqet maturitetet e mbetura të pasurive dhe detyrimeve financiare. Maturiteti i mbetur është periudha midis datës kontraktual të pasurive/ detyrimeve dhe datës së bilancit.

Tabelat në vijim tregojnë rrjedhat e parave të paskontuara të detyrimeve financiare të Bankës dhe zotimet dhe garancionet e papërdorura të huasë në bazë të maturimit të tyre më të hershëm të mundshëm kontraktual. Rrjedhat të pritshme të parasë të Bankës të këtyre instrumenteve ndryshojnë shumë nga kjo analizë. Për shembull, llogaritë e kërkesës pritët të mbajnë një balancë të qëndrueshme ose në rritje.

31 dhjetor 2022	Deri 1 Muaj	1 - 3 Muaj	3 - 6 Muaj	6 -12 Muaj	Mbi 12 Muaj	Gjithsej
Pasuritë financiare						
Paraja e gatshme dhe në banka	23,097	-	-	-	-	23,097
Gjendja me BQK	51,884	-	-	-	-	51,884
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	-	-	6,325	-	6,325
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	8,345	15,324	19,136	41,918	187,466	272,189
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë	-	3,609	213	331	50,772	54,925
Pasuritë tjera financiare	398	-	-	-	-	398
Gjithsej	83,724	18,933	19,349	48,574	238,238	408,818
Detyrimet financiare						
Depozitat e klientëve	213,964	10,129	20,430	76,061	31,721	352,305
Detyrimet ndaj bankave	1,169	-	-	-	-	1,169
Kreditë e varura	-	2	-	-	500	502
Huamarrjet	-	-	-	-	4,873	4,873
Detyrime tjera	5,544	-	-	-	-	5,544
Garancionet e lëshuara	1,435					1,435
Zotimet për kredi të pashfrytëzuara	8,538					8,538
Gjithsej	230,650	10,131	20,430	76,061	37,094	374,366
Hendeku i likuiditetit	(146,926)	8,802	(1,081)	(27,487)	201,144	34,452

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.4 Risku i likuiditetit (vazhdim)

26.4.1 Menaxhimi i riskut të likuiditetit (vazhdim)

31 dhjetor 2021	Deri 1 Muaj	1 - 3 Muaj	3 - 6 Muaj	6 -12 Muaj	Mbi 12 Muaj	Gjithsej
Pasuritë financiare						
Paraja e gatshme dhe në banka	26,427	-	-	-	-	26,427
Gjendja me BQK	61,530	-	-	-	-	61,530
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	-	10	5,162	65	5,237
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	8,063	13,148	16,327	37,339	157,357	232,234
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë	142	160	38	3,314	43,966	47,620
Pasuritë tjera financiare	265	-	-	-	-	265
Gjithsej	96,427	13,308	16,375	45,815	201,388	373,313
Detyrimet financiare						
Depozitat e klientëve	198,235	10,753	13,391	56,138	41,097	319,614
Detyrimet ndaj bankave	2,533	-	-	-	-	2,533
Kreditë e varura	-	-	2	-	500	502
Huamarrjet	-	252	-	-	6,580	6,832
Detyrime tjera	4,235	-	-	-	-	4,235
Garancionet e lëshuara	2,354					2,354
Zotimet për kredi të pashfrytëzuara	8,692					8,692
Gjithsej	216,049	11,005	13,393	56,138	48,177	344,762
Hendeku i likuiditetit	(119,622)	2,303	2,982	(10,323)	153,211	28,551

26.5 Risku operacional

Në përputhje me rregulloren e BQK-së, risku operacional përcaktohet si risku i humbjes që del nga proceset e papërshtatshme ose të dështuara të brendshme, njerëzit, sistemet ose ngjarjet e jashtme. Ky përkufizim përfshinë riskun ligjor, por përjashton riskun strategjik dhe riskun reputacional. Për të siguruar një menaxhim efektiv të riskut operacional, banka ka implementuar një kornizë të riskut operacional i cili përfshinë politikat dhe procedurat, teknikat dhe mjetet për identifikimin, vlerësimin, parandalimin/ kontrollimin dhe monitorimin e riskut operacional.

Për të përmirësuar dhe rritur efektivitetin e kontroleve të brendshme në proceset e bankës dhe për të regjistruar të gjitha humbjet e riskut operacional, banka ka krijuar një "bazë të dhënash për ngjarjet e humbjes" ku regjistrohen të gjitha ngjarjet që shkaktojnë humbje operationale ose risqe potenciale që mund të shkaktojnë humbje. Kufijtë dhe linjat e raportimit të këtyre humbjeve përcaktohen në politikat e menaxhimit të riskut operacional. Për më tepër, procedura e riskut operacional përshkruan në detaje hapat që banka ndërmerr nga informacioni i mbledhur në bazën e të dhënave të ngjarjeve të riskut operacional.

Kjo bazë e të dhënave konsiderohet të jetë burimi më i mirë i informacionit për zhvillimin e modeleve për matjen e ekspozimit të bankës ndaj riskut operacional pasi ofron informata për shkaqet e humbjes. Për më tepër, nëpërmjet informacionit të mbledhur nga kjo bazë e të dhënave janë vendosur masa korrektuese ose parandaluese për të parandaluar / kontrolluar këtë risk.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënime për pasqyrat financiare**

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**26.5 Risku operacional (vazhdim)**

Vlerësimi vjetor për proceset e ndryshme në bankë është pjesë e kornizës së menaxhimit të riskut operacional të bankës. Nëpërmjet këtij vlerësimi Banka mbledh informacion të dobishëm për përcaktimin e profilit të riskut operacional të Bankës dhe vlerëson risqet që Banka i'u është ekspozuar, duke përfshirë shkallën e implementimit të kontrollit. Kjo mundëson përmirësimin e proceseve të kontrollit përmes masave të ndryshme, duke reduktuar kështu ndikimin e humbjeve nga risku operacional.

Menaxhimi efektiv i riskut operacional nënkupton njohjen e pozicionit të bankës dhe profilit të riskut. Prandaj, për këtë qëllim, banka përdor treguesit kryesor të riskut (KRIs) për të monitoruar drejtuesit e ekspozimeve të lidhura me risqet kryesore. Këta tregues monitorohen në baza të rregullta (muajore / tremujore) në mënyrë që të lehtësojnë menaxhimin e riskut operacional duke ofruar sinjale paralajmëruese të hershme për ndryshimet që mund të tregojnë shqetësime risku.

Në krijimin e një menaxhimi efektiv të riskut operacional, Banka ka ndërmarrë aktivitete të ndryshme në lidhje me rritjen e ndërgjegjësisë së riskut kryesisht përmes trajnimeve, të cilat ofrohen për të gjithë stafin e bankës në baza vjetore. Këto trajnime synojnë të rrisin njohuritë lidhur me menaxhimin e riskut operacional përmes diskutimit të skenarëve të ndryshëm në ngjarjet e mëparshme të riskut operacional. Për më tepër, trajnimet adresojnë kanalet përmes të cilave duhet të monitorohen dhe raportohen ngjarjet e riskut operacional

Përveç kësaj, banka ka zbatuar një proces për të siguruar që ndryshimet në produktet, shërbimet ose proceset (ekzistuese ose të reja) të kalojnë me shqyrtimin dhe miratimin e riskut. Kjo do të sigurojë që risku operacional që vjen nga proceset, produktet ose shërbimet e reja në Bankë të monitorohet dhe të trajtohet menjëherë.

Banka llogarit pagesën e kapitalit për riskun operacional duke përdorur Metodën e Treguesit Bazë (BIA) siç përcaktohet nga rregullorja e Bankës Qendrore mbi Menaxhimin e Riskut Operacional.

26.6 Menaxhimi i riskut të kapitalit

Banka menaxhon kapitalin e saj për të siguruar që Banka do të jetë në gjendje të vazhdojë aktivitetin duke maksimizuar kthimin tek aksionarët përmes optimizimit të të borxhit dhe ekuitetit. Struktura e kapitalit neto të Bankës përfshin kapitalin aksionar, rezervat dhe fitimet e mbajtura. Politika e Bankës është të ruajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionerëve njihet gjithashtu dhe Banka njihet nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve më të larta që mund të jetë e mundur me kthime më të larta dhe avantazheve dhe sigurisë të ofruara nga një pozicion i shëndoshë i kapitalit.

Kapitali rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, ndër të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK"). Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është përqindja e kapitalit rregullator ndaj pasurive të peshuara të rrezikut, e shprehur në përqindje.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.6 Menaxhimi i riskut të kapitalit (vazhdim)

Kapitali rregullator (vazhdim)

Në lidhje me kapitalin, kërkohet që banka të mbajë një pragë të ruajtjes së kapitalit prej 2.5% në lidhje me pasuritë e peshuara me Rrezik (RWA).

Gjithsej Kapitali rregullator i bankës përbëhet nga shuma e elementeve të mëposhtëm: Kapitali i Nivelit 1 (Kapitali i Përgjithshëm Tier 1 (CET1) dhe Tier 1 shtesë) dhe Kapitali i Tier 2. Raportet minimale të kërkuara të mjaftueshmërisë së kapitalit janë si më poshtë:

- Kapitali i përbashkët i nivelit 1 (CET1) duhet të jetë së paku 4.9% e pasurive të peshuara nga rreziku në çdo kohë.
- Kapitali i nivelit 1 duhet të jetë së paku 9.0% e pasurive të peshuara me rrezik në çdo kohë, duke përfshirë prapë e ruajtjes së kapitalit.
- Kapitali i Përgjithshëm (Kapitali i Tier 1 plus Kapitali i Tier 2) duhet të jetë së paku 12.0% e pasurisë së peshuar nga rreziku në çdo kohë.

Pasuritë e peshuara me rrezik (RWAs)

Pasuritë peshohen sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke u caktuar një pësim i rrezikut sipas shumës së kapitalit që konsiderohet i nevojshëm për t'i mbështetur ato.

Ndryshimet kryesore të aplikuara në rregulloren e re për këtë pjesë janë ekspozimi i peshuar nga rreziku - ky ekspozim kërkohet të llogaritet për: rrezikun kreditor, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional.

Sa i përket ekspozimit të peshuar të rrezikut për rrezikun e kredisë u zbatuan këto ndryshime: 15 klasa të ekspozimit u prezantuan, pesha e rrezikut e aplikuar për ekspozimet e rrezikut kreditor të siguruara nga Fondi i Garantimit të Kredisë së Kosovës (KCGF) është 0% dhe kriteret e reja u shtuan për klasifikimin e një ekspozimi si ekspozim me pakicë, ekspozim afatshkurtër dhe afatgjatë, etj.

Sa i përket ekspozimit të matjes së rrezikut për rrezikun e tregut, BQK-ja kërkon të llogarisë kapitalin për këtë lloj rreziku. Sidoqoftë, meqenëse ekspozimi i bankës ndaj këtij rreziku është mjaft i kufizuar vetëm në rrezikun e monedhës dhe pozicioni neto është nën kufirin e 2% të kapitalit rregullator total siç përcaktohet nga BQK-ja, atëherë banka nuk alokon kapital për këtë rrezik. Për sa i përket rrezikut operacional nuk janë bërë ndryshime.

Për qëllimin e llogaritjes së shumave të ekspozimit të ponderuara nga rreziku, banka alokon secilin ekspozim në klasat vijuese që mbajnë pesha nga 0% - 150% RWA në varësi të kriterëve të përcaktuara për secilën klasë të ekspozimit:

- ekspozimet ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore;
- ekspozimet ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale
- ekspozimet ndaj njësive të sektorit publik
- ekspozimet ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit;
- ekspozimet ndaj organizatave ndërkombëtare
- ekspozimet ndaj institucioneve;

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.6 Menaxhimi i riskut të kapitalit (vazhdim)

Pasuritë e peshuara me rrezik (RWAs) (vazhdim)

Për qëllimin e llogaritjes së shumave të ekspozimit të ponderuara nga rreziku, banka alokon secilin ekspozim në klasat vijuese që mbajnë pesha nga 0% - 150% RWA në varësi të kriterëve të përcaktuara për secilën klasë të ekspozimit:

- ekspozimet ndaj korporatave;
- ekspozimet ne tregeti me pakicë;
- ekspozimet e siguruara nga hipotekat në pronë të paluajtshme;
- ekspozimet në parazgjedhje;
- ekspozime të shoqëruara me rrezik veçanërisht të lartë;
- ekspozimet ndaj institucioneve dhe korporatave me një vlerësim të kredisë afatshkurtër;
- ekspozimet në formën e fondeve të investimeve;
- ekspozimet e kapitalit;
- zërat tjerë

Në mënyrë që të sigurohet që Banka qëndron shumë mbi kërkesat minimale për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit, Banka ka miratuar një kufi të brendshëm të kapitalit i cili është më i madh se minimumi i caktuar nga BQK-ja. Ky kufi shërben si një tregues i paralajmërimit të hershëm për bankën dhe na ndihmon të sigurojmë menaxhim më të mirë të kapitalit.

	2022	2021
Gjithsej pasuritë e peshuara me risk	254,144	213,593
Gjithsej ekspozimet jashtëbilancore të peshuara me risk	658	1,024
Gjithsej pasuritë e peshuara me risk për riskun operacional	21,270	19,535
Gjithsej	276,072	234,152
Kapitali rregullator (gjithsej kapitali)	48,265	42,508
Raporti i adekuatshmërisë së kapitalit (gjithsej kapitali)	17.48%	18.15%

Për të siguruar mjaftueshmërinë e kapitalit, banka ka ndërtuar modele që përcaktojnë kapitalin shtesë të kërkuar sipas Shtyllës II për të mbuluar rreziqet ndaj të cilave ekspozohet banka siç kërkohet nga Rregullorja e BQK-së për Procesin e Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit (ICAAP).

Për këtë qëllim, banka ka caktuar kapital shtesë për të mbuluar edhe rreziqet e tjera që nuk mbulohen nga Shtylla I në mënyrë që të sigurohet që banka të mbulohet në çdo kohë.

Vlerësimi i mjaftueshmërisë së kapitalit sipas rregullores ICAAP merr parasysh vlerësimin sasior dhe cilësor të rreziqeve që konsiderohen materiale për bankën. Rreziqet e përfshira në Shtyllën 2 përveç rrezikut kreditor, të tregut dhe riskut operacional janë dhe : rreziku i normës së interest, rreziku i koncentrim, rreziku i likuiditetit dhe rreziku i likuiditetit të tregut. Sa i përket rreziqeve të tjera, metodologjia merr parasysh dhe rreziqe të tjera për alokim të rezervave që janë rreziku reputacional, rreziku i profitabilitetit si dhe rreziku strategjik, përfshirë këtu dhe vlerësimet kualitative për rreziqet më pak të rëndësishme si rreziku i kundërpalës, rreziku i modelit, rreziku i kapitalit dhe rreziku i pajtueshmërisë.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

26. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

26.6 Menaxhimi i riskut të kapitalit (vazhdim)

Aktivet e ponderuara sipas rrezikut (RWA) (vazhdim)

- Rreziku i kundërpartisë - në lidhje me shpërndarjen e kapitalit sipas Shtyllës II, për të përcaktuar vlerën e ekspozimit ndaj këtij rreziku banka merr parasysh probabilitetin e mospagimit për 1 vit bazuar në vlerësimin e njëres prej agjencive të vlerësimit të kredisë (Fitch, Moody's, S&P) dhe maturimi i mbetur.

- Rreziku i normës së interesit në librin bankar (IRRBB) - për llogaritjen e kapitalit sipas Shtyllës II për këtë rrezik, është analizuar ndikimi në të ardhurat nga interesi për periudhën 1 vjeçare si rezultat i lëvizjes së normave të interesit me 2%. Bilanci i bankës që është e ndjeshme ndaj normave të interesit përbëhet nga aktive që kanë një maturim më të gjatë se detyrimet, prandaj rëqimi i detyrimeve ndodh më herët se ai i aktiveve që do të thotë se banka është më e ndjeshme ndaj rritjes së normave të interesit.

- Rreziku valutor - për llogaritjen e kapitalit për këtë rrezik është marrë parasysh vlera e pozicionit të hapur në të gjitha monedhat dhe për këtë ekspozim është ndarë 12% e shumës së kapitalit, në përputhje me kërkesat e rregullores për adekuatshmerine e kapitalit.

27. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen të jenë të lidhura nëse njëra prej tyre ka aftësinë për të kontrolluar tjetrën ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi atë që merr vendime financiare dhe operative. Palët e fundit kontrolluese janë aksionarët e listuar në kapitalin dhe rezervat e aksionarëve të Shënimit 24.

Gjatë shqyrtimit të secilës marrëdhënie të mundshme të palëve të lidhura, vëmendja i drejtohet përmbajtjes së marrëdhënies dhe jo thjesht formës juridike.

Një përmbledhje e bilanceve të palëve të lidhura, në fund të vitit janë si në vijim:

	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
Pasuritë:	Faza		Faza	
<i>Kreditë aktive në fund të vitit tek aksionarët dhe menaxhmenti kryesor</i>				
Aksionaret	Faza 1	1,028	Faza 1	1,095
	Faza 2	27	Faza 2	77
	Faza 3	127	Faza 3	127
	Gjithsej	1,182	Gjithsej	1,299
Menaxhmenti	Faza 1	190	Faza 1	96
	Faza 2	-	Faza 1	-
	Faza 3	-	Faza 1	-
	Gjithsej	190	Gjithsej	96
Gjithsej		1,372		1,395
Zotimet e pashfrytezuara	Faza 1	886	Faza 1	821
Garancionet dhe leter-kreditë me aksionar	Faza 1	165	Faza 1	815

Banka për Biznes Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

(Shumat në mijë EURO, përveç kur specifikohet ndryshe)

27. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Kreditë për palët e lidhura jepen në terma komercialë.

	2022	2021
Kreditë për aksionarët, bruto	1,182	1,299
Lejimet për rënie në vlerë	(128)	(133)
Gjithsej kreditë për aksionarët, neto	1,054	1,166
Kolaterali në kesh	(560)	(560)
Kreditë të aksionarët, neto	494	606
	2022	2021
Kreditë bruto të menaxhmneti dhe anëtarët e bordit, bruto	190	97
Lejimet për rënie në vlerë	(1)	(1)
Kreditë të menaxhmenti neto	189	96
Kolaterali në kesh	(58)	(32)
Neto ekspozimi të menaxhmenti	131	64

Detyrimet:	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Llogaritë bankare me aksionar		
Aksionarët tjerë dhe menaxhmenti	5,240	3,433
Gjithsej	5,240	3,433
Huazimi nga BERZH	4,873	6,580
Gjithsej detyrimet	10,113	10,013

Më poshtë janë shpalosur transaksionet me palët e lidhura gjatë vitit:

	2022	2021
Të ardhurat		
Të ardhurat nga interesi nga kreditë dhe paradhëniet	28	18
Gjithsej të ardhurat	28	18
Shpenzimet		
Shpenzimet e interesit nga huamarrjet prej BERZH	100	54
Kompensimi i menaxhmenti kryesor	500	553
Kompensimi i bordit të drejtorëve	91	77
Gjithsej shpenzimet	691	684

28. NGJARJET PASUESE

Asnjë ngjarje apo transaksion material nuk ka ndodhur që nga data 31 dhjetor 2022, të cilat kërkojnë korrigjime ose shpalosje në këto pasqyra financiare.

Banka e vendit tënd

RR. Ukshin Hoti, nr. 128,
Prishtinë 10000, Kosovë

informata@bpbbank.com
038 620 620 | 0800 50000

www.bpbbank.com